

Tržaški zdravniki
nezadovoljni
z direkcijo
katinarske
bolnišnice

f 7

V Gorici obsodili tatu
na tri leta zapora in globo

**V goriškem zaporu bodo
presedeli od enajst
do trinajst mesecev**

20125

20125

20125

9 777124 666007

Primorski dnevnik

SREDA, 25. JANUARJA 2012

št. 20 (20.343) leto LXVIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zavrž nad Cerknico, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLACANA V GOTOVINI

Poštnina je v nakupu in aboniranju postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

Speditione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

**Železarna
rešena,
a ne
za vselej**

ALJOŠA GAŠPERLIN

Škedenjske železarne 1. februarja ne bodo zaprli. To je dobra vest, ki je včeraj delno razvesila številne delavce železarne in povezanih podjetij po srečanju med družbo Lucchini in družbo Elettra. Zaposleni so namreč izvedeli, da sta družbi dosegli okviren sporazum in da se bo proizvodnja nadaljevala. Manj ugodno je pa novica, da je delo zagotovljeno le do konca februarja. Kaj bo potem, se ne ve.

Dejstvo je, da so se stvari premaknile. Zaslugo za to nosi mnogo ljudi, od sindikalnih predstavnikov do javnih upraviteljev na čelu s tržaškim županom Robertom Cosolinjem, ki so se takoj odzvali na hudi iziv. Pomemben mejnik je bila izjava pooblaščenega upravitelja družbe Lucchini Marcella Calcagnija, ki je zagrozil z zaprtjem plavža. Temu je sledila vrsta pozovov, naj se takoj zaprije prepreči, vsi pa so v glavnem zahtevali ukrepidelne vlade. Poglavitno je namreč, da se produktivna dejavnost nadaljuje do leta 2015, ko naj bi prišlo do spremembe namembnosti območja, na katerem stoji železarna.

Po srečanju na sedežu deželne vlade so tematični oblasti zaenkrat razpršili. Deželna uprava, ki se je vendarle spet spoprijela s tem vprašanjem, mora zdaj nadaljevati na tej poti. Dežela FJK je namreč najpomembnejši posrednik z Rimom. Zato mora skupaj z ostalimi dejavniki pospešiti izdelavo programskega sporazuma za spremembo dejavnosti železarne po letu 2015. Obenem pa mora zagotoviti ustrezne pogoje morebitnim vlagateljem, ki bi lahko konkretno prispevali k ponovnemu gospodarskemu razvoju mesta.

ITALIJA - Stavka avtoprevoznikov naj bi se nadaljevala do petka

Vlada nastopila proti prometnim blokadam

Stavko zasenčila nesreča, v kateri je umrl tovornjakar - Motena dobava blaga

TRST - Sporazum med družbama Lucchini in Elettra

Železarne ne bodo zaprli

Srečanje na sedežu deželne vlade - Stavka, sprevod in demonstracija delavcev škedenjskega obrata

TRST - Družba Elettra bo plačala 12 milijonov evrov družbi Lucchini za plin iz škedenjske železarne v obdobju od decembra do februarja. S tem do velikega pokritih 46 milijonov evrov, ki jih dolguje družbi Lucchini. Spor v zvezi z ostalim

denarjem bosta skušali družbi zglediti v prihodnjih mesecih, dogajanje pa bosta nadzorovali deželna in občinska uprava. Plavž škedenjske železarne torej ne bo prenehal delovati 1. februarja, kot je to prejšnji teden zagrozil pooblaščeni upra-

vitelj družbe Lucchini Calcagni. To je izid srečanja med deželno, pokrajinsko in občinsko upravo ter vodstvoma družb Lucchini in Elettra, ki je bilo včeraj na sedežu deželne vlade na Velikem trgu.

Na 6. strani

RIM - Včeraj se je nadaljevala stavka avtoprevoznikov, ki protestirajo zaradi podražitve goriva, cestnin in sploh zaradi vse hujših razmer, v katerih delujejo. Stavka se bo nadaljevala do petka, stavkojoči pa so včeraj po posredovanju policije postopoma umaknili prometne blokade. Do tega je prišlo, potem ko je vlada dala jasno vedeti, da ne bo dopuščala kršenja legalnosti. Včeraj pa se je zgodila tragična nesreča. Umrl je italijanski avtoprevoznik, ki ga je povozila nemška avtoprevoznica. Zaradi stavke pa je medtem vse bolj motena dobava blaga, kar povzroča hude težave potrošnikom in proizvodnji.

Na 5. strani

**V Sloveniji zelena luč
desnosredinski vladi**

Na 2. strani

**V FJK v prihodnjem
letu 22 šol manj**

Na 3. strani

**V FJK kupujemo vse
manj trajnih dobrin**

Na 4. strani

**Roberto Antonione
v mešani skupini**

Na 7. strani

**Triestina
pred stečajem**

Na 8. strani

**Črpalkarja nadaljujeta
gladovno stavko**

Na 15. strani

OPĆINE - Skupna pobuda Primorskega dnevnika in ZSŠDI

Podelili smo »Naše športne oskarje« in priznanja ZSŠDI

V dvorani Zadružne kraške banke na Općinah je naše športno uredništvo v sodelovanju z Združenjem slovenskih športnih društev v Italiji podelilo sinoči »Naše oskarje«, to je priznanje najboljšim zamejskim odbojkarjem, nogometnem in košarkarjem v letu 2011, ki smo jih razglasili v včerajšnji športni prilogi. Najboljše v našem uredništvu imenujemo že deset let, tokrat pa smo jih prvič tudi nagradili. Na isti prireditvi, vodil jo je Peter Verč in je naletela ne lep odziv, je ZSŠDI podelilo priznanja športnim delavcem Marti Vižintin, Liviu Pertetu in trenerki Tanji Cerne.

Na 21. strani

DOBERDOB - V pripravi odredba

Prepoved za »softair« in druge vojaške igre

f 15

SLOVENIJA - Včeraj zasedali najvišji organi SDS, Liste Virant, SLS, NSi in DeSUS

Zelena luč vseh petih strank za koalicijo, ki jo bo vodil Janez Janša

Danes podpis koalicijske pogodbe in vložitev Janševe kandidature za mandatarja

LJUBLJANA - Najvišji organi strank SDS, Liste Virant, SLS, DeSUS in NSi so včeraj podprli vstop v vladno koalicijo, ki jo bo najverjetneje vodil prvak SDS Janez Janša. Predstavniki omenjenih strank bodo v sredo podpisali koalicijsko pogodbo in v DZ vložili Janšovo kandidaturo za mandatarja, Slovenija pa bo tako v soboto predvidoma dobila mandatarja 10. vlade.

Besedilo koalicijske pogodbe, ki so ga obravnavali in potrdili najvišji organi vseh petih strank, so pogajalci v programskem delu uskladili minuli vikend. Nazadnje so zeleno luč za omenjeno koalicijo sinoči podali v največji od omenjenih strank, v svetu SDS. Kot je po seji sveta dejal Janša, glede sobotnega glasovanja v DZ pričakuje, da se bodo vse koalicijske stranke, če bodo danes podpisale koalicijsko pogodbo, slednje tudi držale. Janša sicer poudarja, da gre za koalicijo enakopravnih partnerjev, ki bodo "vsi imeli realno težo in bodo tudis odgovorni za izvajanje programa".

V koalicijski pogodbi so se po njejovih besedah zavezali, da bo Slovenija v tem mandatu, "kolikor bo pač dolg", rasla hitreje od Evropske unije, da bodo zmanjšali brezposelnost in zagotovili pogoje za ustvarjanje novih delovnih mest. Prav tako bodo stabilizirali javne finance in ponovno omogočili, da Slovenija na mednarodnih finančnih trgi nastopa kot kredibilni faktor. "Če čez dve leti ti cilji ne bodo doseženi, potem tudi te koalicije ne bo več," je dodal.

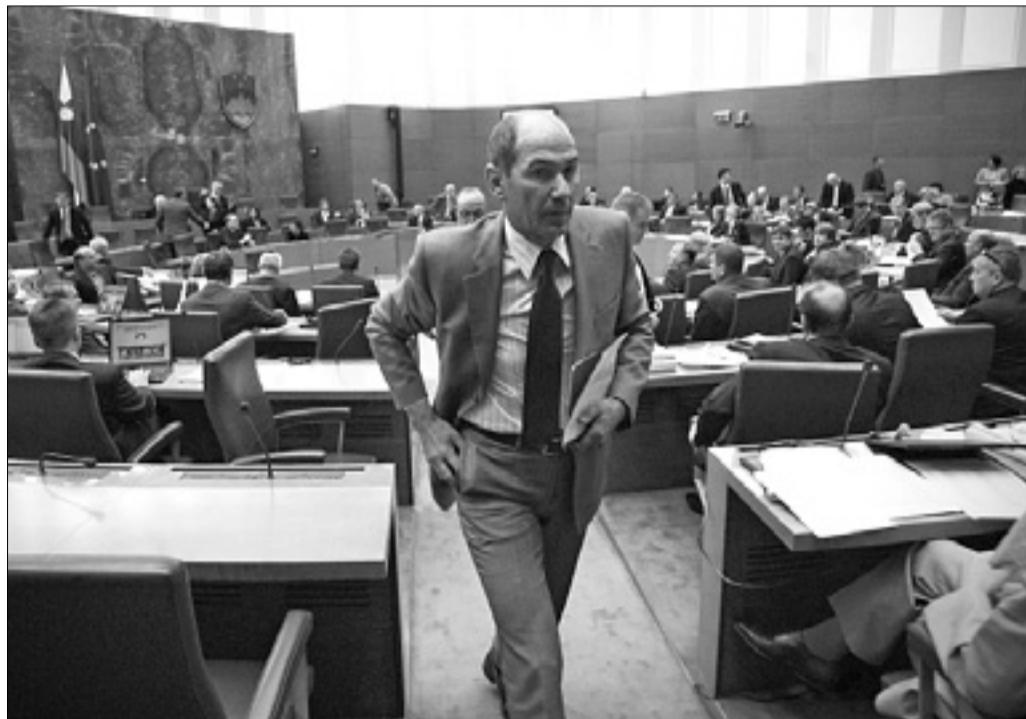
Predsednik SDS sicer ne pričakuje, da bi ga predsednik republike Danilo Türk danes predlagal za mandatarja. Po njegovih besedah namreč predsednik predlog predloži po posvetovanjih, ki jih pa v zadnjih dneh ni bilo, kar pa je sedaj "popolnoma vseeno".

Türk bo sicer svojo odločitev glede predloga za mandatarja sporočil danes opoldne, ko je v DZ predviden tudi podpis koalicijske pogodbe strank, ki so ji danes dale zeleno luč.

Najbolj ključna je bila včeraj odločitev v organih strank DeSUS, saj bi imela koalicija ostalih štirih strank brez DeSUS le 44 poslanskih glasov, oziroma potrebnih 46 le s podporo obej poslancev narodnih skupnosti. Hkrati podpora stranke DeSUS ni bila samoumevna, saj so v nekaterih strankinjih pokrajinskih odborih nasprotovali sodelovanju z Janšovo koalicijo oziroma predvsem imenovanju Janše za mandatarja. A po besedah predsednika stranke Karla Erjavecga druge izbire niti niso imeli, če niso želeli predčasnih volitev. Od 48 prisotnih

Predsednik SDS Janez Janša bo v soboto kot kandidat za mandatarja desnosredinske koalicije po vsej verjetnosti dobil potrebno večino v državnem zboru

ARHIV

članov sveta stranke jih je za vstop v koalicijo danes glasovalo 37.

Predčasne volitve, ki bi jih povzročili z zavrnitvijo vstopa v koalicijo, bi povzročale težave tudi sami stranki, zlasti zaradi morebitnega izida na volitvah, očenjuje Erjavec. Še zlasti pa bi, kot pravi, pomnenie poslabšanje položaja Slovenije, razdeljenosti volilnega telesa v Sloveniji pa ne bi spremenile. Kot je po seji sveta stranke očenil Erjavec, utegne včerajšnja odločitev v stranki povzročiti nekaj turbulenc in nekaj izstopov, izrednega konгрresa stranke pa zaradi te odločitve po njegovem mnenju ne bo.

Da so skupini imenovalec koalicijske pogodbe vprašanja gospodarstva, financ in pravne države, je po seji sveta Liste Virant dejal tudi predsednik stranke Gregor Virant. Soglasno so vstop v koalicijo podprli tudi v SLS in NSi.

Predsedniki petih strank, ki bodo najverjetneje oblikovali vladno koalicijo po decembriških predčasnih volitvah, pa zatrjujejo, da kadrovska vprašanja, razen kandidata za mandatarja, še niso dokončno dogovorjena, čeprav v javnosti že krijo nekatere imena.

Janša pa je na vprašanja novinarjev o kadrovski razdelitvi resorjev odgovoril, da je bilo treba najprej doseči dogovor o tem, kakšna naj sploh vlada bo. Še s podpisom koalicijske pogodbe bodo po njegovih besedah nastali pogoji, da se vlado tudi formalno oblikuje. (STA)

DEŽELA FJK - Deželni sedež RAI

Tondo podtajnika Peluffa opozoril na kritično stanje

Tondo upošteval resolucijo Igorja Gabrovca in še osmih deželnih svetnikov

TRST - Predsednik FJK Renzo Tondo je v pismu podtajniku za začetništvo in komunikacije Paolu Peluffu izrazil zaskrbljenost dežele FJK zaradi možnega krčenja programov deželnega sedeža RAI in Furlaniji-Julijski krajini zaradi finančnih manevrov vlade v Rimu v lanskem letu, v katerih je predvideno znatno zmanjšanje sredstev za finančiranje konvencij med predsedstvom vlade in RAI. Pri tem je Tondo zapisal, da razume težak finančni položaj, v katerem se je znašla Italija, vendar pa bi to onemogočilo učinkovito delovanje deželnega sedeža RAI in FJK pri zagotavljanju ustrezne informativnih in kulturnih programov. Tondo je v zvezi s tem še poudaril, da ima deželni sedež izredno pomembno vlogo tudi pri uveljavljanju kulturne in jezikovne različnosti v FJK.

Tondo se je s tem odzval na rezolucijo, ki so jo 20. decembra lani

na pobudo Igorja Gabrovca (SSk) sprejeli v deželnem svetu, podpisali pa so jo še Gianfranco Moretton in Sergio Lupieri (DS), Roberto Sasco (UDC), Ugo De Mattia in Enore Picco (SL), Igor Kocijančič in Roberto Antonaz (SKP) ter Stefano Pustetto (Sel). Z resolucijo je deželni svet pozval predsednika Dežele Renza Tonda naj nemudoma intervenira v odnosih z rimskevlado za zagotovitev neokrnjenosti finančnih dotacij za deželni sedež RAI. Resolucija sloni na ugotovitvi, da odigrava krajevna struktura italijanske javne radiotelevizije neprecenljivo vlogo na področju uveljavljanja jezikovne in kulturne raznolikosti v FJK. Napovedano zmanjšanje finančnih dotacij bi namreč postavilo pod vprašaj ohranitev sedanjih razsežnosti programov v slovenskem jeziku, kot tudi onemogočilo pričakovane programe v furlanskem jeziku.

KOPER - Danes

V knjigarni Libris predstavitev knjige o Iganciju Oti

KOPER - Knjigarna Libris v sodelovanju z literarno revijo Fontana pripravlja predstavitev knjige »Ignacij Ota – življenje darovano glasbi« avtorja Borisa Pangerca iz Doline. Predstavitev bo danes ob 18. uri v knjigarni Libris v Kopru. Knjigo bo predstavila Rossana Paliaga ob sodelovanju Borisa Pangerca in urednika Fontane Danila Japlja. Za glasbo posestreitev bo poskrbel MoPZ Jagodje-Dobrava pod vodstvom zborovodkinje Mirjane Bonin.

Literarna revija Fontana, ki je lahno praznovala 25-letnico svojega delovanja je ob 10-letnici smrti skladatelja in zborovodje Ignacija Ote izdala knjigo »Ignacij Ota – življenje darovano glasbi«. To je knjiga o človeku, ki so ga vsi pevci in pevke primorskih zborov še kako dobro poznali, človeku z velikim posluhom in skrbjo za obstoj in na predek ljubiteljske kulture in petja, še posebej med Slovenci v Italiji – v bistvu je to poklon Ignaciju Oti in njegovemu obsežnemu življenjskemu opusu.

KOPER - Predstavili zbornik Poti zgodovine med Jadranom, srednjo in vzhodno Evropo

Poklon Jožetu Pirjevcu

Zbornik ima 800 strani in 40 prispevkov avtorjev iz več držav - Uredila sta ga Borut Klabjan in Gorazd Bajc

JOŽE PIRJEVEC

GORAZD BAJC

BORUT KLABJAN

sklope, je pojasnil eden od obeih urednikov Borut Klabjan. Gre za problematiko slovensko-italijanskih odnosov, zgodovino Jugoslavije vse do njenega razpadja ter problematiko odnosov z Rusijo oziroma Sovjetsko zvezo in državami srednje in vzhodne Evrope. Po besedah sourednika Gorazda Bajca predstavlja zbornik "elegantno darilo" slavljenemu. Direktor ZRS Darko Darovec pa je poudaril pomembno vlogo, ki jo je Pirjevec imel tudi pri oblikovanju "zgodovinske šole" v

okviru Univerze na Primorskem kot tudi same koprske univerze.

Pirjevec se je zahvalil urednikoma in avtorjem, od katerih so bili nekateri tudi navzoči na včerajšnji predstavitev. Med drugim se je spomnil svojega delovanja v Kopru in očil, da so skupaj s sodelavci ustvarili neko središče slovenske kulture in povezali čezmejni prostor. Slavljenec je opozoril še, da čeprav zgodovino-pisje ne pomeni izmišljanja, vendar je zahteva sestavljanje vseh informacij v kompleksno celoto, kar na ta

V Podpeci vse nared za gradnjo gradov kralja Matjaža

ČRNA - Črna na Koroškem in okolično je včeraj pobelil naravn sneg, že nekaj tednov pa v Podpeci nad Črno na ravnici Mitnek izdelujejo umetni sneg, ki bo služil graditeljem za gradnjo gradov kralja Matjaža. Graditelji iz vse Slovenije in tudi tujine jih bodo izdelovali to soboto, ki je osrednji dan že 20. priveditev Gradovi kralja Matjaža.

Ob letošnji jubilejni priveditvi so se na Občini Črna na Koroškem odločili, da celotno leto poimenujejo kar Matjažovo leto. V povezavi z legendo o kralju Matjažu, po kateri Matjaž spi za kamnit mizo v nedrjih Pece, se bodo priveditev odvijale vse leto, začele pa so se včeraj z odprtjem razstave o zgodovini priveditev Gradovi kralja Matjaža, ki je na ogled v poročni dvorani občine. Začetki te največje zimske tekmovalno-zabavne priveditev na Koroškem segajo v leto 1993, ko je gradove v Podpeci zgradilo osem ekip. Priveditev je z leti pridobivala na pomenu in odmevnosti, največ graditeljev se je priveditev udeležilo leta 2006, ko je na ravnici Mitnek nastalo 106 snežnih skulptur. Na vseh 20 priveditvah doslej pa je sodelovalo 1074 ekip.

Lani je snežne skulpture zgradilo 86 ekip, za sobotno priveditev pa se je danes prijavilo 45 ekip, je povedala županja Črne Romana Lesjak. Glede na izkušnje županja v naslednjih dneh pričakuje še najmanj enkrat toliko prijavljenih ekip, priveditev pa naj bi si v soboto in nedeljo ogledalo okoli 10.000 obiskovalcev.

Ekipa sestavlja od pet do osem članov, ki lahko snežne skulpture gradijo po predloženem načrtu in za to uporabljajo sneg, vodo, led in šibje. Županja je napovedala, da bodo letos prvič ekipa sestavljale slovenske županje, pričemer jih je šest že potrdilo udeležbo. Priveditev tudi mešano ekipo slovenskih in avstrijskih županj, svojo ekipo pa naj bi sestavili tudi vojaški ataseji, ki služijo v Sloveniji in ki jih bo vodil ataše ZDA.

Gradnja gradov bo potekala od 10. do 16. ure, pri čemer je prijava ekip možna še pred začetkom gradnje. Po zaključku gradnje bodo na snežnih skulpturah zagorele bakle, ogledal si jih bo kralj Matjaž izbrano Alenčico, najlepše gradove pa bodo razglasili okoli 18. ure.

Denarno nagrado bo prejel najlepši grad po izboru obiskovalcev, ki z vstopnicu dobijo tudi glasovnico, najlepšega pa si bosta izbrala tudi županja in kralj Matjaž, ki bosta nagrajeni ekipi namenila praktično nagrado.

Že v petek bo na smučišču v Črni na Koroškem nočni slalom ob soju bakel za pokal kralja Matjaža, nedelja pa je namenjena predvsem družinam z otroki, saj na ravnici Mitnek pripravljajo vrsto zabavnih priveditev za najmlajše. (STA)

Enostavno. Za to, da ustvariš zgodovinsko pripoved, je tako po njejovem prepričanju "potrebno znanje, a tudi nekaj umetniške žilice".

Pirjevec se je rodil v Trstu leta 1940, na različnih italijanskih univerzah je predaval zgodovino vzhodne Evrope, kasneje je bil tudi vodja oddelka za zgodovino na Univerzi na Primorskem. Med njegovimi deli v slovenskem jeziku pa velja omeniti naslove: Jugoslavija 1918-1992 (1995), Jugoslovanske vojne 1991-2001 (2003) ter Tito in tovarši (2011).

FJK - Na sejah deželnega odbora in komisije za šolstvo

Preureditev šolske mreže: večstopenjske šole povsod

Sklep deželne vlade - Poročili Molinara in Beltramejeve - Gabrovec (DS-SSk) o specifičnosti slovenskih šol

TRST - V prihodnjem šolskem letu 2012/2013 bo v Furlaniji-Julijski krajini delovalo 173 šol vseh stopenj, kar pomeni 22 šol manj kot zdaj, ko jih trenutno deluje 195. Tako je na pondeljkovi seji v Amaru sklenila deželna vlada, ki je na predlog odbornika za šolstvo Roberta Molinara sprejela načrt o preurediti deželne šolske mreže, o čemer je bil govor tudi na včerajšnji seji šeste komisije deželnega sveta, ki je pristojna tudi za šolstvo, kulturo ter jezikovne in kulturne identitete, kjer sta svetnikom o tem in drugih šolskih vprašanjih govorila odbornik Molinara in deželna šolska ravnateljica Daniela Beltrame.

Večstopenjske šole povsod

Največjo racionalizacijo bodo doživeli vrtci ter osnovne in nižje srednje šole, saj bodo povsod uveli le t.i. večstopenjske šole, se pravi zavode, ki združujejo vrtce ter osnovne in nižje srednje šole pod eno ravnateljstvo, medtem ko število višjih srednjih šol ostaja za zdaj nespremenjen, se pravi 64. Trenutno deluje v FJK trideset didaktičnih ravnateljstev, ki združujejo vrtce in osnovne šole, dvajset je samostojnih nižjih srednjih šol, 79 pa večstopenjskih šol. Omenjenih zavodov je tako vsega skupaj 129, v prihodnjem šolskem letu pa jih bo 108, vse pa bodo večstopenjske šole, vključno s tistimi, ki imajo slovenski učni jezik: gre za preostala didaktična ravnateljstva (opensko, nabrežinsko in dolinsko) in nižje srednje šole (Srečka Kosovela na Opčinah, Iga Grudna v Nabrežini in Simona Gregorčiča v Dolini) na Tržaškem.

V načrtu deželne vlade je tudi zmanjšanje števila t.i. »vsestopenjskih« šol (ištisni omnicomprensivi), se pravi zavodov, ki obsegajo tako otroški vrtce kot osnovno, nižjo in višjo srednjo šolo z dveh na enega, povprečno število na posamezno samostojno šolo bo 834 učencev oz. dijakov, še naprej pa bo delovalo dosedanjih šest izobraževalnih središč za odrasle.

Gabrovec o specifičnosti slovenskih šol

Odbornik Molinara je na seji komisije med drugim poudaril stališče deželne uprave, da je treba ugodnejše številčne parametre, ki jih italijansko ministrstvo za šolstvo predvideva za slovenske šole, razširiti tudi na druge šole v deželi, saj v FJK prebijajo tudi druge manjšine, kot sta npr. furlanska in nemška. Gleda tega je svetnik Demokratske stranke-Slovenske skupnosti Igor Gabrovec opozoril, da je treba tu ločiti status slovenskih šol, ki so ga zakonsko uredili veliko pred sprejetjem okvirnega zakona za manjšine v Italiji št. 482 iz leta 1999. Prav tako je opozoril, da so slovenske šole težavah tudi ne glede na ugodnejše številčne parametre za ohranitev samostojnosti posameznih šol.

Na seji pa je deželna šolska ravnateljica Beltramejeva napovedala, da bi morali za prihodnje šolsko leto pokriti vseh 46 ravnateljskih mest, ki jih predvideva razpis natečaja za ravnatelje. Prav tako je opozorila, da se je trend naraščanja deželne šolske populacije letos upočasnil, dalje so ugodili prošnjam za uvedbo celodnevnega pouka, rahlo se je skrčil obseg pouka s podaljšanim bivanjem, število večrazrednic pa se je zvišalo od 92 na 96.

Codega proti občinam

Svetnik Demokratske stranke Franco Codega pa je po včerajšnji seji izrazil svoje začudenje ob zadržanju občin, saj je deželna uprava prav v sodelovanju z njimi in po-krajinami pripravila načrt o preurediti šolske mreže. Namesto da bi branile avtonomijo svojih šol, so se večkrat odločile za ukinitev avtonomije in združitev v večje šole, je v sporocilu zapisal svetnik DS. Tako imamo 23 šol manj, medtem ko bi jih bili lahko mirne duše imeli dvajset več, kar osemajst šol pa bo šteло preko 1200 učencov, kar bo povzročilo težave, vezane na upravljanje in varnost. Kakšna logika se nahaja za to izbiro občin, se sprašuje Codega.

Deželna šolska ravnateljica Daniela Beltramejeva (v ospredju) in odbornik za šolstvo Roberto Molinara na včerajšnji seji šeste komisije deželnega sveta

CELOVEC - Podelitev letosnjake Tischlerjeve nagrade

Rudi Vouk: Prišla bo boljša rešitev

Dobitnik nagrade vztrajni borec za manjšinske pravice - Ude kritiziral politiko Slovenije v zvezi s tablami - Srečanje Inzko - Štoka

CELOVEC/DUNAJ - Slovenski odvetnik Rudi Vouk je v pondeljek zvečer na odmevni slovesnosti v nabito polni Tischlerjevi dvorani Mohorjeve v Celovcu prejel Tischlerjevo nagrado Narodnega sveta koroških Slovencev (NSKS) in Krščanske kulturne zveze (KKZ) za leto 2012 »za zgledno pokončno držo in dosledno dejavno skrb za pravice koroških Slovencev v politiki, šolstvu, kulturi in gospodarstvu.« Nagrado je Vouk prejel še posebej za svoje zasluge v zadevi dvojezičnih krajevnih tabel, čeprav je na proslavi dal vedeti, da se ne strinja z doseženim kompromisom, na katerega so na pogajanjih aprila lani pristali tudi predstavniki koroških Slovencev. Nagrajenec je zato v svojem zahvalnem govoru dejal: »Prišla bo boljša rešitev, ker verjamem v pravo in verjamem tudi v razumnost Korošcev.«

Slavnostni govor na podelitvi je bil predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev Zdravko Inzko, ki je izpostavil, da je letosnji nagrajenec svetel primer za vsakega člena manjšine, predvsem za mlajše. »Predvsem za to, kako smo koroški Slovenci lahko uspešni, če smo aktivni, optimistični in vztrajni - z eno besedo, če smo kvalitetni. Magister Vouk je bil vztrajen, včasih trmast, dosleden in trdoglav, idealističen, resnicoljuben in konec koncev uspešen. Če strnemo vse njegove napore v enem stavku: brez Rudija Vouka rešitve o krajevnih napisih, rešitve, ki jo sicer sam ocenjuje kritično, ne bi bilo!« Istega mnenja so bili tudi mnogi drugi govorniki, mdr. univerzitetni profesor na inštitutu za državno in upravno pravo na Dunajski univerzi Theodor Oehlinger ter predsednik Zveze društv pravnikov Slovenije in ugledni ustavni pravnik Lojze Ude iz Ljubljane. Oba sta poudarila, da brez pritiska Voukovih pritožb na ustavno sodišče slovenska manjšina od Avstrije ne bi bila deželna niti te skromne rešitve, kot jo je sprejel avstrijski parlament v obliku ustavnega zakona o dvojezičnih napisih julija 2011.

Ude je pri tem kritično pristavil, da je sprejet kompromis s 17,5-odstotnim pragom v nasprotju z odločitvami avstrijskega ustavnega sodišča, ki je jasno določilo 10-odstotni prag, a tudi z določili Avstrijske državne pogodbe. Slovenija pa da zdaječ v podporo slovenski manjšini na Koroškem ni storila tega, kar bi lahko in kot jo celo obvezuje 5. člen slovenske ustave.

Pravnik Rudi Vouk, ki je na slovensko podelitev prišel s svojo družino in bil

Letosnji Tischlerjev nagrajenec Rudi Vouk (desno) s predsednikom KKZ Sonjo Kert-Wakounig in predsednikom NSKS Valentimom Inzkom

ob podelitvi deležen več minut trajajočega aplavza do zadnjega sedeža napolnjene dvorane, je v svojem zahvalnem govoru odkrito opozoril tudi na okoliščine pri prisiti na predstavnike manjšine pri pogajanjih. Poudaril je, da Avstrija ni postavila dovolj tabel in da še vedno ne spoštuje svojih osnovnih zakonov. Posebej je kritiziral, da je osnova »rešitve« ljudsko štetje 2001 in 17,5-odstotni prag, »kot da bi koroški Slovenci živelii v deželi šele deset let in ne že stoletja.« Zastopnik manjšine, ki so se pred pogajanjem dogovorili za skrajno mejo 15 odstotkov, pa je priklical v spomin: »Najprej je mejo prekoračil eden, potem drugi, tako da tretjemu (Inzku - prip.ured.) ni tam kaj očitati, ker sta prva dva že porušila vse.«

Za glasbeni okvir odmevne prireditve, na kateri je pozdravila koroške Slovenke in Slovence iz celotnega dvojezičnega ozemlja predsednica Krščanske kulturne zveze Sonja Kert-Wakounig, je poskrbel Mešani pevski zbor Srce iz Dobrle vasi, domačega kraja nagrjenca. Podelitve se je udeležil tudi predsednik SSO Drago Štoka, ki se je isti dan srečal z vodstvom Narodnega sveta koroških Slovencev. S predsednikom NSKS Valentimom Inzkom se je Štoka dogovoril za nadaljnje stike med krovnima organizacijama in za nadaljnje korake v korist slovenske narodne skupnosti v Avstriji in v Italiji.

Ivan Lukanc

ŠPETER - Jutri

Predstavitev Trinkovega koledarja 2012

ŠPETER - V Slovenskem kulturnem centru v Špetru (Ul. Alpe Adria 69) bodo jutri ob 18. uri predstavili letosnji Trinkov koledar, ki kot običajno prinaša vrsto zanimivih prispevkov, ki tako ali drugače zadevajo življenje Slovencev in tudi drugih ljudi, ki živijo na tem obmejnem območju.

Trinkov koledar 2012 je ustvarilo enainštrideset avtorjev iz Benečije in obmejnega prostora Furlanije-Julijski krajine ter iz Posočja in drugih sosednjih krajev Slovenije, ki na 210 straneh predstavljajo dogajanje, življenje in ustvarjanje ljudi ob meji ter zgodovinske povezave in nove integracijske procese v tem našem delu Evrope. Zbornik je letos stopil v tretje desetletje izhajanja v režiji kulturnega društva Ivan Trink.

KOROŠKA - Konflikt zaradi dvojezičnih tabel
Socialdemokratski župani ogorčeni, ker bo danes predsednik Fischer odlikoval samo Dörflerja

CELOVEC - Vprašanje dvojezičnih tabel očitno še vedno straši po Koroški, še posebej med politiki oz. političnimi strankami. Potem ko je končno uresničen največji del kompromisnega dogovora, se je v zadnjih dneh pojavi novo jabolko spora - kdo ima največje zasluge za »rešitev« in s tem do javnega odlikovanja? Pri tem je v »korosko osišče« dregnil celo sam avstrijski predsednik Heinz Fischer, ki je odločil, da bo koroškemu deželnemu glavarju Gerhardu Dörfler (FPK) danes na Dunaju izročil srebrni častni znak za zasluge za Republiko Avstrijo. Z odlikovanjem pa se nikakor ne strinjajo socialdemokratski župani občin na južnem Koroškem, v katerih sedaj stoji največji del dvojezičnih tabel. Župani so namreč prepričani, da so h kompromisni rešiti prispevali najmanj toliko kot deželnemu glavarju, ki bo sedaj (iz rok nekdaj socialdemokratske politike) prejel visoko državno odlikovanje.

Namestnik predsednika koroških socialdemokratov (SPÖ) in župan dvojezične občine Žitara vas, Jakob Strauß, v tiskovni izjavi svoje stranke med drugim piše, da bi takšnega odlikovanja morali biti deležni tudi župani. Straußu se pri tem zdi čudno, da se Dörfler polača doseženega soglasja za ureditev dvojezičnih napisov, »dejansko pa smo župani tisti, ki smo bistveno podprtli rešitev - pa tudi predsednik koroške SPÖ Peter Kaiser in državni sekretar Josef Ostermayer (SPÖ), ki sta imela izosten čut pri tem vprašanju«, je pa pristavljal socialdemokratični politik, ki med zaslužnimi za kompromis navaja tudi še t.i. konzernino skupino in predstavnike slovenske narodne skupnosti.

Deželni glavar Dörfler je ob napovedanim odlikovanjem vnovič izrazil svoje zadovoljstvo in rešitev označil za »zgodovinski mejnik v smislu dežele in slovenske narodne skupnosti«. Na izjavo socialdemokratskega župana Straußa pa je prepustil odgovor namestniku predsednika poslanske skupine FPK, deželnemu poslancu Gernotu Darmannu. Le-ta je socialdemokratom očital, da so imeli desetletja deželnega glavarja, pa jim ni uspelo urediti dvojezičnih napisov. Sedaj pa zavidajo deželnemu glavarju... (I.L.)

RAZISKAVE - Lansko gibanje dohodka in porabe v severovzhodni Italiji

Dohodek na prebivalca v FJK še nad povprečjem, poraba upada

Nakupovanje trajnih dobrin se je lani najbolj zmanjšalo v tržaški pokrajini

PADOVA - Gospodarska dejavnost v Furlaniji-Julijski krajini se je po močni ekspanziji v letu 2010 lani upočasnila in se spustila na raven povprečne nacionalne dinamike rasti, medtem ko je bila v primerjavi z gospodarsko dinamiko severovzhodne Italije v povprečju za nekaj decimalk nižja. Ugotovitev je iz raziskave banke Findomestic Banca, ki je včeraj objavila svojo periodično konjunktурno raziskavo s posebnim ozirom na gibanje potrošnje prebivalcev regije.

Dohodek na prebivalca Furlanije-Julijskih krajina je lani znašal 20.878 evrov in bil za 2,1 odstotka višji kot v letu 2010, kar je ena najživahnejših rasti v tem delu države. Po pokrajinh je bila rast dohodka na prebivalca lani največja v videmski pokrajini, skoraj 3 odstotna, v tržaški in goriški pokrajini je bila z 2,1 in 2,2 odstotka v skladu s povprečjem, najmanj, za odstotek, pa se je dohodek na prebivalca zvišal v pokrajini Pordenon. Tržaška pokrajina je ohranila primat razpoložljivega dohodka na prebivalca, ki je znašal 23.716 evrov in bil precej višji kot v ostalih treh pokrajinah: predvsem v Gorici, kjer je znašal 19.503 evre, približno štiri tisoč evrov manj kot v Trstu.

Poraba prebivalstva za nakup trajnih dobrin se je lani zmanjšala za 4,8 odstotka, kar je sicer znatno manj od znižanja v nacionalnem povprečju, ki je bilo 6,1 odstotno. Sektor mobilnosti je trpel manj kot v državnem povprečju na področju nakupov novih avtomobilov, ki so se v Furlaniji-Julijski krajini zmanjšali za 9,5 odstotka, v državnem povprečju pa za 13,7 odstotka, medtem ko je bil pod povprečjem pri nakupih motornih koles (-17,7%, državno povprečje -13,0%). Med najbolj odzivnimi je bil lani tudi v Furlaniji-Julijski krajini trg rabljenih avtomobilov, ki je zabeležil 5 odstotno rast, medtem ko je v državnem povprečju povečanje znašalo 2,5 odstotka.

Poraba prebivalcev Furlanije-Julijskih krajina za nakup dobrin z gospodinjstvo se je lani v povprečju zmanjšala za 6,4 odstotka, kar je največji padec med vsemi poglavji široke porabe. Moreno se je zmanjšal nakup temnih gospodinjskih strojev (-18,3%), ki je utpel učinko močne tehnološke prenove konca leta 2010 z uvedbo digitalne televizijske tehnologije. Pri nakupu bele gospodinjske tehnike (pralni stroji, hladilniki, majhni kuhinjski pripomočki itn.) so najmanjši padec zabeležili v videm-

Denarja je vse manj, kar se še posebno pozna pri nakupovanju trajnih dobrin

ARHIV

ski pokrajini (-6,7%), v Pordenonu je bil padec 7,6 odstoten, v Gorici 8 odstoten in v Trstu, najgloblji z 8,8 odstotkom.

Poraba za nakup avtomobilov in motornih koles, ki se je zmanjšala v vseh štirih pokrajinah, je doživelja največji padec v Trstu (-15,0% in -20,1%), najmanj izrazito pa je bilo zmanjšanje v Vidmu (-6,7% in -11,9%). Enako gibanje velja tudi za nakupe, ki zadevajo stanovanje, kot npr. pohištvo in oprema, kjer so najmanjši padec zabeležili v videmski pokrajini (-5,6%), največjega pa v tržaški z -7,9 odstotka.

Področje proizvodov za računalništvo je lani beležilo precej izenačeno zmanjšanje povpraševanja v vseh štirih pokrajinah Furlanije-Julijskih krajina. Največ so na tem področju porabili prebivalci videmske pokrajine s 17 milijoni evrov (-9,8% v primerjavi z letom 2010), sledijo jim Pordenončani z 10 milijoni (-10,2%), tretji so Tržačani s 7 milijoni (-11,8%), na zadnjem mestu pa prebivalci goriške pokrajine s 4 milijoni evrov (-10,7%).

Kot so na koncu ugotovili raziskovalci, so sodelujoči v anketi pokazali veliko dozo nezaupanja in negotovosti, predvsem pa pri njih prevladuje občutek, da ne morejo načrtovati dohodka in še manj porabe. Kot je zapisano v sklepku raziskave, so anketiranci pokazali več »pasivnega upanja« kot pa »volje, da bi se borili.« (vb)

IZVOZ - Raziskava banke Intesa SanPaolo

Industrijski okoliši v Trivenetu z rastjo izvoza

BENETKE - V letu 2011 je izvozna dejavnost 34 industrijskih okolišev v severovzhodni Italiji oziroma na območju Triveneta ohranila dober ritem rasti, saj se je vrednost izvoza glede na leto 2010 povečala za 7,7 odstotka. Podatek izhaja iz raziskave banke Intesa SanPaolo.

V tretjem lanskem četrtletju, torek od julija do septembra 2011 se je vrednost izvoza iz te regije povečala na 5,8 milijarde evrov, kar je 415 milijonov evrov več, kot v primerljivem obdobju leta 2010, in za 1,1 milijarde evrov več kot v času najgloblje gospodarske krize v tretjem četrtletju 2009. Na področju visoke tehnologije so se lani zelo dobro odrezali trije tehnološki poli v Trivenetu, ki so v tretjem četrtletju lanskega leta zabeležili 13,1 odstotno rast izvoza glede na enako obdobje leta 2010. Izstopata posebno okoliša za biofarmacijo v Padovi in informatiski tehnološki pol v Venetu, katerih izvoz je zrasel na kri-

lih povpraševanja iz Nemčije.

Po ugotovitvah raziskave banke Intesa SanPaolo se je lani znova počela nagnjenost k izvozu na »nove« trge z visokim potencialom, na katere so tradicionalni okoliši iz Triveneta - kljub upočasnitvi trenda - zabeležili 9,8 odstotno rast izvoza v medletni primerjavi. Volan za tovrstni izvoz je ruski trg, kamor so industrijski okoliši iz severovzhodne Italije lani izvozili za 28,2 odstotka več kot predlani, na drugem mestu med hitro rastocimi trgi pa je Brazil. Na splošno pa gre največ izvoza iz Triveneta še naprej na tradicionalne trge, med katerimi je daleč na prvem mestu Nemčija. V lanskem tretjem četrtletju je bil izvoz na njen trg za 73 milijonov evrov večji kot v enakem četrtletju 2010, na drugem mestu po vrednosti izvoza je bila Rusija (57 milijonov), na tretjem Francija (43 milijonov) in na četrtem ZDA (34 milijonov evrov).

V deželnih komisijih razgrnjen načrt za dela v tržaškem pristanišču

TRST - Predsednica tržaške Pristaniške oblasti Marianna Monassi je včeraj v četrti komisiji deželnega sveta orisala glavne točke operativnega načrta za dela v pristanišču. Govorila je tudi o režimu prostega pristanišča in prostih pristaniških točk, o strategiji v zvezi s podjetjem Alpe Adria in Adriafer, pojasnila je razloge za izstop Pristaniške oblasti iz združenja Assoport, o posložju družbe Trieste Terminal Passenger, ki se je preimenovala v Tani, kot tudi o odnosih z ladjarji in dobavitelji. Monassijeva je izpostavila pomoč, ki jo pristanišču zagotavlja Dežela FJK, izrazila pa je skrb za radi pomanjkanja prostora spriči rasti kontejnerskega pretovora in potniškega prometa. Monassijeva je tudi zagotovila, da njeni uprava plačuje fakture v predpisanim roku 30 dni.

Deželni kmetijski sektor opozarja na težke učinke novega davka IMU

VIDEM - Deželni predsednik kmetijske stanovske organizacije CIA Ennio Benedetti je poslal pismo predsedniku združenja občin ANCI v Furlaniji-Julijski krajini Mariu Pezzetti, v katerem ga opozarja na hude učinke, ki jih bo imel nov davek IMU na kmetijske nepremičnine. Obdavčenje proizvodnih sredstev, kot so hlevi in drugi kmetijski objekti, poleg stanovanjskih, lahko namreč postavi na kocko preživetje številnih majhnih kmetijskih podjetij, je opozoril Benedetti.

ENERGIJA - Ruski Gazprom pospešil priprave

Gradnja Južnega toka bo stekla decembra letos

MISKVA - Gradnja plinovoda Južni tok, ki bo ruski zemeljski plin v Evropo pripeljal mimo Ukrajine, se bo začela decembra letos in ne leta 2013, kot je bilo sprva predvideno. Prvi mož Gazpromu Aleksej Miller je ob odločitvi za zgodnejši začetek gradnje poudaril, da imajo zagotovljene finančne vire, zadostili pa so tudi mednarodnim pravnim pogojem.

»Gazprom je storil vse potrebno za zgodnejši začetek gradnje plinovoda,« je poudaril Miller. Po njegovih pojasnilih za projekt v Evropi vlada velik interes. »Projekt je nujen in pričakovani, mi pa smo pripravljeni na njegovo uresničevanje,« je, kot so sporočili z Gazpromom, izpostavil predsednik tega energetskega velikana.

Dokončna odločitev o trasi plinovoda, pri katerem sodeluje tudi Slovenija, medtem še ni znana. Podpredsednik Gazproma Aleksander Medvedjev decembra ni izključil možnosti, da bi se lahko Južni tok končal v severni Italiji. Mednarodne sporazume o sodelovanju pri plinovodu so poleg Slovenije podpisale še Bolgarija, Srbija, Madžarska, Grčija, Hrvaška in Avstrija. S Turčijo pa je Rusija podpisala sporazum, po katerem bo Ankara omogočila gradnjo plinovoda skozi turške ozemeljske vode oz. po dnu Črnega morja.

Kot je pojasnil prvi mož družbe Plinovodi Marjan Eberlinc, aktivnosti na projektu Južni tok tečejo z

nezmanjšano dinamiko. Konec leta 2010 je bila izdelana študija izvedljivosti, marca lani je sledil podpis med družbo Plinovodi in Gazpromom o ustanovitvi skupne družbe Južni tok Slovenija. »Družbi sta podpisali sporazum, skupno podjetje pa še ni ustavljeno,« je dejal in spomnil, da je dokončno odločitev o tem, kje bo potekal plinovod, ne le po slovenskem ozemlju, temveč tudi po ostalih državah, pričakovati od zaključka celovite konsolidirane študije izvedljivosti.

»Glede projekta Južni tok na ozemlju Slovenije sta partnerja na projektu ugotovila, da je umestitev plinovoda mogoča,« je poudaril Eberlinc. Po njegovih besedah je bil projekt hkrati »obojestransko prepoznan kot projekt širšega pomena, ne le za paleto gospodarskih priložnosti, ki jih v slovenskem prostoru odpira takšen projekt, temveč tudi za še bolj vidno in vplivno vlogo Plinovodov in Gazproma, predvsem v smislu zanesljivosti in varnosti dobav ter diverzifikacijo transportnih energetskih poti za Evropo.«

Plinovod, za katerega investicija je ocenjena na 16,5 milijarde evrov in po katerem bo letno steklo 63 milijard kubičnih metrov zemeljskega plina, naj bi bil končan leta 2015. Delež Gazproma pri Južnem toku je 50 odstotkov, 20 odstotkov delež ima italijanski Eni, s po 15 odstotki pa pri projektu sodelujejo tudi nemški Wintershall Holding in francoski EDF (STA).

EVRO

1.3003 \$ -0,10

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

24. januarja 2012

valute	evro (povprečni tečaj)
ameriški dolar	1,3003 1,3017
japonski jen	100,89 100,10
kitajska juan	8,2062 8,2179
ruski rubel	40,1911 40,3340
indijska rupija	65,1520 65,0780
danska krona	7,4352 7,4358
britanski funt	0,8346 0,8362
švedska krona	8,7940 8,7791
norveška krona	7,6390 7,6645
češka koruna	25,422 25,349
švicarski frank	1,2065 1,2061
madžarski forint	302,38 301,89
poljski zlot	4,2984 4,2853
kanadski dolar	1,3164 1,3129
avstralski dolar	1,2429 1,2323
bolgarski lev	1,9558 1,9558
rumunski lev	4,3430 4,3423
litovski litas	3,4528 3,4528
latvijski lats	0,6977 0,6986
brazilski real	2,2923 2,2825
islandska krona	290,00 290,00
turška lira	2,3767 2,3690
hrvaška kuna	7,5685 7,5703

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

24. januarja 2012

	1 meseč	3 mesec	6 mesec	12 mesec
LIBOR (USD)	0,27730	0,56110	0,79175	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,03667	0,06167	0,10917	-
EURIBOR (EUR)	0,775	1,182	1,471	-

ZLATO

(999,99 %) za kg

41.138,12 € -241,92

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

24. januarja 2012

vrednostni papir	zaključni tečaj	spr.v %
BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	4,20	-
INTEREUROPA	1,31	-0,38
KRKA	49,00	-
LUKA KOPER	8,20	+6,36
MERCATOR	140,00	-
PETROL	167,00	+0,57
TELEKOM SLOVENIJE	68,00	

STAVKA AVTOPREVOZNIKOV - Protest se bo predvidoma nadaljeval do petka

Blokade večinoma prekinjene Vse bolj motena dobava blaga

Vlada zahteva spoštovanje legalnosti - Nemška voznica do smrti povozila protestnika

RIM - Tudi včeraj se je skoraj po vsej državi nadaljevala stavka avtoprevoznikov, ki protestirajo zaradi podražitve goriva, cestnini in sploh zaradi vse hujših razmer, v katerih delujejo. Kot je potrdila njihova stanovska organizacija Transportounito, se bo stavka nadaljevala do petka.

Stavkajoči pa so včeraj po posredovanju policije postopoma umaknili blokade, ki so v ponedeljek in torek ovirale in marsikje celo povsem ohromile promet na italijanskem cestnem in avtocestnem omrežju. Do tega so jih pripravile oblasti, ki so zagrožile s sprejemom strogih odredb za zagotovitev nemotenega prometa in jih ponekod tudi sprejele. Za tak korak se je odločil rimski prefekt.

K zgladitvi ostrin na strani protestnikov je prispevala tudi nesreča, v kateri je včeraj zjutraj v Astiju v Piemontu izgubil življenje 46-letni tovornjakar Massimo Crepaldi. Povozil ga je kamion, ki ga je Crepaldi skušal ustaviti, ker ni hotel pristati na blokado. Kamion je vozila 52-letna nemška voznica, ki so jo po incidentu priprili.

Notranja ministrica Annamaria Cancellieri je med poročanjem o protestu avtoprevoznikov v senatu izrazila svojemu nesrečnemu tovornjakarju sožalje, podarila pa je, da bo vlada poskrbela za odstranitev blokadi in sploh za uveljavitev legalnosti. To stališče je potrdil tudi predsednik vlade Mario Monti ob robu zasedanja finančnih ministrov EU v Bruslju. K odločnejšemu ukrepanju v tem smislu so vlado sicer pozvali predstavniki mnogih političnih strank in sindikatov, pa tudi Evropska komisija.

Zaradi stavke avtoprevoznikov je med tem ponekod že začelo primanjkovati blaga. Zlasti v Kalabriji so nekatere črpalki že zaprte zaradi pomanjkanja pogonskega goriva, police veleblagovnic se marsikje po državi hitro praznijo tudi zradi tekme, ki se je sprožila med potrošniki za zagotovitev zalog ipd.

Zaradi težav z dobavo delov je delo v tovarnah proizvajalca avtomobilov Fiat včeraj zastalo. Kot pojasnjujejo v vodstvu družbe, je zaustavljeno delo v tovarnah v krajih Pomigliano, Cassino, Melfi, Mirafiori in Sevel Val di Sangro. Kdaj bi proizvodnja znova lahko stekla, ni jasno.

Italijo je sicer v teh dneh zajel val stavk zaradi nezadovoljstva s protikriznimi ukrepi Montijke vlade. Spontani protesti proti liberalizaciji že nekaj dni potekajo med takstisti, nezadovoljni so odvetniki in železničarji, deset dni trajajoče stavke pa so na primer napovedali tudi nekateri distributerji pogonskih goriv.

Nemški tovornjak je v Astiju v Piemontu do smrti povozil protestnika

ANSA

IMF - Napoved Italija bo v recesiji do I. 2013, pozitivna ocena o delu vlade

NEW YORK - Italijanski bruto domači proizvod bo letos padel za 2,2 odstotka, prihodnje leto pa za 0,6 odstotka. Tako predvideva Mednarodni denarni sklad (IMF) v svoji najnovješji napovedi o rasti svetovnega gospodarstva. IMF ob tem poudarja potrebe po večjem sodelovanju med državami evrskega območja za prebroditev krize, s katero se po leg Grčije in Portugalske spopadata zlasti Italija in Španija.

Direktor proračunskega oddelka FMI Carlo Cottarelli je dejal, da se je položaj Italije v vlado Maria Montija v maršicem izboljšal. Lanskega decembra sprejeti varčevalni ukrepi bodo bistveno pripomogli k sanaciji italijanskih javnih finančnih, velikega pomena pa so tudi strukturne reforme, ki se jih je lotila sedanja vlada za oživitev gospodarske rasti. »Kljub temu pa se Italija sama ne bo mogla izvleči iz krize,« je pristavil Cottarelli, po oceni katerega bi moralno evrsko območje nujno priskočiti na pomoč Italiji, da ne bi plačala nevzdržnih obresti na svoj ogromen javni dolg.

Cottarelli je besede so takoj močno odjeknile v italijanskih gospodarskih in političnih krogih. V dnevu, ko je razlika v donosnosti med italijanskimi desetletnimi obveznicami in nemškimi bundi prvič po dveh mesecih padla pod mejo 400 točk, je njegova izjava učinkovala kot hladna prha. K sreči se Cottarelli potem popravil. »Nikoli nisem rekel, da se Italija sama ne bo mogla izkopati iz krize, pač pa da je potrebno večje sodelovanje v evrskem območju,« je dejal.

TRAGEDIJA NA MORJU - Na nasedli ladji je skoraj 2400 ton dizelskega goriva

Na Costa Concordii se pripravljajo na prečrpavanje goriva Včeraj v razbitinah ladje reševalci odkrili šestnajsto truplo

PORTO SANTO STEFANO - Nizozemska družba Smit Salvage je včeraj začela priprave na prečrpavanje goriva iz Costa Concordie, ki je pred dobrim tednom nasedla pred toskansko obalo. Potapljači podjetja, ki je specializirano za reševanje na morju, so najprej pregledali trup ladje, da bi preverili, v kakšnem stanju je. Na ladji je skoraj 2400 ton dizelskega goriva.

V akciji sodelujejo štiri ladje. Sodelavci nizozemskega podjetja so se medtem povzpeli na premet ladje, bliže k ladji pa so premaknili tudi ploščad z opremo za prečrpavanje goriva. S prečrpavanjem goriva sicer naj ne bi začeli pred soboto, so povedali dobro obveščeni viri. Po navdih oblasti bi lahko prečrpavanje trajalo dva tedna ali še več.

Medtem so tudi že določili prvh šest rezervoarjev, iz katerih bodo začeli prečrpavati gorivo. Gre za rezervoarje, ki se nahajajo v lahko dostopnem delu ladje. Po besedah vodje civilne zaščite Franca Gabrielli, bo, ko bodo ti rezervoarji enkrat izpraznjeni, na ladji le še polovica goriva.

Hkrati s prečrpavanjem goriva iz ladje bodo v Costa Concordio črpali vodo, da bi ohranili ravnotežje plovila. Obenem bodo zavarovali okolico ladje, če bi slučajno prišlo do izlitra goriva. Ravno

včeraj je preplah vzbudil velik madež na morski gladini, za katerega pa so potem ugotovili, da ne gre za gorivo, ampak za večjo količino jedilnega in strojnega olja ter čistil, ki se je izlila v morje skozi odprtino, ki so jo naredili reševalci.

Zeleno luč za prečrpavanje goriva je v ponedeljek dala civilna zaščita, potem ko so potrdili, da je ladja stabilna in da ni nevarnosti, da se potopi.

Medtem se iskanje pogrešanih nadaljuje. Potapljači so včeraj, enajst dni po nesreči, v razbitinah ladje odkrili še eno truplo, s čimer se je število smrtnih žrtev povzpelo na 16, še najmanj 16 ljudi pa pogrešajo, kot je potrdil tudi vodja civilne zaščite Gabrielli.

Generalni državni tožilec v Toskani Beniamino Deidda je medtem odgovornost za nastalo situacijo pripisal ladjskemu podjetju Costa Crociere. »Delodajalec je odgovoren, zato je treba pogledati odločitve, ki jih je podjetje sprejelo,« je v izjavi za tisk dejal Deidda.

Tožilec je ob tem namignil na dejstvo, da je podjetje Francesca Schettina, ki je trenutno v hišnem priporu, postavilo za kapitana. Tudi glede varnosti in organizacije so bili »problemi in neverjetna lahkomiselnost«, je bil kritičen Deidda.

Ploščad z opremo za prečrpavanje goriva pred nasedlo ladjo

Fornerova: Preuranjeno govoriti o spremembni dopolnilne blagajne

RIM - Govoriti o spremembni dopolnilne blagajne je absolutno preuranjeno. Tako meni ministrica za delo Elsa Fornera, ki je na nekem posvetu zavoda Istat poudarila, da v vladnem dokumentu o reformi trga dela nič ne piše o morebitnem sprememjanju izredne dopolnilne blagajne. Tako Fornerova, ki je svoja stališča ponovila tudi v nekem radijskem intervjuju, po izbruhu polemike, nastale po omembi te možnosti, če mora se upri sindikati. Po besedah ministric, ki vsekakor verjame v potrebo po spremembah, a se o tem želi pogovarjati s sindikati, je vlada postavila vprašanje potrebe po boljšem in učinkovitejšem sistemu socialnih blažilcev, pri tem pa bi postopnost olajšala dialog.

Referendum o volilnem zakonu: ustavno sodišče utemeljilo razsodbo

MILAN - Pomanjkanje jasnosti in nevarnost zakonske praznine: to sta glavna razloga, zaradi katerih je italijansko ustavno sodišče zavrnilo referendum o volilnem zakonu. Ustavno sodišče je včeraj objavilo utemeljitev razsodbe in pri tem poudarilo, da če bi bilo dovolilo referendum, bi se bila država znašla brez norm, ki določajo potek volitev, tej nevarnosti pa ustavnih organov oz. organi ustavnega pomena ne smejo biti prepričeni niti začasno. Z odpravo zakona, ki nosi ime po nekdanjem ligaškem ministru Robertu Calderoliu, se namreč ne bi avtomatično vrnili k prejšnjemu volilnemu zakonu, ampak bi se utegnilo zgoditi, da ponovno stopijo v veljavo svojčas odpravljena stara določila in to z nepredvidljivimi posledicami.

Finančna straža včeraj še pri bonitetni hiši Fitch

MILAN - Finančni stražniki so včeraj opravili hišno preiskavo v prostorih bonitetne hiše Fitch v Milanu. Preiskava je stekla v okviru postopka proti bonitetni hiši, ki naj bi z napakanimi informacijami zavajale finančne trge. Prejšnji teden so policisti preiskali prostore bonitetne agencije Standard & Poor's (S&P). Tožilstvo iz Trani na jugu Italije je sprožilo preiskavo, ki je povezana z neavaldnimi gibanji tečajev delnic na milanski borzi in znižanjem bonitetne ocene Italije. Postopek sta sprožili dve skupini potrošnikov. Tožilci iz Trani sicer nameravajo v postopku kot priče zasliti tudi predsednika vlade Maria Montija ter predsednika regulatorja kapitalskega trga Giuseppeja Vegasa. Zaslisanja bi se lahko zgodila že prihodnjem teden.

ŽELEZARNA - Družbi Lucchini in Elettra sta na pobudo občinske uprave dosegli okvirni sporazum

Delavci so malce zadihali

*Škedenjskega obrata 1. februarja ne bodo zaprli - Družba Elettra bo plačala 12 milijonov evrov
V žlezarni dopoldne skupščina, nato zaposleni z družinami v sprevodu do Velikega trga*

Družba Elettra bo družbi Lucchini plačala 12 milijonov evrov za plin iz škedenjske žlezarne v obdobju od decembra do februarja. S tem bo delno pokriti 46 milijonov evrov, ki jih dolguje družbi Lucchini. Spor v zvezi z ostalim denarjem bosta skušali družbi zglašiti v prihodnjih mesecih, dogajanje pa bosta nadzorovali deželna in občinska uprava.

Plavž škedenjske žlezarne torej ne bo prenehal delovati 1. februarja, kot je to prejšnji teden zagrozil pooblaščeni upravitelj družbe Lucchini Marcello Calcagni. Ta je takrat v bistvu povedal, da bodo škedenjski obrat zaprli 1. februarja, če družba Elettra ne bo poravnala dolga. Družbi Lucchini in Elettra sta zdaj pred javnimi institucijami zagotovili, da se bosta pred koncem in predvidoma sredi februarja ponovno ustali z namenom, da rešita spor in nadaljujeta (so)delovanje, tudi tokrat ob navzočnosti predstavnikov javne uprave. Še pred tem pa bo srečanje med družbo Lucchini in sindikati. Zaposleni nameravajo namreč od vodstva družbe izvedeti, kaj bo konkretno storila z 12 milijoni svežih evrov. Mnogo je namreč z žlezarni povezanih podjetij, ki jim družba Lucchini dolguje denar.

Tak je izid srečanja med deželno, pokrajinsko in občinsko upravo ter vodstvoma družb Lucchini in Elettra, ki je bilo včeraj dopoldne na sedežu deželne vlade na Velikem trgu. Kot smo poročali, je srečanje spodbudil tržaški župan Robererto Cosolini že isti dan, ko je Calcagni napovedal morebitno zaprtje žlezarne.

li na cesti, so očitno Tržačani razumeli. Ob prihodu na Veliki trg je šel demonstrantom nasproti Cosolini. Ta je skupaj z Omerom poudaril, da bo po končanem srečanju poklical sindikalne predstavnike in jih seznanil z izidom srečanja. To se je kasneje tudi zgodilo.

Pred sedežem deželne vlade se je nadaljevala demonstracija tudi z enkrat zabavnimi, drugič manj zabavnimi gesli. Demonstranti so v glavnem vzlikali proti deželnemu predsedniku Renzu Tondu (ki se srečanja ni udeležil), pa tudi proti deželnemu svetniku Ljudstva svobode Mauriziju Bucciju, ki je javno pozdravil Calcagnijevo napoved o zaprtju žlezarne. Toda po eni uri je postal ozračje napeto, ko je kazalo, da Cosolini zapušča deželno palačo. Vendar ni bilo tako, ker je prišlo do premora. Calcagni je prosil za 15-minutni odmor, da prouči ponudbo Elettre. Demonstranti so za približno 20 minut prekinili promet (starčka s še starejšim avtomobilom Fiat 500 so vsekakor spustili skozi), člani politične policije Digos pa so se rahlo vzneimirili. Hujšega k sreči ni bilo. Kaj čuti, kdor lahko čez dva tedna izgubi delovno mesto, je bilo vsekakor jasno. Končno je policist v civilu poklical na srečanje s Cosolinijem predstavnike sindikatov kovinarjev Fiom-Cgil, Fim-Cisl, Uilm-Uil in Failms ter enotnega sindikalnega predstavništva delavcev žlezarne Rsu. Dodatno čakanje je bilo še bolj napeto.

Po 15 minutah so se nazadnje prikazali člani sindikatov in napovedali, da 1. februarja žlezarne ne bodo zaprli.

Tržaški župan Cosolini je po skoraj dve urri trajajočem srečanju ob udeležbi deželne odbornice Seganti najavlil, da je bil dosežen sporazum. Spodaj levo: Dolgo čakanje je bilo za delavce napeto in mestoma dramatično

KROMA

deželne in občinske uprave, da se pospeši postopek za izdelavo programskega sporazuma za spremembo dejavnosti žlezarne po letu 2015. Na tem območju naj bi v prihodnosti nastale nove dejavnosti, vezane vsekakor na industrijski sektor (bonifikacija zahteva ogromne stroške, pravi sindikat).

Pri tem bo nujna udeležba zasebnega sektorja in vseh, ki so pokazali zanimanje za odkup žlezarne. Ponudbe namreč že obstajajo (vlagatelji sicer »čakajo«, da se reši vprašanje milanskega sodišča in tudi spor z Elettro) in naj bi bila na prvem mestu indijska grupacija Jindal, ki je prevzela v najem podje-

tje Sertubi. Družba Lucchini je namreč že odločila, da bo žlezarno prodala. Pomembno je, da obstajajo pogoji za prodajo. Rešitev spora z Elettro omogoča izvajanje industrijskega načrta družbe Lucchini, in to je predpogoj za prodajo škedenjske žlezarne.

Aljoša Gašperlin

ŽELEZARNA - Pokrajinska predsednica pisala trem ministrom

Bassa Poropat: Nevarnost je mimo, zdaj moramo vsi skupaj graditi naprej

Najhujša nevarnost je mimo, zdaj pa moramo vsi skupaj gledati naprej in delati na tem, da bo prišlo leta 2015 do sprememb dejavnosti škedenjske žlezarne. V tem smislu je treba zagotoviti delovanje obrata še za dve leti, medtem pa bo treba postaviti temelje za nov razvoj tistega območja. Dosežen dogovor je torej majhen korak naprej.

To nam je povedala včeraj, po polnem pokrajinska predsednica Maria Teresa Bassa Poropat, ki smo jo vprašali za oceno o sklenjenem sporazumu med družbo Lucchini in Elettra. Predsednica je namreč včeraj pisala kar trem ministrom z zahtevo po odprtju omizja za rešitev vprašanja žlezarne, medtem ko je pokrajinski svet v pondeljek zvečer tudi sprejel urgentno resolucijo leve sredine. V resoluciji je bila zahteva, da se italijanska vlada in deželna vlada zavzameta za hitro rešitev problematike.

Predsednica Bassa Poropat je pisalo z zahtevo po odprtju omizja formalno naslovila na ministra za gospodarski razvoj Corrado Passero, na ministrica za delo Elso Fornero in na ministra za okolje Corrado Clinija. Predsednica se je prejšnji teden srečala s sindikalnimi predstavniki delavcev žlezarne in se z njimi obvezala, da se bo obrnila na italijansko vlado. Predsednica je namreč soglašala, da je v zvezi z napovedanim zaprtjem žlezarne nujno takoj poiskati rešitev. To lahko zagotovi skupno delo v okviru državnega omizja, ki mora postaviti temelje za spremembo dejavnosti škedenjskega obrata, je dodala predsednica Bassa Poropat. Pri tem bo treba seveda po eni strani jamčiti delovna mesta tako zaposlenih v žlezarni kot v povezanih podjetjih, po drugi strani pa bo treba zagotoviti upoštevanje okolja.

A.G.

Sprevod po mestnih ulicah

KROMA

Sestanka na Velikem trgu so se poleg župana in pristojnega občinskega odbornika Fabia Omera udeležili deželne odbornice Federica Seganti, Alessandra Savino in Angela Brandi ter pokrajinski odbornik Vittorio Zollia. Družbo Lucchini je zastopal Calcagni, družbo Elettra pooblaščeni upravitelj Ramella. Na srečanju, ki je trajalo okrog 75 minut, sta uvodoma sedela daleč drug od drugega in se v bistvu nista niti pogledala.

Pred sedežem deželne palače je bilo medtem 600 do 800 delavcev škedenjske žlezarne, družbe Sertubi in drugih povezanih podjetij, ki so se skupaj s sindikalnimi predstavniki in družinami zbrali na skupščini v žlezarni. Vodstvo iz varnostnih razlogov vseh ni pistilo v jedilnico, zato so delavci z otroki ostali zunaj. Po skupščini so se podali v sprevodu po mestnih ulicah do Velikega trga. Pri tem so seveda ohromili promet, vendar večjih težav ni bilo. Nasprotno, občani niso protestirali, niti ko so morali stopiti z avtobusa in nadaljevati peš. Problem 1.200 ljudi, ki bi lahko čez noč osta-

SINDIKAT - Osnovni sindikati USB

V petek splošna stavka tudi v FJK

V petek bo tudi v deželi Furlaniji-Julijski krajini splošna stavka, ki so jo oklicali osnovni sindikati USB. Pri stavki bodo sodelovali razni bazni sindikati, od sindikata Orsa do sindikatov Usi in Cobas, protest na državni ravni pa je »proti vladni bančnikov, diktatom Evropske unije, povrašjanju življenskih stroškov in napadu na delavce«.

Zaradi splošne stavke bodo težave tudi v javnem prevozu. Avtobusi bodo v Trstu redno vozilje med 6. in 9. uro ter med 13. in 16. uro. Na Goriškem bodo stavkali od 2. do 6. ure, od 9. do 12. ure in od 15. ure do 2. ure naslednjega dne. Na Videmskem bodo stavkali od 2. do 6. ure, od 9. do 12. ure in od 15. ure do 2. ure naslednjega dne, medtem ko bodo v Pordenonu prekrizali roke od 9. ure do 12.30 in od 15.30 do konca turnusa (na podeželju od 8.30 do 12.30 in od 16. ure do konca delovne izmene).

BENCINSKI SERVISI - Protest proti podražitvi goriv

Slovenija in »abesinske« trošarine nočna mora za tržaške črpalkarje

Marino Košuta in drugi podjetniki o težavah v obmejnem pasu - Teža trošarin in davkov v Italiji in Sloveniji

Protest črpalkarjev proti podražitvi goriva se je začel v Gorici, kjer je prišlo celo do gladovne stavke, v prejšnjih dneh pa je »nalezel« tržaško pokrajino. V ponedeljek so se avtocisterne zadnjic pojavile na tržaških bencinskih servisih, kjer bodo točili motorna goriva, dokler ne bodo izčrpali zalog. Za to obliko protesta so se črpalkarji odločili zaradi stiske, na katero vplivajo sveda nižje cene v sosednji Sloveniji. Predsednik Dežeze FJK Renzo Tondo je v ponedeljek napovedal osnutek amandmaja za zvišanje popusta na cene motornih goriv v obmejnem pasu, s katerim bi cene dejansko izmenačili s slovenskimi.

»Če ne bo večjih novosti, bo na črpalkah do konca tega tedna pošlo gorivo,« je včeraj povedal predsednik podjetja Adriaenergy Marino Košuta. Podjetje ima svojo črpalko (pod zastavo družbe OMV) tik ob zgoniški obrtni coni, nedaleč od slovenske meje. Košuta se je prejšnji teden udeležil tako sestanka na tržaškem sedežu zveze črpalkarjev FIGISC, kjer so se odločili za protest, kot srečanja v Vidmu, na katerem je bilo ob Renzu Tondu navzočih več politikov: »Razložili smo jim, da je naš položaj postal nezanesen, Tondo pa je nato vzpostavljal stik z Rimom. V četrtek se bomo črpalkarji spet sestali in odločili, kako naprej, v petek pa naj bi Dežela sprejela odločitev o amandmaju.« Od razvoja dogodkov bo odvisno, ali se bo protest nadaljeval.

V Sloveniji se je v ponedeljek podražil bencin, razlika iz italijanskimi cenami pa ostaja precejšnja. Marino Košuta je pojasnil, da goriški črpalkarji odločno protestirajo, ker jih je slovenska konkurenca prizadela v še večji meri. »Podobno pa je z nami na Krasu, saj smo od mejnih prehodov oddaljeni le nekaj kilometrov.« Slovenija po Košutovih besedah zadržuje ceno pogonskega goriva, ker le-ta vpliva na rast inflacije: »Trošarine so v Sloveniji neprimereno nižje. V Italiji so jih lani petkrat zvišali, ker država potrebuje denar. V Italiji imamo najdražji bencin v Evropi. Ker je sistem star, je tudi zelo drag. Premier Monti ga hoče posodobiti, to pa mu ne bo uspelo čez noč. Liberalizacije in drugi ukrepi bodo terjali nekaj časa.« V teh dneh so nekateri protestniki omenjali »nelojalno konkurenco iz Slovenije«, za Košuto pa so te trdive neumne, ker ima vsaka država pravico, da zaščiti svoj trg. Cene naftnih derivatov uravnava svetovni trg, države pa določajo trošarine in davek na dodano vrednost. »Slovenija je mlada država in nima megalomanskih struktur, kakršne poznamo v Italiji, kjer z bencinom še vedno plačujemo vojno v Abesini,« je bil jasen Košuta.

Roberto Di Ilio upravlja bencinski servis Esso na Drevoredu Campi Elisi. Razložil

MARINO KOŠUTA
KROMA

je, da so tržaški črpalkarji v zelo slabem položaju in ni upanja, da bi se vrnili na nivo izpred nekaj let. Sam obzaljuje, da se je veliko Tržačanov že navadilo na bencinske črpalke v Sloveniji: »Navad ni lahko spet spremeniti. K temu pa so pripravljali tudi krajevni mediji, ki vztajno poudarjajo, kaj se potrošnikom najbolj plača. Pri tem včasih pretiravajo. Danes prodajamo bencin z deželnim popustom po 1,46 evra za liter, v Sloveniji pa stane liter 1,38 evra (po novem 1,40 evra, op. nov.). Razlika ni tako velika, kot pišejo. Gromozanske cene 1,80 evra za liter pa v Trstu še nismo videli...« se je pritožil Di Ilio in povedal, da je

po decembrskem zvišanju trošarin zabeležil 40-odstotni upad prodaje goriva. »Beg voznikov čez mejo ne škodi samo 30 tržaškim črpalkarjem, ampak tudi državni blagajni,« je še poudaril. Podobnega mnenja so na bližnjem servisu Agip, kjer beleži lastnik od 30 do 40-odstotnem upad prodaje: »Občani imajo pravico do večjih popustov. Mi pa tvegamo, da zapremo in odpustimo delavce.«

Po zadnjih podatkih Petrolove spletne strani znaša trošarina na 95-oktanski bencin v Sloveniji 0,49 evra za liter, davek DDV pa 0,23 evra (skupno 0,73 evra za liter). Po včerajšnjih podatkih italijanskega ministrstva za gospodarski razvoj pa znašajo trošarine za neosvinčeni bencin v Italiji 0,70 evra, davek IVA pa skoraj 0,30 evra za liter (skupno približno en evro, torej 0,27 evra več kot pri sodišču). Davec na dodano vrednost je v Italiji visok, ker so obdavčene tudi same trošarine. S slednjimi pa še vedno plačujemo vojno v Abesini (1935), Sueško krizo (1956), tragedijo Vajonta (1963), poplavo v Firencah (1966), številne potrese in vojaške misije ter obnovo kolektivne pogodbe železničarjev in voznikov avtobusov (2004). (af)

OBČINA TRST - Občinski svet zasičen z dokumenti

Resolucije prekipevajo

Od junija lani predloženih 137, na obravnavo jih čaka še 81 - Stališče Gibanja 5 zvezd

Tržaški občinski svet je na sinočnji seji nadaljeval razpravo o posameznih resolucijah, ki jo je bil začel na ponedeljkovi seji, potem ko je - s soglasno odobreno resolucijo - izrazil solidarnost delavcem škedenjske železarne in bližnjega podjetja Sertubi.

Resolucije predstavljajo eno od »bremen«, ki so se od poletja nakopičile v občinskem svetu. Ta tema je bila predmet tiskovne konference Gibanja 5 zvezd. Njegova občinska svetnikova Paolo Menis in Stefano Patuanelli sta podala zanimiv statistični pregled. Od začetka Coalisijskega županskega mandata je bilo vloženih v občinski svet skupno 137 resolucij. Dvajset so jih podpisniki umaknili, pet jih je mestna skupščina zavrnila, 15 jih je občinska uprava sprejela, štiri jih je sprejela kot priporočilo, dvanajst pa jih je odobril občinski svet. Na obravnavo čaka še 81 resolucij. Ogromno, upoštevajoč, da se je sedanja mandatna doba začela še pred osmimi meseci.

Menis in Patuanelli pa sta opozorila na drugo kritično točko. Po določi-

sedmih mesecih pa še čakajo na obravnavo v skupščini. Take zamude niso za mestno skupščino novost. V drugem Dipazzovem županskem mandatu so resolucije svetnikov leve sredine čakale leto in še več na obravnavo, nekaterih pa sploh niso obravnavali.

To seveda ne pomeni, da bi moral li za časa Cosolinijevega mandata nadaljevati po tej poti kršitve pravilnika občinskega sveta. Zato sta se Menis in Patuanelli odločila, da ne bo Gibanje 5 zvezd več predložilo resolucij, razen v primerih, ko bi to bilo nujno potrebno. Ta odločitev bo veljala, do »vzpostavite zakonitosti in spoštovanja pravilnika,« sta izrecno poudarila.

Namesto resolucijam se bosta svetnika Grillovega gibanja posvetila pripravi odklovov, o katerih naj bi razpravljal občinski svet. Prvi tak odklok bo zadeval ustanovitev občinskega registra za bioloske oporeke, drugi pa bo zadeval smernice in kriterije imenovanj, ki so v županovi pristojnosti.

M.K.

TRŽAŠKO SODIŠČE - Skupščina kluba ni obrodila rezultatov

Triestina pred stečajem

Aletti priznal, da nima ne denarja ne partnerjev - Dolgori znašajo dobrih pet milijonov evrov

Triestina je na robu stečaja. Njenemu predsedniku Seriu Alettiju je sodnik Giovanni Sansone pred tremi tedni začasno prizanesel. Ob privoljenju državnega tožilca Federica Frezze je nogometnemu klubu dal tri tedne časa, da se tako ali drugače dokopljše do 2,5-3 milijonov evrov, kolikor jih klub potrebuje za poravnavo dolgov in zagotavljanje dejavnosti do konca nogometne sezone. Danes dopoldne bo na vrsti nova, odločilna obravnavna, vodstvo kluba pa se je sestalo sinoči. Pričakovati je bilo, da bo prišlo do napovedane dokapitalizacije, vendar skupščina, ki se je zavlekla do poznih ur, ni obrodila nobenega rezultata. Aletti, ki je poleti odkupil klub in se bahal z velikimi načrti, je na njej si noči preprosto priznal, da nima denarja! Položaj je torej dramatičen. Sodnik ima danes dve možnosti: ali bo odredil stečaj ali imenoval stečajnega upravitelja, ki bi imel morda še nekaj dni časa, da najde kakšnega »rešitelja«. Zagotovo to ne bo bogati tržaški izseljenec iz Avstralije, ki ga je pred dne-

vi sodniku omenjal Aletti in trdil, da se z njim pogaja. Zdaj je jasno, da je bilo vse to le plod njegove domišljije.

»Kar se dogaja, je groteska,« nam je po skupščini povedal jedzi in obupani generalni direktor kluba Marco Cernaz.

Dolgori Triestine znašajo dobrih pet milijonov evrov, seznam upnikov je kar dolg, prve odgovore pa zahtevajo nogometni in trener Giuseppe Galderisi ter uslužbenici kluba.

Pri Fernetičih prijeli domnevno goljufinjo

Pri Fernetičih so karabinjerji nabrežinskega poveljstva aretirali 26-letno romunsko državljanko, za katero so v Romuniji razpisali evropski priportni nalog. Ženska naj bi bila članica kriminalne združbe, ki je v Romuniji in Nemčiji zlorabljala številke debetnih kartic. Na meji so jo ustavili, ko se je z avtomobilom BMW 320 peljala v Slovenijo, po opravljenem postopku pa so jo odvedli v tržaški zapor. Izročili jo bodo Romuniji.

KATINARSKA BOLNIŠNICA - Mnenje zdravnikov

Demotivacija in malodušnost ... v operacijskih sobah pa skladišča

Ko stvari ne funkcioniраjo, je zadrgo občutiti tako med čistilkami kot med primariji, je prepričan dr. Bruno Gambardella, sindikalni predstavnik tržaških primarijev. Kaj misijo čistilci, bolničarji, bolniške sestre in ostali zaposleni v katinarski bolnišnici ne vemo, včeraj pa so svoje nelagodje javno izpovedali predstavniki zdravnikov; ob omenjenem primarju še Laura Stabile, Sandro Ciampalini in Cosimo Quaranta, ki zastopajo združenje Anaa Assomed, Cimo Asmd in druge stavnske organizacije.

Njihova ocena ni razveseljiva, saj naj bi med zaposlenimi prevladovala demotiviranost in malodušje, ki bi lahko bili za podjetje uničujoči. V enem mesecu so katinarsko bolnišnico zapustili predstojniki kar štirih oddelkov, kar po njihovem mnenju priča o nelagodju, ki vlada v najvišjih sferah: veliki profesionalci naj bi zapustili svoje delovno mesto, ker naj ne bi bili več v stanju zagotavljati visokih standardov.

Zakaj? V katinarski bolnišnici pri manjkujejo zdravniki, bolniške sestre ... in bolniške postelje. 10. januarja smo bili priča tako ekstremni situaciji, ko ni bilo v vsej bolnični na razpolago eno samo prosto ležišče. Istočasno pa je kar 55 pacientov moralo ležati na oddelkih, kamor po pravilih ne bi spadali: pacienti interne medicine na primer na plastični kirurgiji ...

Pomanjkanje prostih ležišč in »romantični« pacientov postajata iz leta v leto bolj preč problem, kot opozarjajo sindikalni predstavniki zdravnikov pa občutijo težave tako pacienti kot bolniščno osebje. Kompetence bolniških sester in zdravnikov se namreč razlikujejo glede na oddelek, prav tako razpoložljiva zdravila. Poleg tega so zdravniki prisiljeni svojim pacientom slediti po vseh nadstropjih obeh bolniščnih stolpov, kar je seveda zamudno. Zaradi stalnih »selitev« se dokumentacija večkrat izgubi, prav tako kaže pacientova proteza ... včasih pa se celo za pacienti izgubi vsaka sled ...

Zdravniki so se zato že večkrat pritožili na direkcijo, kjer pa naj bi bili odgo-

Tržaški zdravniki so včeraj javno izpovedali svoje nelagodje KROMA

vorni na razpolago le med uradnimi urami. V zameno naj bi največkrat, tako trdijo, dobili isti odgovor: pomagajte si.

Na včerajšnji tiskovni konferenci je beseda tekla tudi o urgenc, kjer primanjkujejo zdravniki in ostali zdravstveni delavci, a tudi ustrezeni prostori. Tržaška urgenca ne dosega predvidenih standardov,

trdijo sindikalni predstavniki, poleg tega je preobremenjena z delom.

Po drugi strani pa razpolagajo na Katinari z odlično opremljenimi operacijskimi sobami, za katere naj bi davkopalčevalci odsteli 15 milijonov evrov. Škoda, da so štiri neuporabljene, dve pa so spremenili v skladišče ...

Poljanka Dolhar

TRČENJE - V bližini Goldonijevega trga Trčenje motorista z avtom na srečo brez hujših posledic

Nekaj po 22. uri je na križišču med Ul. Ginnastica in Ul. Carducci prišlo do silovitega trčenja med avtomobilom in motorjem, ki pa se je na srečo za motorista končalo, vsaj po zagotovilih Rdečega križa, brez hujših posledic. Kot kaže, je motorist pravilno s kawasakijem pripeljal z Ul. Ginnastica na Ul. Carducci, ko naj bi

mu izsilil prednost voznik avtomobila temne barve. Motor je odbilo skoraj 20 metrov daleč, motorist pa je obležal na asfaltu. Na kraj nesreče sta prispela dva reševalna avtomobila, z enim so motorista zaradi številnih udarcev prepeljali v bolnico, vendar njegovo zdravstveno stanje ni zaskrbljujoče.

Policija se spominja Giovannija Palatuccija v dvorani Tessitori

V Trstu je decembra 2008 potekal mednarodni simpozij Le rotte di Alexandria - Po aleksandrijskih poteh, posegi številnih zgodbovinarjev in ostalih strokovnjakov, ki so z različnih gledišč analizirali migracijo na relaciji Primorska - Egipt, so sedaj zbrani tudi v obsežnem zborniku, ki ga bodo **danes ob 17.30** predstavili v dvorani Tessitori na Trgu Oberdan. Dvojezično publikacijo, ki jo bogatijo tudi izvlečki v angleškem jeziku, sta uredila Franco Pero' in Patrizia Vascotto, v njej pa najdemo razčlenjeno analizo trgovskih, kulturnih in migracijskih stikov med Aleksandrijo in Trstom.

Policija se spominja Giovannija Palatuccija

Na dan spomina, v petek, 27. januarja, se bo sklop spominskih pobud začel ob 9. uri pri koronejskem zaporu, kjer bodo predstavniki policije položili venc k obeležju, ki spominja na tamkajšnji pripor kvestorja Giovannija Palatuccija. Palatucci je bil zadnji reški kvestor, ki je med drugo svetovno vojno pred deportacijo v nemška taborišča rešil pet tisoč Judov. 13. septembra 1944 so ga SS-ovci odvedli v tržaški koronejski zapor, nakar so ga 22. oktobra deportirali v taborišče Dachau, kjer je umrl 10. februarja 1945. Muzej holokavsta Jad Vašem v Jeruzalemu ga je leta 1990 uvrstil na seznam »pravičnih med narodi«, ki so Jude rešili pred holokavstom.

Baklada TPPZ za spomin, mir in sožitje

Tako kot je že tradicija bo Tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomažič **jutri**, na predvečer dneva spomina, predril baklado za spomin, mir in sožitje. Zbirališče bo ob 17. uri pri stadionu Grezar pri Sv. Soboti, odhod tihega sprevoada pa je predviden ob 17.30. Baklada se bo vila po ulicah Valmaura in Ratto della Pileria, zaključila pa v Rizarni, kjer bodo pevki, pevci in orkestraši pod taktilko Pie Cah zapeli nekaj priložnostnih pesmi. Partizanski pevci vabijo vse udeležence, naj s seboj prinesejo cvet, ki ga bodo položili na mesto, kjer je nekoč stala krematorijska peč, v poklon žrtvam nekdanjega nacističnega taborišča.

Včeraj danes

Danes, SREDA, 25. januarja 2012

DARKO

Sonce vzide ob 7.35 in zatone ob 17.00
- Dolžina dneva 9.25 - Luna vzide ob 8.17 in zatone ob 19.47

Jutri, ČETRTEK, 26. januarja 2012

PAVLA

VРЕМЕ ВСЕРАЈ: temperatura zraka 9,2 stopinje C, zračni tlak 10107 mb raste, vlagi 80-odstotna, veter 8 km na uro jugo-vzhodnik, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 9,5 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 28. januarja 2012

Običajni urnik lekarne:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Mazzini 43 (040 631785), Ul. Fabio Severo 122 (040 571088), Žavje - Ul. Flavia 39/C (040 232253). Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Mazzini 43, Ul. Fabio Severo 122, Ul. Combi 17, Žavje - Ul. Flavia 39/C. Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Combi 17 (040 302800).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800-991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicah Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 15.45, 17.50, 20.05, 22.15 »La talpa«.

ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »Le nevi del Kilimangiaro«.

CINECITY - 16.30, 18.50, 20.00, 21.15, 22.15 »Benvenuti al Nord«; 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Underworld 4 - Il risveglio 3D«; 21.50 »Sherlock Holmes - Gioco di ombre«; 16.10, 18.05 »Alvin Superstar 3 - Si salvi chi può«; 16.30, 20.00, 22.20 »Immaturi, il viaggio«; 18.50, 21.45 »J. Edgar«; 16.30, 19.05, 21.40 »La talpa«; 16.20, 18.10, 20.00 »Succiami, la vera storia di Edward e Bella«; 16.30 »L'incredibile storia di Winter il delfino«.

FELLINI - 18.15 »Almanya - La mia famiglia va in Germania«; 16.00, 20.00, 22.15 »J. Edgar«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Benvenuti al Nord«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.20, 18.00, 20.00, 21.50 »È ora dove andiamo?«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.20, 18.15, 20.05, 22.00 »Shame«.

KOPER - KOLOSEJ - 16.50 »Alvin in veverički 3«; 16.00, 18.30, 21.00 »Misia: Nemogoče - protokol duh«; 16.10, 18.50, 21.30 »Sherlock Holmes: Igra senc«; 18.40, 20.50 »Trgovci s časom«.

KOPER - PLANETTUŠ - 20.15 »Pisma sv. Nikolaju«; 16.40 »Alvin in veverički 3«; 20.50 »Dekle z zmajskim tatujem«; 16.10 »Muppetki«; 15.15, 17.15, 19.15, 21.15 »Jack in Jill«; 18.40, 21.00 »Tihotapci«; 18.30, 20.40 »Angleška pita«; 15.30, 16.15, 17.30, 18.15 »Obuti maček 3D«; 15.10, 17.10 »Obuti maček (sinhr.)«; 19.30, 21.40 »Podzemlje: Prebujenje 3D«.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNIŽNICA TRST

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST

ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA Tiska

vljudno vabijo

NA PREDSTAVITEV KNJIGE

ŽIVIM V BESEDI

Izbrana dela Zorka Jelinčiča

DANES, 25. januarja 2012, ob 17.30

v Narodnem domu v Trstu, Ul. Filzi 14

O knjigi bodo spregovorili Žarko Rovšček, ki je dela izbral in uredil, Dušan Jelinčič in Aleksej Kalc

NAZIONALE - Dvorana 1: 17.15, 19.15, 21.15 »Benvenuti al Nord«; 18.30 »The Artist«; Dvorana 2: 16.45, 20.30 »La chiave di Sara«; 17.00, 19.30, 22.00 »The Help«; Dvorana 3: 17.50 »Midnight in Paris«; 22.15 »Non aver paura del buio«; Dvorana 4: 16.30, 20.45, 22.15 »Underworld 4 - Il risveglio«; 19.20 »L'ora nera«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.</

Solske vesti

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO V NABREŽINI sporoča, da bo informativni sestanek OV v Devinu danes, 25. januarja, ob 16. uri. Dan odprtih vrat COŠ S. Grudna v Šempolaju bo 26. januarja od 11.00 do 12.30.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA VLADIMIR BARTOL sporoča, da bo predstavitev vrtca Barkovlje (Ul. Vallicula 11) potekala danes, 25. januarja, od 14. do 15. ure.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO NA OPĆINAH, Nanoški trg 2, sporoča urneke informativnih sestankov za starešo, ki bodo otroke vpisali v 1. razred osnovne šole: Šola P. Tomažič (Trebec) 30. januarja ob 15.00; Šola A. Gradnik (Col) 6. februarja ob 15.00. Dan odprtih vrat za otroški vrtec A. Fakin (Col) 30. januarja 10.00-11.00. Vrtec J. Košuta (Križ) bo imel samo informativni sestanek za starešo 26. januarja ob 16.00.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO NA OPĆINAH, Nanoški trg 2, sporoča, da bo vpisovanje potekalo do 20. februarja. Urvik: ponedeljek-petak, 7.45-13.30. Tajništvo bo odprto tudi v soboto, 28. januarja in 11. februarja od 8.30 do 13.00.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO V DOLINI sporoča, da bo do 20. februarja sprejemalo vloge za vpis otrok v vrtec in osnovne šole. Urvik: ponedeljek 8.00-17.00, torek, sreda in četrtek 8.00-14.30, petek 8.00-13.00. Informativni sestanki: OV Palčica Ricmanje 8. februarja, ob 11.00; COŠ M. Samsa - I.T. Zamejski 8. februarja, ob 17.00. Prošnje za vpis dobite na spletni strani ravnateljstva www.didol.it.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO V NABREŽINI sporoča, da bo vpisovanje za š.l. 2012/13 potekalo do 20. februarja. Urvik: tajništvo: od ponedeljka do petka 8.00-14.30, ob torkih 8.00-17.00. Urad bo odprt tudi dve soboti, in sicer 11. in 18. februarja od 8.30 do 12.00.

RAVNATELJSTVO LICEJA F. PREŠERNA obvešča, da 20. februarja zapade rok za vpisovanje v prve razrede. Vpisne pole so na razpolago na spletni strani www.preseren.it.

RAVNATELJSTVO NIŽJE SREDNJE ŠOLE IGA GRUDNA iz Nabrežine obvešča, da bo vpisovanje v 1. razred nižje srednje šole bo potekalo do 20. februarja.

Izleti

NA OGLED JASLIC v Mokronog, Šentjanž, Boštanju in okolico se bomo podali v soboto, 28. januarja. Avtobus bo spremjal udeležence po ustaljeni navadi. Imeli bomo tudi sv. mašo in dobro kosilo. Za vpis in vse ostale informacije pokličite na tel. št. 347-932213.

SKD VALENTIN VODNIK - planinski odsek organizira v nedeljo, 29. januarja, pohod na vrh Slavnika nad Podgorjem. Zbirališče v Dolini pred zadružno gostilno ob 10.00. Pohod ni naporen in je primeren tudi za otroke, kosilo v nahrbtniku. Info: 346-970777 (Alen).

KRUT - na razpolago še nekaj dodatnih mest za voeden ogled razstave »Ekspresionizem« v Villi Manin in ogled bližnjega mesteca Portogruaro, v soboto, 4. februarja. Informacije in prijave na sedež Krut-a, Ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

Obvestila

SK DEVIN prireja poldnevne in celodnevne tečaje smučanja in deskanja za otroke in odrasle v kraju Forni di Sopra vsako soboto in nedeljo. Predviden je avtobusni prevoz z odhodom iz Nabrežine. Informacije in vpisovanja na info@skdevin.it ali na tel. 335-8180449 (Erika).

TELOVADBA V BAZENU s segreto morsko vodo, v organizaciji Mladinskega doma Boljunc se je začela. Za informacije in vpis pokličite tel. št. 335-8045700 (Albert). Kombi odpelje ob 8.45 izpred gledališča v Boljuncu, sledi postaja Borštu, avtobusna postaja na trgu v Ricmanjih, Log, Pulje in Domjo avtobusna postaja pri trgovini jestvin.

SKD VIGRED vabi danes, 25. januarja, ob 17.30 v Štalco v Šempolaju na ve-

cer »Hrana: za zdravo in mlado srce, za pravilno razmerje holesterola, za znižanje maščob v krvi, za ureditev krvnega tlaka, za boljši pretok krvi in zmanjšanje krčnih žil«, predaval bo strokovnjakinja za zdravo prehrano Marija Merljak. Ob tej priliki bo oljarna predstavila svoja olja.

SVET SLOVENSKIH ORGANIZACIJ obvešča, da bo zasedanje Deželnega sveta danes, 25. januarja, ob 18. uri v prvem in ob 19. uri v drugem sklicu. Deželni svet bo potekal v komorni dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici.

AGRARNA SKUPNOST JUSOV-SRENJ vabi predsednike upravnega in nadzornega odbora Jusov-Srenj v tržaški pokrajini na sejo glavnega odbora agrarne skupnosti v četrtek, 26. januarja, ob 20. uri na sedežu na Padričah v sejni dvorani Mirka Špacapana.

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS se bo sestal v četrtek, 26. januarja, ob 20. uri v svojem sedežu (Prosek št. 159).

TPPZ PINKO TOMAŽIČ vabi v četrtek, 26. januarja, na »Baklado za spomin, mir in sožitje« zbirališče ob 17. uri (stadion Grezar). Odhod sprevoda ob 17.30. Zaključek v Rijarni, s kratkim nastopom TPPZ. Vsi udeleženci vabljeni da prinesajo s seboj cvet, v poklon žrtvam Rijarne.

ARGENTINSKI TANGO - prva brezplačna lekcija bo v petek, 27. januarja, ob 19.30 pri SKD Igo Gruden v Nabrežini.

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJCEV HOSPIČ ADRIA ONLUS sodelovanjem Centra za prostovoljne dejavnosti vabi v skupino za samopomoč ob izgubbi drage osebe, ki jo vodi psihologinja in psihoterapeutka dr. Marzia Rucl v petek, 27. januarja, ob 17. uri v prostorih CSV (centro servizi volontariato), galleria Fenice 2, 3. nad., (TS). Informacije na tel. 328-3717147.

LETNIK '67 dobimo se! Vabljeni na srečanje v soboto, 28. januarja. Prijave in info na tel. št.: 329-3338871 (Dunja) v večernih urah.

PRAVLJICA URICA pri SKD Igo Gruden bo v soboto, 28. januarja, ob 15.30; sodelujejo baletke plesne šole iz Sežane.

SKD IGO GRUDEN vabi na družabni večer, ki bo v soboto, 28. januarja, ob 20. uri; večer bodo popestrili pevski zbori in pevka Laura.

ŽUPNIJA SVETE TROJICE na Katinari vabi v nedeljo, 29. januarja, na umeštitev novega gospoda župnika patra Rafka Ropreta pri maši ob 9. uri. Umestil ga bo tržaški škof, nadškof Giampaolo Crepaldi ob prisotnosti vikarja za slovenske vernike gospoda Toneta Bedenčiča.

AŠD SK BRDINA obvešča, da bo v nedeljo, 29. januarja, ob priliki smučarskih tečajev, na razpolago avtobusni prevoz za člane društva v Forni di Sopra. Predviden odhod avtobusa ob 6.30 iz parkirišča izpred črpalki ESSO na Općinah. Informacije in rezervacije na tel. št.: 335-5476663 (Vanja).

SKD VIGRED vabi v nedeljo, 29. januarja, ob 17.30 v Štalco v Šempolaju na ogled mladinske igre »Razbojnike« v izvedbi gledališke skupine Slovenskega kulturnega kluba. Režija Patrizia Jurinčič in Maruška Guštin.

UMETNIŠKA ŠOLA UNINT vabi na seminar, ki ga vodi akademski umetnik Leonardo Calvo: »Ekspresionizem: pogled z očmi duše« v soboto, 29. januarja, ob 16.30 do 19.30 na sedežu, Ul. Mazzini št. 30, 5. nadstropje. Informacije na tel. št.: 338-3476253 ali 040-2602395.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV vabi v pondeljek, 30. januarja, v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3, na kramljanje o matematiki s prof. Dragom Bajcem. Začetek ob 20.30.

KRUT vabi na predstavitevno srečanje o digitalni fotografiji z mentorico Mirno Viola, ki bo v torek, 31. januarja, ob 18. uri na društvenem sedežu. Informacije v Ul. Cicerone 8b, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

MARKETINŠKE STRATEGIJE ZA PROMOCIJO TERITORIJA: tečaj na podiplomski stopnji, namenjen odraslim brezposelnim osebam z univerzitetno diplomo in z bivaličcem na območju dežele FJK; trajanje: 80 ur - od februarja do junija. Vsebine: osnove marketinga, analiza tržišča, segmentacija proizvodov in kupcev, marke-

ting mix. Izbor kandidatov: 13. februarja. Za dodatne informacije in vpisovanja: Ad formandum, Ul. Gimnastica 72, Trst (tel. 040-566360, ts@adformandum.eu).

AD FORMANDUM prireja brezplačni tečaj (po diplomi) »Marketing za promocijo turističnih storitev« namenjen odraslim brezposelnim osebam z bivaličcem v deželi FJK z diplomo višje srednje šole; trajta 490 ur, od teh sta dva meseca namenjena delovni praksi v turističnih agencijah. Izbor kandidatov bo 1. februarja. Informacije na tel. št.: info@adformandum.eu, tel. 040-566360.

ŠKK KOMEN prireja začetniški tečaj poslušnosti za pse od 4. do 7. mesecev starosti. Začetek tečaja v četrtek, 2. februarja, ob 18. uri na klubskem vadišču v Komnu. Za informacije pokličite: +39339-2863299 ali +386-41887272.

UMETNIŠKA ŠOLA UNINT prireja voden ogled razstave »Ekspresionizem«, Vila Manin, v nedeljo, 5. februarja. Informacije na tel. št.: 338-3476253 ali 040-2602395.

TEČAJ COUNTRY PLESA za odrasle (posameznike ali pare) v večnamenski dvorani Slovenskega dijaškega doma S. Kosovel v Trstu, na Ul. Gimnastica 72, ob torkih od 20.00 do 21.30. Prvo srečanje v torek, 7. februarja, (predvidenih 8 srečanj). Plešno predznanje ni potrebno. Vpis in informacije: 040-573141, petra.petki7@gmail.com. Plesni tečaj vodi Sonja Covolo.

SLOVENSKI KLUB IN ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV prireja delavnico Kako promoviramo društveno delovanje - pridobivanje izkušenj pri pisanku in sporocanju v soboto, 3. marca, od 10. do 12. ure v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. San Francesco 20, II). Delavnica je namenjena tistim, ki se v društvenih ukvarjajo s pisanjem člankov in promocijo društvene dejavnosti, kot tudi začetnikom. Vodi jo novinarka Poljanja Dolhar. Ob zaključku je predvidena družabnost. Prijave do vključno 10. februarja na tel. št. 040-635626, info@zskd.org.

ŠC MELANIE KLEIN - tečaji v Otroški hišici (Ul. dello Scoglio 14/1): »Masaža dojenčka« od 2. do 7. mesece od 16.00 do 16.45. Masaža krepi otrokovno čustveno navezanost na starše in izboljša njegovo počutje. Začetek 13. februarja; »Baby fitness« od 1. do 12. mesece, ob pondeljkih od 17.15 do 18.00. Starši bodo pridobili znanje za razvijanje motoričnih sposobnosti otrok. Začetek 13. februarja; »Delavnica štikanja« - starodavna umetnost, ki omogoča, da se oseba posveča sami sebi, izraža svojo domišljijo in se sprosti, ob pondeljkih od 18. do 20. ure. Stevilo mest je omejeno. Začetek 13. februarja; »Štikanje ob čaju« - izboljšanje tehnike ob skodelici čaja, ob petkih od 18. do 20. ure, začetek 13. februarja; »Shiatsu za otroke« od 3. do 5. leta, ob torkih med 16.30 in 17.00. Pri masaži gre za intimni trenutek, za tesen odnos med starši in otrokom, ki ga dopolni tudi igra. Začetek 14. februarja. Prijave: ob pondeljkih in petkih od 9. do 13. ure in ob sredah od 16. do 18. ure v Ul. Cicerone 8, www.melanieklein.org, tel. št.: 345-7733569.

TI JE VŠEČ PLES? SKD LIPA organizira v Bazovici začetni plesni tečaj latinsko/ameriškega plesa salsa za mlade in manj mlade. Tečaj bosta vodila spretnejša vaditelja in plesalca Vesna & Branko in se bo odvijal ob sredah v dveh skupinah: prva ob 20.00 in druga ob 21.00 (urnik po izbiri in največ 13 parov na skupino) v telovadnici športnega centra Zarje. Tečaj se bo začel 29. februarja. Info: 346-0192763 (od torka do petka) od 15.30 do 19.00. Pridi z nami, ne bo ti žal!

ENOSOBNO STANOVANJE v Sežani dajem v najem. Tel. št.: 392-4628911.

ISČEM DELO kot negovalka (5 dni tedensko v jutranjih urah). Tel. št.: 389-9619888.

PRODAM AVTO renault new megane 1.6 attractive, letnik 2011, prevoženih 3.000 km, kovinsko sive barve z alarmno napravo in drugimi dodatki. Informacije na tel. št. 040-212228.

PRODAM 50 special, letnik 1980 v zelo dobrem stanju za 900,00 evrov. Tel. št.: 338-4966680.

STANOVANJE v Sežani prodam (večje ali manjše). Tel. št.: 00386(0)41345277.

KD FRAN VENTURINI DOMJO organizira v nedeljo, 5. februarja, ob 17. uri v centru A. Ukmarski Miro pri Domu družabnosti za tretje življensko obdobje. Vabljeni prebivalci občine Dolina, ki so dopolnili najmanj 75. leto. Člani društva bodo poskrbeli za pogostitev in kulturni program, vabilo lahko dvignete na sedež društva danes, 25. januarja, od 16.30 do 18.30 in v soboto, 28. januarja, od 14. do 17. ure.

Prireditve

FRANC IN TOMAŽ FABEC sta v Mavhinjah odprla osmico. Vabljeni na domačo kapljico in prigrizek! Tel. št. 040-299442.

NŠK TRST, SPDT IN ZTT vabijo na predstavitev knjige »Živim v besedi«, ki bo danes, 25. januarja, ob 17.30 v Narodnem domu v Trstu, Ul. Filzi 14. Izbrana dela Zorka Jelinčiča. O knjigi bodo spregovorili Žarko Rovšček, ki je dela izbral in uredil, Dušan Jelinčič in Aleksej Kalc.

OTROŠKE URICE v Narodni in študijski knjižnici, Ul. S. Francesco 20, ob 17. uri: četrtek, 26. januarja, »Diamant v snegu«; četrtek, 16. februarja, »Neke je bila...«; četrtek, 15. marca, »Kukavček«. Vabljeni otroci od 3. do 7. leta starosti.

ZIVLJENJE, KI PRESENEČA - v petek, 27. januarja, v prostorih Slovenske prosvete v Ul. Donizetti š

DSI - Avtorici Alenka Puhar in Maja Weiss na ponedeljkovem večeru

Dokumentarec razkril skrit spomin Angele Vode

Premočrtna predvojna komunistka in feministka žrtev različnih totalitarizmov

Tako je naneslo, da smo imeli v Trstu v preteklih dneh možnost, da si na platnu ogledamo kar nekaj novosti s področja slovenskega igranega in dokumentarnega filma. Za to sta poskrbela bogati Tržaški filmski festival, a tudi Društvo slovenskih izobražencev, ki se je že pred časom dogovorilo za srečanje s časnarko, publicistko in raziskovalko naše polpreteklosti Alenko Puhar ter s scenaristko in režiserko Majo Weiss ob izidu dokumentarca *Odkrivanje Skrtega spomina Angele Vode*, za katerega sta napisali scenarij, Weissova pa ga je tudi režirala. Dokumentarec traja 54 minut in je premiero doživel 12. decembra v Cankarjevem domu v Ljubljani. Na malih zaslonih bo v nedeljo ob 21.20 na 1. sporedu TV Slovenija, ki ga je producirala.

Tržaško predvajanje filma in govor z avtoricama je v ponedeljek v Peterlinovi dvorani vodil Ivo Jevnikar, ki je med drugim podčrtal, da je dokumentarec sicer povsem samostojno delo, vsebinsko pa zelo lepo dopolnjuje igrani film *Skriti spomin Angele Vode*, ki ga je Weissova posnela leta 2009 po scenariju, ki ga je napisala skupno z Alenko Puhar in Ano Lasić. Nastajal je vse od leta 2007, vzporedno z igranim filmom, ko sta Puharjeva in Weissova iskali sorodnike, prijatelje in znanje protagonistke, torej v pozabou potisnjene javne delavke, pisateljice in večkratne politične peganjanke Angele Vode (1892-1985). Bila je predvojna komunistka in feministka, publicistka in aktivistka Osvobodilne fronte, ki je svoj idealizem in premočrtnost draga plačala. Iz partije so jo izključili, ker je leta 1939 obsodila pakt Hitler – Stalin. Med vojno so jo Italijani zaprli, Nemci pa poslali v koncentracijsko taborišče Ravensbrück. Njene povojne kritične ocene komunističnega totalitarnega sistema so jo leta 1947 spravile med obsojence na montiranem Nagodetovem procesu. Do leta 1953 je životarila po zapori, na prisilnem delu, v samici. Skoraj do smrti je potem v Ljubljani živila kot "ne-oseba". Skrivaj pa je v letih 1960-70 pisala iskrene in zelo kritične spomine, ki so ostali v rokopisu, dokler jih Alenka Puhar ni pripravila za tisk, opromila z opombami in izdala leta 2004 pod naslovom *Skriti spomin*.

V DSI sta bili v preteklih letih predstaviti tako knjige kot igranega filma, tako da snov za občinstvo ni bila nova, in

Avtorici film z Irom Jevnikarjem na večeru v DSI

NA KAVI S KNJIGO N. Roncelli in njen film o priimkih

Sredina dopoldanska srečanja v Tržaški knjigarni se bodo danes nadaljevala s prav posebno gostjo, ki jo poznamo kot dolgoletno urednico pri založbi Mladika. Na današnji kavi s knjigo se bodo pogovarjali z Nadio Roncelli, ki se tokrat predstavlja kot soscenaristica in režiserka dokumentarnega filma *Un onomasticidio di Stato* (Državni imenom). Film je bil pravkar predstavljen na 23. tržaškem film festivalu.

Delo je bilo posneto po istoimenski knjigi beneškega zgodovinarja Mira Tassa, ki je izšla pred dvema letoma pri tržaški založbi Mladika. Osrednja tema filma je bridko poglavje tržaške preteklosti, ki zadeva poitaljančevanje slovenskih priimkov v času fašizma. Fašistični dekret iz leta 1927 je čez noč spremenil priimke v italijansko obliko več kot 50.000 Slovencem in takratne tržaške pokrajine.

O tem kako je film nastal, o njegovih strukturah in vsebinah se bo pogovor razvil danes ob 10. uri v Tržaški knjigarni.

SLOVENSKI VISOKOŠOLSKI SKLAD SERGIJ TONČIČ - V ponedeljek v Dijaškem domu

Podelili tri štipendije in devet podpor

Štipendije v višini 1.500€ prejele Ana Košuta, Taddea Druscovich in Iva Pertot - Vsi nagrajenci študirajo v Kopru, Ljubljani in Trstu

Skupinska fotografija nagrajencev in odbornikov Tončičevega sklada

KROMA

Dvanajst študentk in študentov - toliko je letošnjih dobitnikov štipendij in podpor za akademsko leto 2011/2012, ki so jih v ponedeljek podelili odborniki Slovenskega visokošolskega sklada Sergij Tončič.

Tončičev sklad je novembra lani razpisal tradicionalni natečaj za štipendije in podpore, namenjene rednim študentov iz Furlanije-Julisce krajine, ki se izobražujejo po dodiplomske ali poddiplomske visokošolske programih, ki so pomembni za slovensko skupnost v Italiji. Na razpis se je prijavilo 18 kandidatov. Odbor sklada je pregled dokumentacijo posilčev in med tistimi, ki so izpolnjevali razpisne pogoje, izbral tri kandidate za štipendije in devet za podpore. V ponedeljek so jih na sedežu sklada v Dijaškem domu podelili njegov predsednik Marko Kravos in odbornici Nerina Švab ter Barbara Zlobec.

Štipendije v višini tisoč petsto evrov so prejele tri študentke. Ana Košuta, vpisana v četrty letnik univerzitetnega študijskega programa Športna vzgoja na Fakulteti za šport Univerze v Ljubljani, Taddea Druscovich, vpisana v četrty letnik na ALUO-Akademijo za likovne umetnosti Univerze v Ljubljani (študijski program Oblikovanje) in Iva Pertot, ki obiskuje tretji letnik Inženirske fakultete za elektroniko Univerze v Trstu.

Podpora v znesku od petsto do tisoč evrov so prejeli Jernej Šček, vpisan v prvi letnik magistrskega študija na tržaški Filozofski fakulteti (študijski program: družbenne vede). Študentka muzikologije na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani Sara Zaupančič, student sodobne zgodovine na Univerzi v Trstu Jurij Klanjšček in Jurij Kopušar, ki obiskuje četrty letnik Akademije za gledališče, radio, film in televizijo v Ljubljani.

Med prejemniki Tončičevih podpor so še Sanja Mikac, ki obiskuje prvi letnik študijskega programa Industrijsko in unikatno oblikovanje na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani. Elena Rita Pesar, vpisana v drugi letnik na Pedagoški fakulteti Univerze na Primorskem v Kopru (smer: Predšolska vzgoja). Goran Košuta, ki zaključuje študij na tržaški Pravni fakulteti, Manja Košuta, vpisana v tretji letnik medijskih študijev na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem v Kopru, in Tinkara Košuta, ki na isti univerzi obiskuje prvi letnik Fakultete za menedžment.

TRST FILM FESTIVAL - V dvorani Ariston so predvajali Un onomasticidio di stato

Čez noč smo postali Italijani

Režiserja Miro Tasso in Nadia Roncelli sta izrazila željo, da bi si dokumentarec ogledala šolska mladina - Zanimiv zgodovinski presek

manjšino,« je ironično povedal Tasso ob zaključku predvajanja filma. Kaker smo že poročali, je film razdeljen na tri dele. Prvi je igralni prizor, ki je postavljen v leto 1927, ko se prvič stane komisija, ki je na podlagi dekreta z dne 7. aprila 1927 zadolžena, da pripravi seznam vseh priimkov zapisanih s tuto pisavo. Andrej Pisani, Tomaž Susič in Nikolaj Pintar posebejajo Pizzagallija ter

fašističnega oz. nacističnega komisarja; menjijo se o najprimernejših italijanskih prevodih priimkov, tako da s pomočjo slovarja postanejo Vodopivec Bevilacqua, Lovšini Cacciafigli, Plesničarji Ballerini, Benedetti Benedetti, Pustoslemške pa po daljši debati raje preskočijo. V drugem delu se v intervjujih oglašajo novinarji, zgodovinarji in pisatelji, ki kritično analizirajo delo komisije, dekret o poitaljančen-

Danes konec TFF

Trst film festival se drevi zaključuje. Še ves dan bodo v gledališču Miela vrteli filme, ob 20. uri pa bodo slovesno razglasili letosnje zmagovalne kratkometražne in dolgometražne filme ter dokumentarce. **Ob 20.30** pa si bo mogoče ogledati film Vaclava Havla *Odchazeni* (Odpotovati).

TRST - Koncert 10. februarja, od danes predprodaja

Siddharta v SSG

Bend je v zadnjih 15 letih zaznamoval mednarodni vzpon slovenske rock glasbe

Po lanskem, izjemno dobro obiskanem koncertu legendarne skupine Laibach, bo Slovensko stalno gledališče v Trstu ponovno postalo prizorišče rock dogodka z enkratnim gostovanjem benda, ki je v zadnjem petnajstletju zaznamoval mednarodni vzpon slovenske rock glasbe.

Skupina Siddharta deluje od leta 1995; tri leta po nastanku je že prejela platinasto ploščo za izjemen uspeh prvence ID. Z medijsko prepoznavnostjo sta se povečala tudi število koncertov in popularnost videospotov največjih uspešnic kot sta Pot v X ali B Mashina. Kasnejši singel Rave je postal hit na domačih videolestvicah in se je

vrtel tudi na MTV-ju v okviru oddaje World Chart Express. Julija 2004 je sledilo najvišje priznanje za prodajne uspehe, diamantna plošča, leto kasneje MTV-jeva nagrada EMA za najboljšega izvajalca, leta 2009 pa nagrada Viktor za medijske dosežke. Najnovejša plošča skupine je nastala v živo na lanskem koncertu v areni Stožice.

Koncert skupine Siddharta v okviru abonmaja supersodobni in mega ter izven bo v petek, 10. februarja, ob 21. uri. Predprodaja se bo pričela danes, 25. januarja, pri blagajni Slovenskega stalnega gledališča (vsak delavnik od 10. do 15. ure – tel. 040 362542 / brezplačna številka 800214302). Spletna prodaja na www.vivaticket.it.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Stalno gledališče FJK II Rossetti

Dvorana Generali

Danes, 25. januarja, ob 20.30 / Friedrich Schiller: »I masnadieri«. / Režija: Gabriele Lavia / Ponovitev: v četrtek, 26. januarja, ob 16.00 in ob 20.30, v petek, 27. in v soboto, 28. ob 20.30 ter v nedeljo, 29. januarja, ob 16.00.

Dvorana Bartoli

Danes, 25. januarja, ob 21.00 / prevzeto od Shakesperjevega dela: "All's Well That Ends Well" / Alessandro Marinuzzi: »Bene finisce bene« / Režija: Alessandro Marinuzzi / Ponovitev: v četrtek, 26. in četrtek, 27. ob 21.00, v soboto, 28. ob 17.00 in ob 21.00 v nedeljo, 29. ob 17.00 in v pondeljek, 30. januarja, ob 21.00.

V četrtek, 2. februarja, ob 21.00 / Dacia Maraini: »Picasso e la ragazza rapata« / Režija: Antonio Calenda / Ponovitev: od četrtka, 2. do sobote, 4. ob 21.00, v nedeljo, 5. ob 17.00, od torka, 7. do sobote, 11. ob 21.00 ter v nedeljo, 12. februarja, ob 17.00.

Gledališče Verdi

V sredo, 1. februarja, ob 20.30 / Giorgio Albertazzi in Marta Graham Danče company: »Cercando Picasso« / Režija: Antonio Calenda. / Režija: Antonio Calenda / Ponovitev: od četrtka, 2. do sobote, 4. ob 20.30, v nedeljo, 5. ob 16.00, od torka, 7. do sobote, 11. ob 20.30 ter v nedeljo, 12. ob 16.00.

Gledališče Orazio Bobbio - La Contrada

V petek, 27. januarja, ob 20.30 / Carlo Goldoni: »La bottega del caffè« / Režija: Giuseppe Emiliani / Nastopajo: Marina Bonfigli, Antonio Salines, Virgilio Zernitz in Massimo Loreto. / Ponovitev: v soboto, 28. ob 20.30, v nedeljo, 29. in v torek, 31. januarja ob 16.30, od srede, 1. do sobote, 4. ob 20.30 ter v nedeljo, 5. februarja, ob 16.30.

V petek, 10. februarja, ob 20.30 / Jean Calude Carrière: »Il catalogo - Aide Momoire«. Nastopajo: Ennio Fantastichini in Isabella Ferrari. / Ponovitev: v soboto, 11. ob 20.30 in v nedeljo, 12. ob 16.30.

Gledališče dei Fabbri

Danes, 25. januarja, ob 21.00 / Vadim Leanov: »Uno, due, tre«. / Režija: Franco Però / Nastopajo: Sara Beinat, Giulia Corrocher, in Enza De Rose. / Ponovitev: do sobote, 28. januarja, ob 21.00 ter v nedeljo, 29. januarja, ob 16.30.

V nedeljo, 29. januarja, ob 11.00 / Predstava za otroke / »Hansel e Gretel«.

V petek, 3. februarja, ob 21.00 / William Shakespeare: »Essere o non essere Amleto«. / Ponovitev: v soboto, 4. ob 21.00 in v nedeljo, 5. februarja ob 16.30

Trieste film festival 2012

Gledališče Miela

Danes, 25. januarja, ob 11.00 / Gregor Królikiewicz in kaos kot vizija sveta / »Kratkometraže, program št. 2« / ob 14.00 / nagrajevanje tečaja Salani, zmagovalec edicije leta 2011 / Stefano Savona, Alessia Porto in Ester Sparatore: »Palazzo delle Aquile« / Cone kina, posebna izdaja / »L'ultimo Imperatore - la visita a giugno di Carlo I a Trieste, giugno 1917«. / ob 18.00 / dan spomina / Sándor Lász, Robert Kollár: »Holtak orszaga« film v madžarsčini / ob 20.00 / nagrajevanje 23. izdaje trieste film festival / ob 20.30 / poseben dogodek / Vlach Havel: »Odchazení« film v češčini.

VIDEM

Novo gledališče "Giovanni da Udine"

V sredo, 1. februarja, ob 20.45 / Anton Čechov: »Il giardino dei ciliegi«. / Režija: Paolo Magelli / Ponovitev: do sobote, 4. februarja, ob 20.45.

V ponedeljek, 7. februarja, ob 20.45 / prevzeto od 1984. Georgeja Orwella: Enrico Remmert in Luca Ragagnin: »2984« / Režija: Emanuele Conte.

Danes, 23. januarja, ob 20.00 / Avtor neznan »Reznos«. / Ponovitev: v torek, 24. januarja, ob 20.00.

Danes, 25. januarja, ob 20.00 / Evripid: »Kiklop«. / Ponovitev: v četrtek, 26. januarja, ob 20.00.

V petek, 27. januarja, ob 20.00 / Sam Shepard: »Lunine mene«.

V soboto, 28. januarja, ob 20.00 / »Senca tvojga psa« / Gostuje Branko Zavřan s triom Brki latino pozabe.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

Jutri, 26. januarja, ob 20.45 / Roberta Biagiarelli in Simona Gonella: »Reportage Chernobyl; L'atomo e la vaniga. La scienza e la terra« / Režija: Simona Gonella.

V torek, 7. februarja, ob 20.45 / Prevzeto od knjige Gianrico Carofiglio, Stefano Massini: »L'arte del dubbio« / Režija: Sergio Fantoni / Ponovitev v sredo, 8. februarja, ob 20.45.

SLOVENIJA

KOPER

Gledališče Koper

Danes, 25. januarja, ob 20.00 / David Mamet: »Romancika«. / Ponovitev: do sobote, 28. januarja, ob 20.00.

Jutri, 26. januarja, ob 20.00 / Predstava za šole / Po Franu Milčinskem: ustvarjalci predstave: »Butalcii«.

NOVA GORICA

V petek, 27. januarja, ob 20.00 / Roland Schimmelpfennig: »Zlati zmaj«.

V soboto, 28. januarja, ob 10.30 / gledališka igralnica / Gledališka igralnica z Nevenko Vrančič: »Sneguljčica«.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Gallusova dvorana

Danes, 25. januarja, ob 19.30 / Bertolt Brecht: »Ustavljeni vzpon Artura Uia«. / Režija: Eduard Miler / Ponovitev: do četrtek, 27., ob 19.30, v nedeljo, 29. ob 18.00, v ponedeljek, 30. januarja, ob 19.30 ter v torek, 31. januarja, ob 17.00.

Klub CD

V soboto, 28. januarja ob 20.00 / Hazzardska črna komedija / Vladimir Durđević: »Ne stavi na anglež«. / Režiser: Gašper Tič / Nastopajo: Jernej Čampelj, Tomislav Tomšič in Andrej Murenc/Primož Vrhovec.

SNG Drama

Veliki oder

V petek, 27. januarja, ob 17.00 / Otfried Preußler, Andrej Rozman Roza: »Mala čarownica«. / Ponovitev: v ponedeljek, 30. ob 18.00 in v torek, 31. januarja.

V soboto, 28. januarja, ob 19.30 / Dušan Jovanović, Mitja Čander, Eva Mahkovic: »Bobby in Boris«.

Mala drama

Danes, 23. januarja, ob 20.00 / Avtor neznan »Reznos«. / Ponovitev: v torek, 24. januarja, ob 20.00.

Danes, 25. januarja, ob 20.00 / Evripid: »Kiklop«. / Ponovitev: v četrtek, 26. januarja, ob 20.00.

V petek, 27. januarja, ob 20.00 / Sam Shepard: »Lunine mene«.

V soboto, 28. januarja, ob 20.00 / »Senca tvojga psa« / Gostuje Branko Zavřan s triom Brki latino pozabe.

TRST - Danes v Narodnem domu

Predstavitev knjige Živim v besedi

Žarko Rovšček, sicer doktor veterinarske medicine, v prostem času pa planinec in neutrudni raziskovalec živiljenja in dela Zorka Jelinčiča je po Jelinčičevem zborniku (Nad prezrtjem in mitom, 2000) in Pod rdečim svinčnikom (Pisma Zorka Jelinčiča iz ječe, 2005) pri Založništvu tržaškega tiska izdal novo knjigo, v kateri je zbral in izbral različna Jelinčičeva besedila in članke pod naslovom Živim v besedi (Izbrana dela Zorka Jelinčiča).

Avtor je iz obširnega Jelinčičevega opusa (preko 400 naslovov z različno tematiko) opravil izbor tekstov, ki ga najbolje predstavljajo kot osebnost. Izbor Jelinčičevih besedil je kronološko razporejen skozi knjigo od predvojnega obdobja (objave v ilegalnem tisku, vključno z nekaj tekstoma iz planinske tematike) vse do povojnega obdobja (planinski članki oz. članki s področja jamarstva, teksti, ki se nahajajo na aktualno politično situacijo, kakršno je v zamejstvu doživeljil avtor, različne publicirane in nepublicirane raziskave: domoznanstvo, arheologija, likovne kritike itd.).

Tudi v pričočem delu nam Rovšček želi predstaviti Zorka Jelinčiča kot pronicljivega kulturno-prosvetnega delavca in publicista, ki se je lotil narodnega boja na sebi lasten način: s pisanjem. Kot pravi sam avtor, je bilo brskanje po njegovem opusu pravzaprav iskanje sledov njegovih naporov za svetlejšo bodočnost slovenskega naro-

da, predvsem v primeru najbolj izpostavljenih slovenske narodne manjšine na Tržaškem oz. v Italiji nasprost. Jelinčičeva pisana in natisnjena beseda so svojevrstni dokumenti njegovega časa in njegovih prizadevanj, vpetih v boj pri morskih ljudi za obstoj na svoji zemlji in končno priključitev matični domovini. Potreba po tem boju iz bližine je tudi botrovala njegovi zavestni odločitvi, da ostane v zamejstvu, "kjer sem najbolj potreben", kot je pripomnil sam Jelinčič. Imel je namreč možnost, da se po vojni preseli v Ljubljano, na veliko bolj udobno delovno mesto.

Besedila so še dodatno dokumentirana s fotografijami iz Jelinčičevega arhiva (posnetki, ki so nastali med njegovim javnim delovanjem na Tržaškem ter posnetki raznih dokumentov), ki ga skrbno čuva njegov sin Dušan in kateremu gre posebna zahvala za moralno in na sploh podporo pri nastajanju omenjene knjige.

Avtor Žarko Rovšček je knjigi dodal tudi obsežno spremem besedo, v kateri komentira posamezne Jelinčičeve članke in tudi razmere, v katerih so nastajali.

Predstavitev knjige, ki bo danes, 25. januarja, ob 17. uri v Narodnem domu v Trstu so skupaj pripravili Zgodovinski odsek Narodne in študijske knjižnice Trst, Slovensko planinsko društvo Trst in Založništvo tržaškega tiska. O knjigi bodo spregovorili avtor Žarko Rovšček, Dušan Jelinčič in Aleksej Kalc.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapi-darij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjevjeških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti iz italijskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nastično koncentrično unicevalno taborišče, fotografika razstava in knjižnica. Urnik: odprt vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost. / Na ogled je razstava Giovanna Tallerija: »Orizzonti limpidi di libertà«.

Muzej Revoltella: do 1. aprila v okviru »150-letnice Itala Sveva«, je na ogled razstava tržaških slikarjev: Isidoro Grunhut, Carlo Wostry in Umberto Veruda in to v četrtem in tretjem nadstropju.

SLOVENIJA

ŠTANJEV

Galerija Lojzeta Špacala: stalna razstava grafik v galeriji Lojzeta Špacala. Urnik: med tednom, od 11.00 do 14.00, v soboto in nedeljo od 10.00 do 17.00, v ponedeljek zaprto.

NOVA GORICA

KULTURNI DOM - Navdušujoča predstava trolibilnega septeta Mnozil Brass

Od dunajske gostilne do vrhunskih glasbeno-gledaliških predstav

Njihovi nastopi slonijo na humorju in parodiji - Lotijo se tako pop glasbe kot klasike

Najbolj uspešne ideje se bolj pogosto rojevajo na neformalnih druženjih kot na delovnih sestankih: že dvajset let je minilo od časa, ko se je sedem dunajskih študentov srečevalo v gostilni Josefa Mnozila zraven univerze ter iskalo možnost, da bi svoj bodoči poklic popestrili z originalno in po možnosti zabavno domislico. Sedem odličnih trobilcev, a ne samo: mladenci so bili neusahljiv vir idej, ki so postopoma nadgrajevale začetno zamisel ter oblikovalo svojevrstne koncerte, posrečeno zmes med neoporečno profesionalnostjo ter gledališko zasnovanimi predstavami, ki slonijo na humorju in parodiji. Rodil se je septet Mnozil Brass, ki je iz fantovske skupine prerasel v pravi fenomen. Sicer ima dunajski sestav kar resno konkurenco, kar zadeva humoristične parodije, naj omenimo samo odlični francoski gledalni kvartet Le Quatuor in duo Igudesman & Joo, ki že dolga leta dokazujejo, da je glasba lahko tudi vir prisrčne ter inteligenčne zabave. Trije trobentači - Thomas Gansch, Roman Rindberger in Robert Rother, trije pozavniki - Leonhard Paul, Gerhard Füssl in Zoltan Kiss ter bas - tuba Wielfried Brandstötter so ne samo izvrstni instrumentalisti, temveč tudi igralci, ki med predstavo zaživijo kot nadvse zabavni liki, bogati na domislicah, ki v hitrem ritmu izvajajo poslušalca ter ga presenečajo s svežino in prikupnostjo.

Če bi se poigrali s slovenskim korenom imena, bi lahko rekli, da je Mnozil pomnožil obiskovalce Kulturnega doma, znatno pomnožil užitek in navdušenje, zahvala pa gre navezi društva, ki so s skupnimi močmi organizirala gostovanje izjemnega ansambla: Slovensko stalno gledališče, Kulturna zadruga Maja, združenje Glasba brez meja, združenje Druga muzika, Folk club iz Buttria, goriški Kulturni dom z združenjem Across the Border ter ZSKD, cigar bivši predsednik - zdaj tajnik SKGZ - Marino Marsič je pred predstavo pozdravil izredno številno, v veliki večini mlado občinstvo, pozdravil ugledna gosta, generalno konzulko RS Vlasto Valenčič Pelikan in predsednika SKGZ Rudija Pavšiča, ter se zahvalil vsem partnerjem za uspešno pobudo.

Uspeh je bil tako rekoč napovedan, kajti vstopnice so bile razprodane že teden pred koncertom: priljubljenost skupine, ki ima vsako leto približno 120 koncertov po celi svetu, je bila očitljiva, še preden so dunajski mojstri prišli na oder. Da njihove predstave niso zgolj improvizacija, četudi zabavna, skrbni režiser in koreograf Ferdinand Chefalo. Mnozil Brass ima za seboj že vrsto CD-jev in DVD-jev, cigar zgodbe so bolj ali manj razvidne iz naslova, najnovješja predstava pa nosi zagonetno ime Blofeld. S potrežljivim iskanjem smo odkrili, da je bil Ernst Stavro Blofeld pomembna osebnost v treh filmih Jamesa Bonda; zlobnež je imel ob sebi belega mačka, ki se je nekajkrat pojavit na odru, in zlati prst - Goldfinger - ki je tavtološko izstopal med izvedbo teme iz popularne filmske serije. Filmska glasba iz Hitchcockovega filma Psiho je odprla bogat niz skladb, skoraj vsaka je dala povod za skeč, pa tudi za mojstrske solo okraske, ki so sprožili navdušene aplavze. Veliko filmske glasbe, a ne samo: mnogo skladb sta spisala člana sestava Paul Leonhard in Thomas Gansch, iz filmske glasbe smo poslušali Johna Williamsa, iz pop uspešnic pa Mc Cartneya in Zawinula (Weather Report), bogato pa so zajemali tudi iz klasične glasbe: Hačaturjan, Bizet, pa Schubert, Bruckner in Čajkovski (čim bolj resno je izhodišče, tem bolj zabavna lahko postane parodija) so navdihnili dunajске veseljake. Med najbolj posrečenimi prizori velja omeniti parodijo vojaške skupinice, pa karikaturo nepozabne Marilyn in »olimpijski«

Sedmerica dunajskih glasbenikov in igralcev je v Kulturni dom prinesla val svežine in pritegnila tudi mlajšo publiko

KROMA

niz, ki se je ob Vangelisovi glasbi začel z upočasnjениm sprintom, nadaljeval z različnimi športnimi panogami vse do plavanja, ki se je odvijalo na valovih Modre Donave Johanna Straussa... Fantje so se izkazali tudi v ubranem zborčku, igro na trobila pa so dopolnili z melodiko ter igro na žago.

Če si tubist Wilfried Brandstötter in trobentač Thomas Gansch zaslužita posebno pohvalo, tako zaradi igralskih kot instrumentalnih vrlin, še ne pomeni, da so bili ostali kolegi manj vredni. Vsak je zablestel na glasbenem in gledališkem področju ter se vključil v ansambel kot nepogrešljiv element.

Skratka, nadvse posrečena kombinacija talentov, ki je v Kulturni dom prinesla val svežine ter dokazala, da je tudi mladina - sicer praviloma odsona na običajnih glasbenih prireditvah našega osrednjega kulturnega hrama dovezeta za glasbeno ponudbo.

Katja Kralj

LITERATURA - Nov roman Gorana Vojnovića Jugoslavija, moja dežela Jugoslovanska zgodba iskanja sebe in svoje nove identitete

Drugi roman Gorana Vojnovića je bil med najbolj pričakovanimi knjižnimi novostmi lanskega leta

M.T.

Pretekli četrtek so v koprskem Domu knjige predstavili drugi roman Gorana Vojnovića z naslovom Jugoslavija, moja dežela. Srečanje z mladim avtorjem se je po uradni, skorajda protokolarne predstavitvi novega dela, razvilo v zanimivo debato in izmenjavo pogledov na identitetna vprašanja med Vojnovičem in prevajalko Bredo Biščak.

Nobena skrivnost ni, da je bilo drugo literarno delo Gorana Vojnovića med najbolj pričakovanimi knjižnimi novostmi lanskega leta. Roman Jugoslavija, moja dežela je izšel tik pred Slovenskim knjižnim sejmom, do novega leta pa je že dvakrat pošel. Jasno je torej, da bo tudi drugi roman mladega pisatelja, sicer režiserja in Dnevnikovega kolumnista, ki je pred tremi leti zaslovel na knjižnem področju s prevencem Čefurji raus, velika uspešnica. Jugoslavija, moja dežela pa ni nadaljevanje zloglasnih Čefurjev, čeprav se avtor v njej ponovno, vendar povsem drugače, loti vprašanj (fluidnih) identitet našega časa in prostora. Še vedno ga sicer zanima področje nekdanje Jugoslavije, nov roman pa ni nadaljevanje prvega predvsem v smislu uporabe čefurščine, na katero tokrat naletimo le tu in tam v dialogih, ki pa so obarvani tudi z drugimi jugoslovanskimi jeziki, to so hrvaščina, bosansčina, srbsčina in slovenščina, vse v različnih pogovornih niansah.

Protagonist romana je Vladan, otrok slovensko-srbskega zakona, ki se v svojih poznejih dvajsetih letih poda na iskanje oceta, za katerega izve, da je bil vojni zločinec. Med popotovanjem po Balkanu - v stilu road movies - si glavnji junak postavlja številna vprašanja o človeški biti v današnjem, če ga primerjamo z jugoslovensko realnostjo, spremenjenem času. Opis zdajšnjih opazovanj in doživljaj pa se prepleta s pripovedovanjem spominov iz njegove življenjske zgodbe. Vladanovo otroštvo se je namreč nenadoma za-

ključilo ob slovenski in hrvaški osamosvojitvi poleti 1991. Številne spremembe so nato močno vplivale na odrasčanje najstnika, ki po skoraj dvajsetih letih podoživlja družinske travme.

Avtor romana pravi, da je Jugoslavija, moja dežela pravzaprav zgodba o najhujši bolezni današnjega časa - spominu. Preko njega se namreč še danes prenašajo družinske travme in tabuji, v katerih so vklenjene ne samo generacije, ki so doživele razpad Jugoslavije, temveč tudi tiste, ki so se v nekdaj skupni domovini le rodili. Poraja se zato vprašanje, kam spadajo tisti, ki so se nekoč imeli za Jugoslovane? Vojnovičev odgovor najdemo v liku Vladanovega očeta, oficirja JLA, ki je pripadal točno določenemu času in prostoru. Podobno velja tudi za njegovu kriminalna dejanja: čeprav s težavo najdemo razloge zanje, ga ne moremo označiti za psihopata, saj je njegovo obnašanje izhajalo iz situacije, ki je bila sicer podobna kolektivni norosti. Tako kot mnogi drugi, se tudi Vladan kmalu znajde v začaranem krogu travm: predobro ve, da mora najti izhod iz njega, a se hrkati zaveda, da ni kos takšnemu koraku. Zaznamuje ga namreč usoša očeta, ki mestoma prehaja celo do občutka krivde zaradi prečičanja, da: »Sudbina očeva u našim je rukama ...«

Na svoji poti, v odkrivanju lastnega mesta na tem svetu, si Vladan želi povratak h pretrganim koreninam, ki pa so ostale nekje v času in prostoru, ki ju ni več. Jugoslavija, moja dežela je torej jugoslovanska zgodba iskanja sebe in svoje nove identitete, vloge in domovine po labirintih notranjih strahov. Mnogi (nekoč) Jugoslovani so si v zadnjih dvajsetih letih uspešno ustvarili novo življenje, nekateri pa so v iskanju svojih korenin našli novo duševno hrano.

Mitja Tretjak

OSKARJI

Scorsesejev film Hugo dobil kar 11 nominacij

Ameriška akademija filmskih umetnosti in znanosti je 11 nominacij za zlate kipce podelila filmu Hugo producenta in režisera Martina Scorseseja. V skladu s pričakovanji je veliko nominacij, kar deset, pobral tudi dobitnik zlatih globusov, črno-beli nemški film "The Artist" (Umetnik) francoskega režisera Michela Hazanavicia.

Poleg filmov Hugo in "The Artist", slednji je dobil tri zlate globuse, lahko na pozlačene kipce 26. februarja računa še film Potomci, ki je prav tako pobral zlati globus. Letos je zaradi sprememjenih pravil v igri za najboljši film devet filmov. Nova pravila določajo, da je lahko nominiranih med pet in deset filmov, ki jih mora na vrh seznama uvrstiti najmanj pet odstotkov članov akademije.

Za najboljšega so tako nominirani tudi film o temnopoltih služnjikih z ameriškega juga Služkinje, romantična zgodba v režiji Woodyja Allena Polnoč v Parizu, film o športnem managerju Zmagovalec z Bradom Pittom v glavnih vlogah, pravljica o konju iz prve svetovne vojne Grivasti vojak, drama na temo terorističnih napadov na ZDA "Extremely Loud & Incredibly Close" (Izjemno glasno in neverjetno blizu) ter meditativna družinska kronika Drevo življenga.

V tekmi za oskarja za najboljšo moško vlogo je Brad Pitt (Zmagovalec) z Georgem Clooneyjem (Potomci), nominirani pa so tudi še Demian Bichir iz drama o družini priseljencev "A Better Life" (Božje življenje), dobitnik zlatega globusa Jean Dujardin ("The Artist") in Gary Oldman iz vohunskega filma "Tinker Tailor Soldier Spy".

Večjih presenečenj ni bilo niti v kategoriji glavnih ženskih vlog, kjer je nominacija za upodobitev nekdanje britanske premierke Margaret Thatcher v filmu "The Iron Lady" (Železna lady) prejela dobitnik zlatega globusa Meryl Street v kategoriji dramskega filma. Dobitnica zlatega globusa v kategoriji muzikal ali komedije Michelle Williams računa tudi na oskarja za vlogo v filmu o življenu igralke Marilyn Monroe "My Week With Marilyn" (Moj teden z Marilyn).

Nominacijo je dobila tudi Glenn Close, ki v filmu "Albert Nobbs" igra žensko na Irskem v 19. stoletju, ki se preživlja preoblečena v moškega služabnika. V skladu s pričakovanji računa na oskarja tudi Viola Davis (Služkinje) in Rooney Mara (Dekle z zmajskim tatujem).

Za oskarja za stransko moško vlogo se poteguje Christopher Plummer "Beginners" (Začetniki), ki bo v primeru uspeha postal pri 82 letih postal najstarejši dobitnik igralske zlatega kipca v zgodovini. Med nominiranci pa so še Kenneth Branagh ("My Week With Marilyn"), Jonah Hill (Zmagovalec), Nick Nolte "Warrior" (Bojevnik) in Max von Sydow ("Extremely Loud & Incredibly Close").

Nominacije za stranske ženske vloge so pripadle Ovtaviji Spencer (Služkinje), Berenice Bejo ("The Artist"), Jessica Chastain (Služkinje), Janet McTeer ("Albert Nobbs") in Melissa McCarthy ("Bridesmaids").

"The Artist" je v igri tudi za oskarja za režijo (Michel Hazanavicius), poleg njega pa še Alexander Payne (Potomci), Martin Scorsese (Hugo), Woody Allen (Polnoč v Parizu) in Terrence Malick (Drevo življenga).

Med peterico nominirancev za tujezicanskega oskarja so izbrani belgijski "Bullhead" (Butec), kanadski "Monsieur Lazar" (Gospod Lazar), izraelski "Footnote" (Opomba), poljski "In Darkness" (V temo) ter iranski "A Separation" (Nader in Simin se ločujeta), ki je tudi dobitnik zlatega globusa.

EU - V ponedeljek in včeraj v Bruslu zasedali finančni ministri povezave

Težave z Grčijo in Madžarsko, fiskalni pakt načeloma dorečen

Pakt bo dokončno odobril evropski vrh 30. t. m. - Nov dogovor o stalnem mehanizmu za zaščito evra (ESM)

BRUSELJ - Na zasedanjih finančnih ministrov EU so bile v ponedeljek in včeraj v ospredju težave z Grčijo, ki še ni dosegla ključnega dogovora z zasebnimi upniki o delnem odpisu njenega dolga, in Madžarsko, ki ne ukrepa ustrezno za zmanjšanje primanjkljaja. V pogajanjih o medvladni pogodbi o fiskalnem paktu pa naj ne bi bilo več bistvenih odprtih vprašanj.

EU krepi pritisk na Grčijo, naj stori več pri izvajjanju strukturnih reform. Več finančnih ministrov je včeraj podarilo, da država doslej ni storila dovolj in da je ogrožen drugi program pomoci državi. Avstrijska ministrica Maria Fekter pa je povedala, da evrska skupina želi od grških politikov pisne zahteve k reformam kot pogoj za drugo pomoč državi.

Poleg tega je evrska skupina v ponedeljek zvečer Grčijo in njene zasebne upnike pozvala, naj dogovor o delnem odpisu grškega dolga dosežejo "v prihodnjih dneh", pri čemer naj bodo obrestne mere "občutno pod 3,5 odstotka". Po nekaterih navedbah naj bi bil ta dogovor tudi pogoj za naslednji obrok posojil Grčiji v okviru pomoči, dogovorjene maja 2010, ne le za opredelitev drugega programa pomoči tej močno zadolženi državi.

Za Grčijo je sicer ključen datum 20. marec, ko bo državi zapadlo v plačilo za 14,5 milijarde evrov dolgov. Če dogovora o drugem programu pomoci zanj, katere ključni del je dogovor z zasebnimi upniki, do takrat ne bo, ji spet grozi bankrot.

Vrh unije se je v tem letu lani dogovoril o drugem programu pomoci Grčiji, ki predvideva 130 milijard evrov javnih sredstev iz EU in Mednarodnega denarnega sklada (IMF), medtem ko prvi program pomoci, dogovorjen maja 2010, predvideva 110 milijard evrov javne pomoci. Poleg tega je bil v tem letu dosežen politični dogovor o prostovoljnem sodelovanju zasebnih upnikov, ki naj bi prišli na 50-odstotni odpis nominalne vrednosti grških državnih obveznic, kar je okoli 100 milijard evrov.

Pomembna točka razprav ministrov v minulih dneh je bila medvladna pogodba o fiskalnem paktu. V pogajanjih o tem ni več bistvenih vsebinskih odprtih vprašanj. Odprta pa so še obrabna vprašanja, na primer ali se bodo lahko določenih sestankov udeleževalne le članice z evrom ali tudi tiste zunaj območja evra.

Temelj pogodbe je sicer novo fiskalno ali zlato pravilo, ki določa, da mo-

Evropski komisar za denarne in gospodarske zadeve Olli Rehn
ANS

rati biti proračuni članic evrskega območja "uravnoteženi ali v presežku". To pomeni, da strukturni primanjkljaj na letni ravni ne sme preseči 0,5 odstotka brutto domačega proizvoda (BDP). Fiskalno pravilo bodo morale pogodbenice vnesti v nacionalno pravo v enem letu po uveljavitvi pogodbe skozi "zavezujče in stalne določbe", pri čemer so zaželeni ustavne določbe.

Pogodba naj bi bila dogovorjena na vrhu EU prihodnjem ponedeljek in podpisana marca, nato pa bo stekel postopek ratifikacije. Cilj je, da pogodba za-

čne veljati 1. januarja 2013, a za uveljavitev naj bi jo moralno ratificirati 12 članic območja evra.

Juncker je v ponedeljek povedal, da bo ratifikacija medvladne pogodbe o fiskalnem paktu pogoj za dostop do finančne pomoči iz stalnega mehanizma za zaščito evra (ESM). Finančni ministri so sicer v ponedeljek dosegli dogovor o spremembah pogodbe o ESM, ki bo podpisana februarja. Sklad bo začel delovati leta prej, kot je bilo sprva predvideno, torej že julija letos. Pogodba o ESM bo začela veljati takoj, ko jo bodo ratificirale države, ki predstavljajo 90 odstotkov kapitala. Odločitev glede sprožitve mehanizma bodo po novem v izjemnih primerih sprejeti s 85-odstotno večino in ne več s soglasjem.

Vzporedno bo sredine leta 2013 še naprej deloval začasni sklad (EFSF), ki bo dokončal obstoječe programe pomoci, torej pomoč Irski in Portugalski ter verjetno drugi sveženj pomoči Grčiji. Njuna skupna posojilna sposobnost za zdaj ostaja pri 500 milijardah evrov, ob-

močje evra pa želi s krepitvijo Mednarodnega denarnega sklada (IMF) pridobiti še vsaj 200 milijard evrov. Ustreznost obsega skladov bodo članice območja evra kljub številnim pozivom k njuni krepitvi preučile šele marca, kot je bilo predvideno decembra.

Ministri so sicer včeraj razpravljali tudi o dopolnitvi kodeksa ravnanja v postopkih prekomernega strukturnega primanjkljaja, katerega opredelitev bo zaradi njegove osrednje vloge v fiskalnem paktu v prihodnje še posebej pomembna.

Finančni ministri EU so sicer včeraj pritrdirili oceni Evropske komisije, da Madžarska ni dosegla zadostnega napredka za zmanjšanje presežnega javno-financnega primanjkljaja. Madžarski zato grozi zamrzitev izplačila sredstev EU.

Ministri so govorili tudi o ukreplih za rast v Evropi, ki ji grozi recesija. Evropski komisar za denarne in gospodarske zadeve Olli Rehn je povedal, da v prvi polovici leta v Evropi pričakuje "zmerno recesijo". (STA)

ZDA - Predsednik je to noč nagovoril kongres in državo

Gospodarstvo glavna tema Obamovega tretjega govora o položaju v državi

NEW YORK - Predsednik Barack Obama je sinoči po severnoameriškem času (ob 3. ur danes po srednjevropskem času) pred obema domovoma ameriškega kongresa svoj tretji govor o položaju v državi. Napovedal je, da bo glavna tema gospodarstvo oziroma vrnitev ZDA v čase, ko sta bila trdo delo in odgovornost ustrezno nagrajena.

Ameriški predsedniki tradicionalno januarja poročajo kongresu in prek televizijskega prenosa vsem državljanom o trenutnem položaju v državi ter napovedo ukrepe v tekočem letu. V dvorani predstavnškega doma se zborejo kongresniki in senatorji, člani administracije, razen enega, ki ga pošljejo v bunker za primer, če bi prišlo do katastrofe in bi v tem primeru prevzel vajeti vlade v svoje roke, in povabljeni gostje.

Letošnje leto je predvolilno in Obama je pripravil temu prilagojen nastop. Predsednik je svoje podpornike obvestil, da bo govoril o temah, ki jih je predstavil že de-

Ameriški predsednik Barack Obama
ANS

cembra v mestu Oswatomie v Kansusu v govoru o ekonomiji. Takrat je poudaril poten srednjega razreda v ZDA in poštenih pravil igre, ki so enaka za vse.

Po napovedih naj bi Obama tokrat sedanji čas predstavil kot prelomnico za Američane, ki se bodo morali odločiti, v katero smer bodo šli. Ali po poti, ki večini zmanjšuje priložnosti, ali pa bodo zgradili gospodarstvo, ki bo delovalo za vse, ne le za nekaj najboljše. Predsednik, ki v javnosti uživa manj kot 50 odstotkov podpore, naj

bi državljanje tudi pozval k potrpežljivosti za uspešno soočanje z izzivi, ki so nastajali desetletja.

Prepričan je, da ljudje to razumejo, vendar pa ne razumejo in so utrjeni od ljudi, ki postavljajo strankarske interese pred državne in lastne interese pred interese naslednjih generacij. S tem je Obama misil na svoje republikanske politične nasprotnike.

Pri republikancih poteka ostra temma za izvolitev predsedniškega kandidata republikancev, ki Obama opredeljujejo v najboljšem primeru kot dobronameriške, vendar predsednika, ki ne ve, kaj dela, in najslabšem primeru pa kot nevernega socialističnega radikalca, ki uničuje gospodarstvo in je dober le za izdajanje socialne podpore.

Obama se zaveda, da bo gospodarstvo ključnega pomena za njegov ponovno izvolitev, zato bo podrobnejše podal predloge za povečanje proizvodnih dejavnosti, okrepitev energetskega sektorja z alternativnimi viri energije, prav tako pa tudi pozval k povečanju porabe za izobraževanje. (STA)

EGIPT - Medtem ko se na volitvah uveljavlja islamisti, vojaški vrh skuša obdržati v svojih rokah vsaj del politične oblasti

Leto dni po začetku vstaje proti Mubaraku aktivisti vztrajajo pri protestih, češ da revolucija še ni dokončana

KAIRO - V Egiptu bodo danes obeležili leto dni od začetka krvave vstaje, ki je po 18 dneh protestov vodila v odstop dolgoletnega predsednika Hosnija Mubaraka in terjala več kot 800 življenj. Vojska, ki je začasno prevzela oblast v državi, načrtuje bleščeča praznovanja, aktivisti, ki so vodili revolucijo, pa razloževanje praznovanje ne vidijo.

Medtem je v vrhovni vojaški svet 25. januar razglasil, da državni praznik ter da danes napoveduje razkošne slovesnosti z ognjemeti, vojaške parade in letalske mitinge, aktivisti pozivajo k novim protestom po vsej državi. Kot namreč opozarjajo, pot Egipata v demokracijo še zdaleč ni končana. "Ali je logično, da se nekdo na petkilometrski tekmi ustavi po treh kilometrih in praznuje?" je ob pozivu k protestom na svoji Faceboook strani zapisala ena od skupin, ki so bile na celu lanske vstaje. Kot je dodala, bo čas za praznovanje, ko bodo oblast v državi v celoti prevzeli civilni predstavniki ljudstva.

Vojska, ki je po strmoglavljenju Mubaraka februarja lani začasno prevzela oblast v državi, želi z velikopoteznimi načrty

ti za danes - med drugim naj bi z vojaških helikopterjev v več provincah med ljudi metali nagradne kupone - po drugi strani te proteste preprečiti.

Takšnega mnenja so tudi aktivisti, saj je skupina 6. aprila, gonilna sila lanske revolucije, ljudi opozorila, naj jih praznovanja ne zavedejo in ne odvrnejo od protestov, "da ne bo plaplala zastava resnice".

Današnje realnosti v Egiptu si sicer še pred letom dni večina verjetno ni mogla niti predstavljati. Nekdanjemu avtokratskemu predsedniku, ki je državo vodil kar tri desetletja, na primer sodijo zradi odgovornosti za nasilno zadušitev množičnih protestov januarja in februarja lani ter zaradi korupcije, v primeru obsođe pa mu grozi smrtna kazna.

Po maratonskih volitvah se je medtem na ustanovni seji v ponedeljek sestal spodnji dom egiptovskega parlamenta, v katerem imajo več kot dvotretjinsko večino islamski. S skoraj polovico poslancev je najmočnejša zmerna stranka Muslimanske bratovštine, Svoboda in pravičnost, s približno četrtinou poslancev pa ji sledi radikalnejša

stranka salafistov Al Nur. Liberalna in sekularna struja, ki je bila gonilna sila lanske vstaje proti Mubaraku, je na volitvah zabeležila velik neuspeh, saj je liberalni stranki Vafd pripadlo le slabih devet odstotkov poslanskih sedežev, sekularnemu Egiptovskemu bloku pa še manj.

Ko se bodo februarja zaključile še volitve v zgornji dom parlamenta, bosta oba domova parlamenta skupaj izbrala ustavodajno skupščino, katere naloga bo pripraviti novo ustavo. Novi predsednik Egipta bo nato izbran na volitvah, ki bo do predvidoma junija. Ker je vrhovni vojaški svet po prevzemu oblasti suspendiral ustavo, pristojnosti začasne vlade kot tudi novega parlamenta in prihodnjega predsednika sicer niso povsem jasne.

Mnogi v Egiptu ob tem opozarjajo, da namerava vrhovni vojaški svet - vodi ga maršal Husein Tantavi, ki je bil dve desetletji Mubarakov obrambni minister - tudi po predsedniških volitvah, s katerimi naj bi se uradno zaključila tranzicija z vojaške na civilne oblasti v Egiptu, obdržati vsaj del politične moči v svojih rokah. Prav dokončen prenos

oblasti na izvoljene predstavnike ljudstva je poleg odprave izrednih razmer, ki so v vsejavi že več kot 30 let, sojenja policistom, odgovornim za mučenja, ter končanja sojenj civilistom pred vojaškimi sodišči - ena glavnih zahtev aktivistov, ki še naprej vztrajajo pri protestih.

Množični protesti so tako Egipt pretresali tudi v minulih mesecih in ga še bolj, nihjih epicenter pa ostaja kairski trg Tahrir. Najhujje je bilo novembra, tik pred začetkom parlamentarnih volitev, ko se je na njem zbral več sto tisoč ljudi, v spopadih z varnostnimi silami pa je bilo ubitih več deset protestnikov.

Zaradi tega je bil vrhovni vojaški svet zaradi ostrih kritik tudi iz tujine, zaradi očitkov o prekomernem nasilju pa je odstopila prehodna vlada pod vodstvom Esama Šarafa. Na zahteve protestnikov so oblasti med drugim odgovorile s pospešitvijo načrtov za izvedbo predsedniških volitev ter razširitev pristojnosti novega premnika Kamala al Ganzurija.

Da ostajajo številne obljube neizpolnjene in da kljub odhodu Mubaraka 'raz-

Francoski zakon o genocidu hudo razjezik Turčijo

CARIGRAD - Turčija se je včeraj ostro odzvala na odločitev francoskega senata, da podpre zakon, ki kot kaznivo dejanje opredeljuje zanikanje, da je bil poboj Armencev genocid. Uradna Ankara je ob tem Franciji zagrozila, da se bo na odločitev odzvala z ustreznimi ukrepi. Turško zunanje ministrstvo je v sporočilu za javnost zapisalo, da ostro obsoja odločitev francoskega senata in jo označilo za neodgovorno. Ministrstvo je sporočilo, da bo Turčija na odločitev Francije odgovorila z ustreznimi ukrepi. Turški premier Recep Tayyip Erdogan pa je francoski zakon označil za "diskriminatornega" in "rasističnega" in ki krši svobodo misli. Premier je posvaril, da bo Turčija uveljavila nove sankcije proti Franciji, če bo zakon uveljavljen. "Za nas je ničen in neveljavlen. Še vedno upamo, da ga mogoče popraviti," je v parlamentu dejal Erdogan. Da bi zakon, ki ga je senat v ponedeljek sprejel s 127 glasovi za in 86 proti, vstopil v veljavo, ga mora v 15 dneh podpisati še predsednik Nicolas Sarkozy, kar pa je po mnenju opozovalcev zgodil formalnost.

Iran EU posvaril pred posledicami embarga

TEHERAN - Teheran se je včeraj uradno odzval na ponedeljko odločitev zunanjih ministrov EU, da uvedejo nove oestre sankcije proti Iranu. Iransko zunanje ministrstvo je v izjavi za javnost zagrozilo, da bo imel ta korak EU "težke posledice za Evropeje", poleg tega pa je poklical na pogovor veleposlanika Danske, ki trenutno predstavlja uniji. Ministrstvo je nove sankcije, med katerimi sta stoporen embarg na uvoz naftne in delna zamrzitev transakcij z iranskim centralno banko, ocenilo kot "nespametne in neupravičene". Podrobnosti o tem, kakšne posledice točno naj bi v zameneno doletile Evropeje, pa v izjavi za javnost ministrstvo ni navedlo, poroča nemška tiskovna agencija dpa. Je pa zatrdilo, da sankcije ne bodo prispevale k reševanju jedrskega sporata ter da Iran v tem sporu ne bo popuščal. Poleg tega je moral zaradi načrtovanih sankcij EU proti Iranu včeraj na pogovor na zunanje ministrstvo dansi veleposlanik v Teheranu. Kot so poročali iranski državni mediji, ki jih povzema francoska tiskovna agencija AFP, je namestnik zunanjega ministra za Evropo in ZDA Ali Ašgar Hadži na srečanju z veleposlanikom izrazil oster protest Teheranu ter posvaril pred posledicami te "nelogične" in "nepremišljene" odločitve. (STA)

širjeni star režim ostaja na oblasti, je dal nedavno znova jasno vedeti Nobelov nagrjenec za mir Mohamed El Baradej. Opozicijski politik, ki si prizadeva za sekularno demokratizacijo Egipta, je celo umaknil svojo kandidaturo za predsednika, saj pogoji za izvedbo pravčnih volitev po njegovem meniju niso zagotovljeni.

Vstaja proti dolgoletnemu avtokratskemu režimu se je v Egiptu sicer začela deset dni po strmoglavljenju tunizijskega voditelja Zina El Abidina Ben Alija. Po 18 dneh neprekinitnih množičnih protestov je postal Mubarak 11. februarja po Ben Aliju drugi voditelj, ki ga je spodnesla arabska pomlad, katere istoriko je zanetila tunizijska jašminova revolucija. Mubarak je skušal protestnike ne

GORICA - Obsodba za trojico mladih priseljencev

V zaporu bodo presedeli od enajst do trinajst mesecev

Na noge so postavili kriminalno združbo, ki se je ukvarjala s prekupčevanjem hašija

Agenti enote za boj proti mamilom letečega oddelka goriške policije so v sodelovanju z goriškimi karabinjerji aretirali tri mlade priseljence, potem ko so jih na tržaškem sodišču obsodili na zaporno kazen zaradi ustanovitve kriminalne združbe, ki se je ukvarjala s prekupčevanjem mamil. V goriški zapor so pospremili 24-letnega Senegalca Muhammada Dienga - »Mohamed«, 22-letnega Senegalca Cheikha Mnackea Dienga - »Sergia« in 23-letnega Salifa Mamadouja. Trije mladenci imajo bivališče v Gorici, kjer so se doslej prezvljali z občasnimi zaposlitvami.

Z aretacijo trojice se je dejansko zaključila policijska operacija »Condor Ter«, ki se je začela oktobra leta 2009. Takrat je 35-letnik iz Kampanije na svojem bivališču v Gorici zaužil prevelik odmerek mamil. Življenje mu je rešilo osebje hitre službe 118, na njegovem domu pa so policiisti našli nekaj heroina in hašija. Leteči oddelek goriške kvesture je kmalu zatem ugotovil, da je 35-letnik prodal hašiš alžirski državljan Ilies Braha, ki so ga pred tem dogodkom že nekaj časa zasledovali goriški karabinjerji. Opazili so namreč, da je na trgu pri goriškem centru Karitas in v parku Baimonti v Podturnu prihajalo do pogostih srečanj med razpečevalci iz severnoafriških držav in številnimi goriškimi uživalci hašija.

Pod vodstvom goriškega javnega tožilstva in centralne direkcije za boj proti mamilom se je takoj zatem začela skupna preiskava »Condor Ter«, po zaslugu katere so v približno sedmih mesecih odkrili zelo dobro organizirano združbo, ki je prodajala hašiš v Gorici in je svojo dejavnost že širila proti Vidmu. V Gorici so razpečevalci prodajali hašiš v vseh krajev srečevanja mladine, tudi v lokalih na Korzu Italia. Zaradi sume kriminalnega združevanja je koordinacijo preiskave naposled prevzela tržaška protimafijska direkcija, kar je za Gorico edinstven primer.

Multietnična združba razpečevalcev je bila izredno dobro organizirana, njeni člani so bili previdni in prebrisanji. Na celu združbe je bil Alžirec Braha, ki je redno zahajal v Neapelj, od koder se je vračal v Gorico s haššem; navadno je pri preprodajalcih nabavil vsakič

po pol kilograma mamil. Združba, v kateri je vsak član imel točno določeno vlogo, se je ravnala po posebnih pravilih: uživalci so morali vnaprej plačati mamil razpečevalcem - Mamadouju Salifu iz Mavretanije in Brahimu Marzaouiju iz Maroka, ki sta o tem obvestila Braha. Le-ta je nato sporočil hraniteljema droge - bratomu Dieng, da bosta razpečevalca prišla mimo in odkupila določeno količino hašija. Združba je

imela izredno visoke zaslukhe, saj je gram hašija prodajala po približno 10 evrov, v Neaplju pa ga je odkupila za štirikrat ali petkrat nižjo ceno.

Ko so julija leta 2010 policisti in karabinjerji aretirali omenjenih pet članov kriminalne združbe, so opravili tudi šest hišnih preiskav. Zaradi preprodaje mamil so prijavili 30-letnika in 26-letnico iz Gorice ter 26-letnega državljanja Bosne-Hercegovine. V

okviru preiskave so zasegli približno pol kilograma hašija.

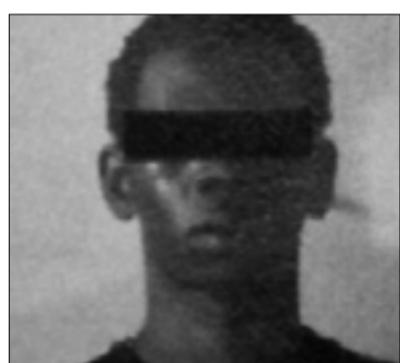
Med sojenjem so bili Muhammad Dieng, Cheikh Mnacke Dieng in Salif Mamadou na prostoti, po razsodbi tržaškega sodišča pa so jih goriški policisti aretirali. Zdaj bodo v goriškem zaporu zaradi ustanovitve kriminalne združbe, ki se je ukvarjala s prekupčevanjem mamil, presedeli od enajst do trinajst mesecev.

Dieng Muhammad »Mohamed«

Dieng Cheikh Mnacke »Sergio«

Salif Mamadou

Trojici zaseženo mamil in denar

FOTO KVESTURA

GORICA - Koprski tat

Obsojen na tri leta zapora in na globo

Na goriškem sodišču so včeraj ob sodili na tri leta, dva meseca in dvajset dni zaporne kazni in na globo 640 evrov 58-letnega Slavka Križmanu iz Kopra, ki mu pripisujejo številne tativne v raznih krajinah goriške pokrajine v obdobju med 30. decembrom in 7. januarjem.

Moškega so prejšnji teden aretirali tržički karabinjerji v Ronkah, ko je pri sebi imel prenosni računalnik, mobilni telefon iPhone, zapestno uro in 450 evrov. Izkazalo se je, da je moški malo pred tem vlotil v hišo v Ulici Mostegane v Ron-

kah, kjer je prišel do bogatega plena. Pri sebi je imel tudi sveder, s katerim je vrtal luknje v vratih in oknih, ter ultrazvočno napravo za odganjanje psov. V akcijo je stopal pod krinko noči, tarče njegovih tatarskih pohodov pa so bile v občinah Ronke, Zagraj, Mariano, Krmin in v goriškem predmetju. Med včerajšnjim sojenjem po hitrem postopkuje Križman pristal na dogovorno kazen treh let, dveh mesecov in dvajsetih dni, ki jo bo prestal v goriškem zaporu, kamor so ga odvedli po zaključku sodne obravnavne.

GORICA - Podatki zavoda ISTAT

Tudi decembra omejen porast cen

»Klub temu, da je decembra tradicionalno mesec podražitev, v Gorici cene niso poskočile.« Tako je povedal goriški občinski odbornik in predsednik občinske komisije zavoda Istat za nadzor nad cenami Sergio Cosma, ki je včeraj predstavil decembarske podatke o živiljenjskih stroških v Gorici. V povprečju so se cene živil, dobrin in storitev, ki jih zavod Istat uvršča v italijansko potrošniško košarico, v prejšnjem mesecu zvišale za 0,3 odstotka, kar je za 0,2 odstotka več kot novembra.

Za 1,4 odstotka se je decembra zvišala cena pšenične moke, cena kruha pa je upadla za 0,2 odstotka. Do podražitev je prišlo tudi pri govejem, piščančjem in konjskem mesu, cene rib in mehkužev pa so se v glavnem znižale. Do rahlih podražitev je prišlo pri mleku in mlečnih izdelkih, cena ekstradeviškega oljnčnega olja pa je zrasla za 1 odstotek. Pri sezonskem sadju in zelenjavji je prišlo do upada

cen, medtem ko je bilo treba decembra za tablico čokolade treba odšteti 1,2 odstotka več kot novembra.

Pri cenah oblačil in čevljevih komisija zavoda Istat ni zabeležila bistvenih razlik, kurilno olje pa se je podražilo za 0,5 odstotka. Cena zdravil t. i. A razreda razreda je upadla za 0,8 odstotka, cena zdravil C razreda, ki jih ne krije država, pa se je zvišala za 0,2 odstotka. Cosma je opozoril na rahel upad cenu motorjev, cena koles pa se je zvišala za 2,4 odstotka. Več je bilo treba decembra odšteti tudi za pnevmatike, bencin in dizelsko gorivo, največji poskok cen pa so zabeležili pri železniških in letalskih prevozih. Cena mobilnih telefonov se je znižala za 3,3 odstotka, medtem ko se je cena fiksnih telefonov in smartphonov zvišala (+2,4 in +0,6). Do podražitev je dalje prišlo pri CD-jih (+6,6), DVD-jih (+7,1), cena elektronskih igrič pa je upadla za 17 odstotkov.

GORICA - Trgovinska zbornica objavila razpis

Spodbuda inovativnosti

Štirim zmagovitim podjetjem bodo zagotovili prispevek 90.000 evrov v štirih letih

Goriška Trgovinska zbornica je ob javila natečaj, na podlagi katerega bodo zagotovili prispevek 90.000 evrov v štirih letih štirim podjetjem, ki bodo pripravile najboljše projekte na področju industrijskega raziskovanja in tehnoloških inovacij. Sredstva za natečaj bodo črpali iz skladova za razvoj Gorice, svoj projekt pa lahko predstavijo mala in srednja podjetja iz vse goriške pokrajine, ki se po pridobitvi prispevka nameravajo vseliti v območje TecnoArea v Gorici, to se pravi v najnoviji tehnološki park, ki ga razvija konzorcij Area Science Park iz Trsta v kompleksu štandarskega tovornega postajališča. Sodelujoča podjetja morajo vložiti svoje projekte do 10. februarja letos, temu namenjeni obrazci pa so na razpolago na spletnih straneh www.go.cam-com.it in www.area.trieste.it/technoarea.

Razpis za natečaj je sad sodelovanja med goriško Trgovinsko zbornico in konzorcijem Area, ki je upravitelj tehnološkega parka Area Science Park. Z natečajem želijo spodbuditi vselitev visoko-tehnoloških podjetij v Gorico.

TRŽIČ
Boj proti podganam, mišim in komarjem

V Tržiču napovedujejo neizprosen boj proti podganam in mišim. Lani so po mestu postavili vabe za globavce dvanajstkrat, letos pa bodo za njihovo namestitev poskrbeli kar 25 krat, tako da predvidevajo še večji uspeh od lanskega. Ko bodo začeli postavljati vabe pred mišjimi skrivališči in v jaške, bodo občane pravocasno obvestili, redno pa bodo tudi preverjali uspeh deratizacije. Maja se pa bo začela dezinfekcijska kampanja proti komarjem; tablete proti komarjevinim ličinkam bodo odvrgli v jaške in kanalizacijske cevi. Lani so v raznih predelih mestnega središča na drevesa pritrtili lesene hišice za netopirje, ki so naravnov sovražniki komarjev, saj se z njimi radi hrani.

GORICA
Šolska vrata odprta

Slovenske višje srednje šole v Gorici prirejajo danes dan odprtih vrat v šolskem centru v Ulici Puccini 14 v Gorici. Na poklicno tehničnem polu (poklicni zavod za trgovske dejavnosti Ivan Cankar, tehnični zavod za upravo, finance in marketing Žiga Zois, industrijski tehnični zavod za informatiko in telekomunikacije Jurij Vega) in na licejskem polu (humanistični in znanstveni licej Simon Gregorčič in klasični licej Primoz Trubar) si bodo obiskovalcilahko ogledali šolske prostore, profesorji jim bodo postregli z osnovnimi informacijami o študiju, odgovarjali bodo na vprašanja in bodo na razpolago tudi za individualne pogovore. Vrata slovenskega višješolskega središča v Gorici bodo odprta danes med 18. in 20. uro.

DOBERDOB - Občina ne bo več izdajala dovoljenj

Prepoved za »softair« in druge vojaške igre

Župan: »Simulacija vojnih situacij na teritoriju, ki sta ga svetovni vojni tako hudo prizadeli, je nespoštljivo«

Nespoštljiva, nevarna in neprijetna do okolja. Takšna je - vsaj v očeh doberdobskega občinskega upraviteljev - igra »softair«, ki je predvsem med mladimi čedalje bolj priljubljen način rekreacije. Osnovana je na igrivih simulacijah vojaških takтик, člani vsake ekipe pa na nasprotnike streljajo z replikami orožja, ki delujejo na elektriko in streljajo plastične biorazgradljive kroglice. Razna društva, ki se s to dejavnostjo ukvarjajo, so v zadnjih letih na doberdobske občino naslovila že več prošenj za začasno uporabo zemljišč (na primer med Jamljami in krajem Boneti), ki so jih nameravali za en dan spremeniti v bojišče, župan Paolo Vizintin pa se je po zadnjih takšnih prošnjih odločil za pripravo občinske odredbe, ki bo tovrstne dejavnosti prepovedal na celotnem doberdobskem ozemljju.

Vzroki za prepoved, je povedal doberdobski župan Vizintin, so predvsem trije. Prvi je povezan z zaščito naravnega okolja, saj v Doberdobu menijo, da z igro »softair« povezane dejavnosti lahko v občutljivem kraškem ekosistemu povzročijo okoliščine zvočnega, atmosferskega in okoljskega onesnaževanja. Poleg tega niso v skladu s krajevnimi običaji, navadami, izročilom in dejavnostmi, kot so kmetijstvo, izletništvo in kolesarjenje, ter nosijo v sebi sporočila, ki kvanno vplivajo na teritorij, okolje, prebivalce in njihove nepremičnine. Drugi vzrok je potencialna nevarnost za javnost, ki jo streljanje kroglic lahko predstavlja, tretji vzrok pa je povezan z zgodovino doberdobskega ozemlja. »Vsak ima pravico, da se zabava, kot želi, simuliranje vojnih situacij na teritoriju, ki sta ga prva in druga svetovna vojna tako hudo prizadeli in zaznamovali, pa se mi zdi nespoštljivo do padlih in drugih, ki so vojne grozote preživeli. Vojna žal ni igra, pač pa je nekaj zelo resnega,« je svojo odločitev utemeljil doberdobski župan Paolo Vizintin.

Besedilo občinske odredbe je v teh dneh v pripravi, v kratkem pa jo bo župan podpisal. Vojaške »igre« bodo prepovedane po celotnem ozemljju doberdobske občine, kršitelji pa bodo kaznovani na podlagi 650. člena italijanskega kazenskega zakonika. Ob igri »softair« bo prepovedana še sorodna igra »paintball«: tudi v tem primeru gre za športno igro s puškami, ki s pomočjo plina (najpogosteje CO₂) ali zraka, izstreljujejo barvne kroglice, s katerimi se igralci izločajo iz igre.

Aleksija Ambrosi

POGOVOR - Društvo Wild boars o »softairu«

Šport v stiku z naravo

Izstrelki ne onesnažujejo - »Starejše ljudi razumemo, a to dejavnost doživljamo drugače«

Člani društva
Wild boars
med vojno igro

»Softair« je šport v naravi, ne pa na silje. Tako pravijo pri tržaškem društvu Wild boars, ki je bilo ustanovljeno leta 2010 in šteje danes 24 mladih članov. Včlanjeni so v ustanovo CSEN, ki je povezana s Conijem. »Vsi smo tržaški Slovenci, en član pa je iz Doberdoba,« nam je povedal predsednik društva Ivan Kerpan in pristal na pogovor o značilnostih te vojaške igre, ki ima v Italiji, Sloveniji in v svetu rastiče število privržencev (in privrženk) ter se prireja v gozdovih ali vsekarok izven naseljenih krajev.

Je »softair« nasilna igra?

V »softairu« ni nobene neposredne oblike nasilja, fizični kontakt je napšlje prepovedan. Starejše generacije, ki so ne posredno ali posredno doživele vojno,

morda vidijo v simuliraju vojaških situacij neko obliko psihološkega nasilja, kar je po našem mnenju razumljivo in spoštovanja vredno, za nas, ki smo rojeni v drugem obdobju, pa to ne velja. V »softairu« ne vidimo nasilja.

Trditev, da »softair« onesnažuje, drži?

Nikakor ne. Pri »softairu« ne prihaja do onesnaževanja. Izstrelki, ki jih uporabljamo, so biorazgradljivi.

Je »softair« pravi šport?

»Softair« ima vse rezerve, da ga lahko uvrščamo med športe, tudi gibanja oz. fizičnega napora ni malo. V »softairu« prireja prava prvenstva in tekmovanja, na katerih se pomerajo ekipe različnih društev. Pomembno je povedati, da »softair« sploh ni samo streljanje. Na nekaterih turnirjih sta za doseganje ciljev pomembni predvsem kartografija in orientacija, medtem ko je streljanje nasprotnikov postranska zadeva.

Kako pogosto se s tem ukvarjate?

Če nam vreme to dopušča, se člani našega društva srečujemo na »treningih« v okolici Općin vsako nedeljo, vendar ne poleti, saj je prevočje. Razdelimo se na dve ekipi: pripadniki prve branijo zastavo, drugi pa jim jo skušajo odvzeti. Na tekmovanjih in tekmahi pa so lahko cilji različni.

Katera dovoljenja potrebujete?

Treba je imeti dovoljenje lastnika zemljišča, tri dni pred srečanjem pa je treba obvestiti tudi sile javnega reda. (Ale)

MNENJE - »Softair«

Ne sme biti edini način sproščanja agresivnosti

»V igri »softair« se uprizarja nasilje, vojna, med katero udeleženci simbolično sproščajo svojo napetost in v nasprotu usmerijo svojo agresivnost. Če vse skupaj ostane na nivoju igre, omenjena dejavnost kot tak pa ne sme vzbujati skrb; če pa udeleženci ne uspejo na noben drug način sproščati svoje agresivnosti, je zadeva že lahko zaskrbljujoča.« Tako glede igre »softair« pravi psihologinja Tatjana Kobal iz Nabrežine, ki se je pred leti izpolnjevala iz športne psihologije. Po njenih besedah je treba biti pri igri »softair« posebno pozorni, ko se je lotijo mladi in otroci, ki še ne znajo diskriminirati med resnico in virtualnostjo.

»Med mladimi je vedno bolj razširjeno igranje z videoigricami in računalniki, vedno večje število mladostnikov preživila velik del svojega prostega časa v spletnih socialnih omrežjih, kjer resnični ljudje postanejo virtualni, se pretvarjajo in se med sabo pogojarjajo v novih vlogah. Vse to kaže na vse večjo odtujenost mladih, ki vse bolj živijo v virtualnih kontekstih in virtualnosti iščijo tudib v resničnosti, tako da izbirajo realne situacije, kakršne ponuja »softair«, za uprizarjanje nove fikcije,« pravi Tatjana Kobal in pojasnjuje, da bi morali udeleženci vojnih iger po Krasu sproščati svojo agresivnost tudi na druge načine, mogoče bolj kreativne in konstruktivne. »Same sebe bi morali biti sposobni uveljaviti tudi na druge načine; agresivnosti bi se morali otresti tudi s fizičnim naporom ali kreativnostjo,« je prepričana Kobalova, ki poudarja, da »softair« ne sme biti edini način za sproščanje agresivnosti, saj morajo biti njegovi privrženci sposobni tudi drugih oblik uveljavljanja lastne osebnosti.

Na svetovnem spletu so o igri »softair« mnenja zelo deljena. Razni strokovnjaki poudarjajo, da naj vojne igre ne bi vplivale na pojav agresivnega vedenja; drugi pa ugotavljajo, da imajo vojne igre radi otroci, ki jim starši vsakodnevno vpijojo in grozijo. Zaradi tega je vsako pospoljevanje odveč, sploh če pomislimo, da so od vojnih iger lahko veliko bolj nesilni borilni športi, katerih cilj je fizično premagati tekmovalca. (dr)

Zrna včerajšnje toče v Štandrežu

FOTO D.R.

GORICA - Črpalkarja še vedno »kampirata« pred prefekturo

Nadaljujeta gladovno stavko in upata v čimprejšnjo rešitev

Tudi goriški župan Ettore Romoli, deželni svetnik Gaetano Valent, županski kandidat Giuseppe Cingolani, občinski odbornik Sergio Cosma in načelnik Foruma v goriškem občinskem svetu Andrea Bellavite so včeraj obiskali in izrazili solidarnost črpalkarjem Fabiu Zanetti in Paalu Macuzu, ki sta v ponedeljek postavila šotor na Travniku in začela gladovno stavko. Črpalkarja in ostali kolegi iz goriške in drugih obmejnih pokrajin zahtevajo čim prejšnje znižanje cen goriva in obmejnem pasu, saj so po decemborskem zvišanju troščar in gorivo zabeležili dodaten upad prodaje bencina in dizla, zaradi katerega tvegajo zahtje črpalk.

Pri protestni akciji sodelujejo skoraj vsi upravitelji goriških benčinskih servisov (razen Manuela Rizzia v Ulici Lungo Isonzo Argentina): črpalk niso zaprli, bencina pa vseeno ne točijo, saj po izpraznitvi zaloga niso nabavili dodatnega goriva. Zanetti in Macuz pa sta se odločila za bolj radikalno obliko protesta, pri kateri izmenično sodelujejo tudi drugi črpalkarji. »Z dvema kolegom pa prespala v šotoru. Bilo je malo vlažno, večjih težav pa ni bilo,« je včeraj povedal Zanetti, ki bo do konca stavke lahko dnevno zaužil največ tri kapučine ali dve jabolki. »Upam, da bo do rešitve prišlo že v petek,« je poudaril in izpostavil, da ju je v teku dopoldneva sprejela tudi goriška prefektinja Maria Augusta Marroso, ki jima je izrazila solidarnost in obljubila podporo. »Prefektinja nju je opozorila tudi na problem rešilnih vozil in vozil sil javnega reda, ki zaradi pomanjkanja goriva ne morejo točiti v Gorici. Poskrbeli bomo, da bosta dve črpalki na razpolago ranjne,« je zagotovil Zanetti. Drevi bo na Travniku zborovanje, ki se ga bodo ob goriških udeležili tudi upravitelji benčinskih servisov iz Trsta in Čedada. (Ale)

Na Travniku bodo stali, dokler ne bo prišlo do znižanja cene goriva

BUMBACA

NOVA GORICA - Ločeno zbiranje biološko razgradljivih kuhinjskih odpadkov

Rezultat nad pričakovanji Vse območje še ni pokrito

Biološke odpadke skladiščijo v Stari Gorici, na nadaljno predelavo jih odpeljejo v Ljubljano

V novogoriški Komunalni z zadovoljstvom ugotavljajo, da se količina mešanih komunalnih odpadkov, ki jih odlažajo na odlagališče v Stari Gori - v Rožni Dolini - vsako leto zmanjšuje. Še povečan upad pa beležijo od lanskega leta, od kar je konec junija v veljavno stopila uredba o ravnjanju z biološko razgradljivimi kuhinjskimi odpadki in zelenim vrtnim odpadom, ki določa, da se morajo tudi ti ločeno zbirati oziroma da je bil izvajalec javne službe zbiranja komunalnih odpadkov do tedaj dolžan vzpostaviti pogoje za ločeno zbiranje.

»Rezultati so zelo dobrni, celo nad pričakovanji: po prvih ocenah smo lani odložili približno 10 odstotkov mešanih komunalnih odpadkov manj, za dvainpolkrat pa smo povečali količino zbranih biološko razgradljivih kuhinjskih odpadkov,« pojasnjuje direktor novogoriške Komunale Andrej Miška. Rezultati so toliko bolj obetavni, ker je do njih prišlo že v šestih mesecih, od kar je začela veljati omenjena uredba.

V novogoriški Komunalni so z ločenim zbiranjem odpadkov začeli že pred desetimi leti, z ustreznimi zaboljniki so do sles opremili že več kot 300 od skupno 1000 ekoloških otokov, ki so nameščeni v šestih goriških občinah. Že v preteklih letih je Komunala na ekološke otote postavila preko 100 rjavih posod za ločeno zbiranje biorazgradljivih odpadkov. Junija lani so napovedali razširitev zbiranja biorazgradljivih odpadkov na večino ekoloških otokov v vseh šestih občinah. Da bi to dosegli, bo treba postaviti še dodatnih 400 posod. »Celotno območje še ni "pokrito", a cilj, ki smo si ga zadali, smo že skoraj uresničili,« sedaj pojasnjuje Miška. Zbrani biorazgradljivi odpadki se nato skladiščijo v Stari Gori, na nadaljnjo predelavo pa jih odpeljejo v Ljubljano. Del se predela v ponovno uporaben kompost, iz drugega dela pa kot končni produkt nastane električna energija.

Namuno so z uvedbo ločenega zbiranja biorazgradljivih odpadkov morali povečati število zaposlenih, tudi predelava teh odpadkov bo, poleg stroška za nabavo novih zaboljniv, dodaten strošek. Na letni ravni jih bo po tedanjih ocenah direktorja Miške skupaj kar za 200.000 evrov.

Ker se v rjavih zaboljnikih za odlažanje biorazgradljivih odpadkov, kljub temu, da je od uvedbe obveznega ločenega zbiranja minilo že pol leta, še vedno pogosto nahajajo tudi odpadki, ki vanje ne sodijo, ne bo odveč opozorilo, da vanje ne odlagamo odpadkov v plastičnih vrečkah, lahko pa so biorazgradljive. V takšne zaboljnike sodijo odpadki vseh vrst zelenjave in sadja, kavna usedlina, kavni filtri, čajne vrečke, netekoči ostanki hrane, jajčne lupine, pokvarjeni prehrambeni izdelki brez embalaže ... Vanje pa ne odlagamo tekočih ostankov hrane, maščob, cigaretnih ogorkov, živalskih iztrebkov, ostankov mesa in kosti ... (km)

TRŽIČ Črpalkarji prodajajo vreče za sortiranje

Še na dveh bencinskih servisih v Tržiču je mogoče kupiti vreče za sortiranje odpadkov, ki jih je bilo do začetka januarja mogoče dobiti le pri občinskem ekološkem okencu v Ulici San Francesco. Na tržičkih občinih so namreč odločili, da dajo vreče za sortiranje po novem letu na prodaj tudi na bencinskih črpalkah; začetno so k pobudi pristopili servisi IP iz Ulice Grado, Agip iz rajona San Polo in AGIP iz Ulice Matteotti, zdaj pa so se jim pridružili še MG iz Ulice Matteotti in AGIP iz Ulice Valentinis. Občinska odbornica Mariella Natural opozarja, da k pobudi lahko pristopijo tudi drugi trgovci in da so sles nevezali sodelovanje s črpalkarji, ker so njihovi servisi odprti več ur na dan.

Odlaganju
biorazgradljivih
odpadkov
je novogoriška
Komunala
namenila rjave
zaboljnike

FOTO K.M.

GORICA - EZTS Župani na potezi

V Gorici se bodo danes sestali trije župani goriškega somestja - Ettore Romoli za Gorico, Matej Arčon za Novo Gorico in Milan Turk za Šempeter-Vrtojbo -, zato da preverijo še zadnje korake, ki so jih uprave naredile na poti ustanavljanja Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje (EZTS), in, predvsem, da sklicejo prvo sejo skupščine. Ta bo izvolila predsednika - na predlog Gorice naj bi to bil poslanec in bivši minister Franco Frattini - in podpredsednika. Sledilo bo še imenovanje direktorja, ki ga bo, kar kar tudi podpredsednika, predlagala slovenska stran. Današnje srečanje županov sta pripravila goriški odbornik Guido G. Pettarin in Bogdan Žigmund Kofol, vodja kabinetu župana na novogoriški mestni občini; na njiju sloni operativna in tehnična plat ustanavljanja EZTS.

GORICA - Portugalska skupina v Kulturnem domu

Fado ogrel dlani

Skupine Esquina de Alfama pričarala vzdušje iz lizbonskih gostiln - Jutri jazz koncert

Skupina Esquina
de Alfama na održ
Kulturnega doma

FOTO K.D.

Oder Kulturnega doma se je v pondeljek spremenil v prostore zakotne gostilne stare Lizbone, kjer je še mogoče najti in občutiti okolje preteklih časov. Kdor je že bil v portugalskem glavnem mestu, bo lahko potrdil, da se levo in desno od modernega mestnega središča dvigata pobočji prepleteni z ozkimi uličicami in starimi zgradbami, ki so dajale in še dajo svojevrsten pečat lepemu mestu ob Atlantiku. V teh mestnih četrtih, zlasti še v znatenih Chiadu in Alfami, se je izoblikovala posebna ljudska glasbena zvrst z imenom fado. Znani sta tudi posebni veji fada iz Oporta in Coimbre, ki se nekoliko razlikujeta od lizbonske.

V Kulturnem domu je nastopila lizbonska skupina Esquina de Alfama, ki je pričarala edinstveno in nadvse prijetno vzdušje. Ime je skupina povzela po znani lizbonski gostilni, v kateri ta ansambel nastopa skoraj vsak večer. Pozimi pa se godci in pevci radi podajo na turneje po Evropi. Goriški nastop je bil edini v Italiji, kajti njihov prihod v naše mesto je predstavljal nepredvideni dodatek ob

zaključku daljše turneje Lizbončanov po Nemčiji in Avstriji. Za gostovanje v Gorici je poskrbelo združenje Buttrio Folk, ki že veliko let sodeluje s Kulturnim domom. Furlansko-goriška naveza med omenjenim kulturnima sredinama je prispevala marsikatero glasbeno poslastico, ki je bogatila goriško glasbeno ponudbo. To sta v svojih nagovorih podarila tudi Marco Miconi, predsednik združenja Buttrio Folk in Igor Komel, ravnatelj Kulturnega doma. Koncert pa je bil vključen v niz glasbenih večerov z že dodobra uveljavljenim nazivom Across the Border.

Kot rečeno so se glasbeniki iz Portugalske predstavili v obliki, ki je spominjal na glasbeni nastop v tipični pivnici lizbonskih siromašnih četrti. Izpostavljena je bila namreč posebnost fada, ki se od drugih zvrsti razlikuje tudi v tem, da se nastopajoči ne poslužujejo mikrofonov in drugih ojačevalcev. Vse poteka v najbolj preprosti obliki, ki jih glavni pečat dajeta dve kitari (ena spomina na mandolo) in pa pevci in pevke, ki

GORICA - Hospic Preliminarna obravnava spet odložena

Na goriškem sodišču so včeraj ponovno odložili preliminarne obravnave, v okviru katere se bo šest članov upravnega odbora fundacije Ospizio marino iz Gradeža zagovarjalo zaradi poneverbe. Obravnava bi morala potekati že 10. januarja, takrat pa so jo odložili na 24. januar zaradi bolezni enega izmed sodnikov. Včeraj je sodnik za predhodne obravnave Massimiliano Rainieri sporočil predsedniku sodišča Matteu Trottiju, da se zaenkrat še ne more izreci, zato pa je bila obravnava odložena na 16. februar. Postopek je vezan na 361.000 evrov javnih prispevkov, ki bi jih morali uporabiti za odpravo arhitektonskih pregrad, in predstavlja drobitnice v primerjavi z 28 milijoni evrov, kolikor je vreden krah gradeškega hospica, glede katerega ni bilo mogoče uvesti stečajnega postopka zaradi začaranja kazenskega pregona.

Dejavnost fundacije Ospizio marino se je zaključila pred več kot enim letom pred razsodbo goriškega sodišča z dne 18. novembra lanskega leta, zato pa so decembra na goriškem sodišču odločili, da priziva ne bodo vložili, saj bi ga sodniki itak ne mogli upoštевati. Na goriškem sodišču so v svoji novembrski razsodbi zapisali, da je bila zahteva po izbrisu fundacije Ospizio marino iz registra podjetij vložena 28. junija leta 2010. Od takrat naprej se je začel enoletni rok, med katerim bi morala biti vložena zahteva po uvedbi stečajnega postopka, vendar kot znano do tega ni prišlo.

Vratuša danes v Gorici

V Kulturnem domu v Gorici bo danes ob 17.30 Anton Vratuša predstavljal svojo knjigo »Dalle catene alla libertà - La rabska brigada, una brigata partigiana nata in un campo di concentramento fascista« (Iz večig v svobodo - Rabska brigada). Vratuša je bil interniran v raznih italijanskih koncentracijskih taboriščih, od septembra 1943 do konca vojne pa so mu zaupali vrsto vojaških in političnih zadolžitev. Med drugim je bil namestnik komandanta Rabske brigade in je vzdrževal stike med slovensko narodnoosvobodilno vojsko in italijanskim odporniškim gibanjem.

Iz Nove Gorice v San Remo

Ni še znano, če se bo festivala v San Remo udeležil Celentano, gotovo pa se ga bo udeležil njegov furlanski dvojni Stefan Sfreddo, ki ga bo spremljal čedadski čebelar Gigi Nardini - Pavarotti. »V San Remu bodo prisotni tudi dvojni Vasca Rossija, Liz Taylor, Franka Sinatre in drugih, saj pripravljamo pravi spektakel, ki bo potekal na tamkajšnjem trgu Colombo,« napoveduje Nardini in dodaja, da so italijanski dvojni v minulih dneh vadili svoj sanremski nastop v novogoriški Perli.

Nasilen pes

Lastnica psa iz Nove Gorice se bo moral zagovarjati zaradi nasilnosti svojega štirinožca: ta je na sprehodu po Reječevi ulici v Novi Gorici napadel drugega psa. Kaznovana bo, ker ni imela psa na povodcu. (km)

Luigi Faidutti in Krmin

V krminski palaci Locatelli bo jutri ob 18. uri predavanje o msgr. Luigi Faidutti, furlanskem katoliškem gibanju pod Avstrijo in ustanavljanju krmeške posojilnice v Krminu. Predaval bosta Liliana Ferrari in Ferruccio Tassin.

Hereafter v Doberdobu

Modra's galerija kulturnega društva Jezero prireja drevi ob 20.30 predavanje filma »Hereafter«. Režiser Clint Eastwood pripoveduje zgodbo treh ljudi - francoske TV voditeljice, skladničnika iz San Francisco in 12-nega dečka iz Londona -, ki jih pregeganja umrljivost.

Goriški urad ZŠDI zaprt

Združenje slovenskih športnih društev v Italiji sporoča, da bo goriški urad zaprt do petka, 27. januarja.

GORICA, NOVA GORICA - Kulturna domova

Tokrat Go jazz

Jutri Sherman Irby Quartet, v petek pa Uroš Perić z bendom

Kulturna domova v Novi Gorici in Gorici sta se doslej uspešno preizkusila že v organizaciji čezmejnega Go gospoda in Go bluesa, glasbeni ponudbi pa tokrat dodajata še Go jazz 2012. Novost se pričenja letos, v prihodnjem pa naj bi tudi jazz postal stalnica v ponudbi obeh Goric. Začetni zagon pobudi bosta dali odlični glasbeni skupini svetovnega slovesa: Sherman Irby Quartet (ZDA) bo jutri ob 20.30 nastopil v Gorici, Uroš Perić s skupino The Bluenote Quartet & The Pearlettes pa se bo dan kasneje, v petek, ob 20.15 predstavil v Novi Gorici.

Jutrišnji goriški koncert bodo zaznamovali priznani ameriški in italijanski mojstri jazzu: Sherman Irby (saksofon), James Hurt (klavature), Marco Marzola (kontrabas) in Darrell Green (bobni). Glasbeni dogodek v Gorici prirejata v sodelovanju oba Kulturna domova v sodelovanju s kulturno zadrugo

Maja (festival Across the Border 2012); vstop bo prost, zbirali se bodo prostovoljni prispevki v dobrodelenne namene.

Petkov koncert iz niza Go jazz bo zaznamoval pevec in pianist Uroš Perić. Občinstvu se bo predstavil s svojim The Bluenote Quartetom in s tremi spremjevalnimi vokalistkami »The Pearlettes«. Energični glasbenik je zaslovel kot izredni poustvarjalec zapuščine Raya Charlesa, ki sodi med njegove najplivnejše vzornike, ter preprical s svojimi odličnimi interpretacijami skladb iz zlate dobe bluesa, soulja in jazza. Je prvi slovenski pevec, ki je nastopil na prestižnem jazz festivalu v Montreuxu v Švici, na French Quarter Festivalu (FQF) v New Orleansu in na Sweet Auburn Jazz Festivalu v Atlanti. Vstopnina za novo-goriški koncert znaša 15 evrov, za abonente, dijake, študente in upokojence pa 13 evrov. (km)

Saksofonist Sherman Irby

Naš podpredsednik Gregor je očka postal.

Njemu, mamici in mali

Nevi

želi vse naj, naj

AŠZ Olympia - Gorica

Ob rojstvu hčerke

Neve

iskreno čestitamo odborniku

Gregorju Sfiligoju

vsi pri ZŠSDI

20.30 v drugem sklicu v sejni sobi Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici s sledenjem dnevnim redom: izvolitev predsednika izrednega občnega zborja; statutarne sprememb; razno.

SVET SLOVENSKIH ORGANIZACIJ obvešča, da bo zasedanje deželnega sveta danes, 25. januarja, ob 18. uri v prvem in ob 19. uri v drugem sklicu. Deželni svet bo potekal v komorni dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici.

SCGV EMIL KOMEL sklicuje redni letni občni zbor, ki bo v četrtek, 26. januarja, ob 20. uri v prvem in ob 21. uri v drugem sklicanju na sedežu šole v Gorici z naslednjim dnevnim redom: poročilo o delovanju v letu 2011, program dejavnosti 2012, odobritev obračuna 2011 in proračuna 2012.

OBČINA SOVODNJE obvešča, da bo do 3. februarja, v okviru del za meta-nizacijo in širjenje proizvodnega območja, cestni odsek Štradal od sovodenjskega občinskega pokopališča do križišča s Potjo na Roje zaprt za promet od 8. do 18. ure. Zagotovljen bo prehod za stanovalce in za vozila z dovoljenjem.

NA SEDEŽU FURLANSKEGA FILOLOŠKEGA DRUŠTVA v parku Basaglia v Ul. Vittorio Veneto 174 v Gorici prirejajo pondeljkova srečanja med 16.30 in 18. uro: v pondeljek 30. januarja, bo Antonella Chiurco imela predavanje z naslovom »I propri cuccioli: il contatto più dolce che c'è - 1. del. Sledilo bo ob 18. uri skupinsko srečanje z naslovom »Le musiche e il silenzio dell'anima«, ki ga bo vodil Marco Bertali; več na www.gruppia.m.4000.it, rispla2@virgilio.it in po tel. 328-8381969 (Eleonora). Vstop prost.

AKD KREMENJAK vabi na Prešernovo proslavo v soboto, 11. februarja, ob 20.30 v večnamenskem centru v Jamljah, Prvomajska ulica 20. Ob 10. obletni smrti Ignacije Ota bo predstavitev zgoščenke in koncert zborja Valentini Vodnik. Slavnostni govornik bo predsednik krajevne skupnosti Sela na Krasu, Martin Švajgelj.

ŽUPNIJA SV. ANDREJA APOSTOLA iz Standreža prireja marijansko procesijo z lučkami v nedeljo, 12. februarja, ob 19. uri.

Prireditve

ZDRUŽENJE AMICI DI ISRAELE vabi na spominsko slovesnost ob dnevu spomina v petek, 27. januarja, ob 18. uri v župnijski dvorani v Ul. Veniero 1 v Podturnu v Gorici.

OB DNEVU SPOMINA prireja občina Tržič v petek, 27. januarja, ob 18. uri v beneški palači v Ul. S. Ambrogio, 12 v Tržiču odprtje razstave Uga Pierrija z naslovom »Per non dimenticare. Dai colori della sabbia ai colori della rabbia«; na ogled bo do 3. februarja 10.00-12.00, 17.00-19.00. V občinskem gledališču v Tržiču bo do 20.45 projekcija dokumentarnega filma »Ondina Peteani, Auschwitz e la libertà«, prisotna bo režiserka Tamara Pastorelli. V soboto, 28. januarja, ob 17.30 bo v beneški palači v Ul. S. Ambrogio, 12 v Tržiču Vittorio Simonovich prebiral tekst v spomin na Helmuta Hubenerja z naslovom »Siamo foglie, al vento della storia?«. Vstop prost.

SKRD JEZERO vabi v petek, 27. januarja, ob 20.30 v društvene prostore v Dobberdalu na kulturno zabavni večer v pozdrav novemu letu. Nastopili bodo gospe Pepina in Rozina iz Škrbine in trio prečnih flavt iz Komna. Po kulturnem sporedu bodo vsi skupaj nazdravili in clani SKRD Jezero bodo lahko obnovili društvene izkaznice.

V GALERIJI SPAZZAPAN V GRADIŠČU v Ul. Battisti 1 (tel. 0481-960816) prirejajo srečanja ob razstavi Liliane Cossivel z naslovom »Sincerly Yours«: univerzitetna raziskovalka na univerzi Ca' Foscari v Benetkah Ste-

fania Portinari bo v petek, 27. januarja, ob 16.30 predavalna na temo »Lo Spazialismo a Venezia« in v petek, 10. februarja, ob 16.30 na temo »Venezia: la situazione artistica negli anni '60«; vstop prost.

V KNJIGARNI UBIK na Korzu Verdi 119 v Gorici (tel. 0481-538090) bo v petek, 27. januarja, ob 18. uri Paolo Gallina predstavlja svoji knjigi »La formula della felicità del professor Gallina« in »Il miniatore di chicchi di caffè«. Z avtorjem se bo pogovarjala Margherita Reguitti.

SKRD JEZERO v Dobberdalu prireja pravljice urice »Prauce z varsta« za otroke, ki obiskujejo vrtec in osnovno šolo v sodelovanju z Glasbeno matico. Vodili jih bodo pravljičarka Martina Šolc in učiteljica glasbe Jana Drasič vsako drugo soboto v prostorih društva od 15.30 do 17. ure. Na vrsti je drugi sklop pravljic, ki nosi naslov »Čarobni gozd«, kjer bodo otroci spoznali veliko zanimivih in simpatičnih živalic. Naslednja srečanja bodo 28. januarja ter 11. in 25. februarja; informacije in vpisovanja po tel. 338-2127942 (Katja).

V GLEDALIŠČU VERDI v Gorici bo v soboto, 28. januarja, ob 20. uri plesni nastop v organizaciji Lions Cluba Maria Theresia iz Gorice in plesne šole Tercicore z naslovom »Mimi, una vita per la danza«; predpredaja vstopnic pri blagajni gledališča v petek, 27. januarja, med 17. in 19. uro in v soboto, 28. januarja od 18. ure dalje; informacije po tel. 0481-32127942 (Katja).

V OBČINSKIH KNJIŽNICI V TRŽIČU prirejajo pravljično srečanje z laboratorijem za otroke 28. januarja ob 15.30; informacije in vpisovanje do zasedbe mest v knjižnici v Ul. Ceriani 10, tel. 0481-494385 in 0481-494367 (od pondeljka do petka 9.30-13.00 in 15.00-19.30, ob sobotah 9.30-13.00), na www.bibliotecamonfalcone.it in na naslovu bibliotecamonfalcone@comune.monfalcone.go.it.

V CENTRU MARE PENSANTE v parku Basaglia v Ul. Vittorio Veneto 174 v Gorici prirejajo pondeljkova srečanja med 16.30 in 18. uro: v pondeljek 30. januarja, bo Antonella Chiurco imela predavanje z naslovom »I propri cuccioli: il contatto più dolce che c'è - 1. del. Sledilo bo ob 18. uri skupinsko srečanje z naslovom »Le musiche e il silenzio dell'anima«, ki ga bo vodil Marco Bertali; več na www.gruppia.m.4000.it, rispla2@virgilio.it in po tel. 328-8381969 (Eleonora). Vstop prost.

AKD KREMENJAK vabi na Prešernovo proslavo v soboto, 11. februarja, ob 20.30 v večnamenskem centru v Jamljah, Prvomajska ulica 20. Ob 10. obletni smrti Ignacije Ota bo predstavitev zgoščenke in koncert zborja Valentini Vodnik. Slavnostni govornik bo predsednik krajevne skupnosti Sela na Krasu, Martin Švajgelj.

ŽUPNIJA SV. ANDREJA APOSTOLA iz Standreža prireja marijansko procesijo z lučkami v nedeljo, 12. februarja, ob 19. uri.

Pogrebi

DANES V GORICI: 10.00, Carmela Pietrocola vd. Zwolf iz bolnišnice Sv. Justa v cerkev Sv. Justa in na glavno pokopališče.

DANES V GRADIŠČU: 10.30, Paola Rosa Bellumat vd. Di Bert v stolnici, sledila bo upeljetiev.

DANES V ZAGRAJU: 12.00, Nelia Olič por. Mauro (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi, sledila bo upeljetiev.

DANES V TRŽIČU: 10.00, Dario Curtotti na pokopališču.

DANES V MEDEI: 14.00, Noemi Berini por. Vittor (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

Zapustila nas je draga

Rosa (Cvetka) Pahor vd. Ressi

Žalostno vest sporočajo

Lara, Roberta in Loredana

Pogreb bo jutri, 26. januarja, ob 11.30 iz splošne goriške bolnišnice v standreško cerkev.

Standrež, 25. januarja 2012

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 2 PRI SV. ANI, UL. Garzarolli 154, tel. 0481-522032.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, UL. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
ALLA SALUTE, UL. Cosulich 117, tel. 0481-711315.

DEŽURNA LEKARNA V ŠPETRU OB SOČI
VISINTIN, UL. Matteotti 31, tel. 0481-70135.

Gledališče

ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN v organizaciji PD Štandrež: v soboto, 28. januarja, ob 20. uri (premiera) in v nedeljo, 29. januarja ob 17. uri (abonmajska predstava) v župnijski dvorani v Štandrežu komedija »Cvetje hvaležno odklanjam« (Norman Barrash - Carroll Moor) v režiji Jožeta Hrovata, nastopa dramski odsek PD Štandrež; informacije po tel. 0481-20678 (Božidar Tabaj).

V GLEDALIŠČU VERDIV GORICI: v četrtek, 26. januarja, ob 20.45 »Tap Dogs«; informacije pri blagajni gledališča ali po tel. 0481-383602 in na spletni strani www3.comune.gorizia.it/teatro.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU: 26. januarja ob 20.45 »Reportage Chernobyl« igrata Roberta Biagiarelli in Simona Gonella; informacije po tel. 0481-494369, na teatru@comune.monfalcone.go.it in na spletni strani www.teatromonfalcone.it.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: 27. januarja, ob 20. uri (Roland Schimelpfennig) »Zlati zmaj«; informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Benvenuti al Nord«.

Dvorana 2: 17.30 - 19.50 - 22.10 »La talpa«.

Dvorana 3: 17.40 »Alvin Superstar 3 - Si salvi chi può«; 20.30 »J. Edgar«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Benvenuti al Nord«.

Dvorana 2: 18.15 - 20.30 - 22.20 »Underworld: Il risveglio« (digital 3D).

Dvorana 3: 17.40 - 20.40 »La talpa« (digitalna projekcija).

Dvorana 4: 17.45 - 20.00 - 22.10 »Immaturo - Il viaggio«.

Dvorana 5: 17.30 »Alvin Superstar 3 - Si salvi chi può«; 20.15 - 22.15 »Shame« (preveden mladim po 14. letom).

Mali oglasi

GOZDNA DRVA prodajam; tel. 0481-390238.

Koncerti

DOBRODELNI KONCERT ZA SLEPE IN SLABOVIDNE bo v organizaciji Lions kluba v četrtek, 26. januarja, ob 18. uri v športni dvorani OŠ Miloje Štrukelj v Novi Gorici. Nastopili bodo soprani Julija Kramar, violinistka Veronika Brecelj, pianist Zoran Škrinjar, godalni kvartet Simpatic Strings, pianistka Vlasta Doležar Rus, mlađinski pevski zbor OŠ Miloje Štrukelj, godalni kvartet Podoknjičarji, bobnar Ratko Divjak, kontrabasist Nikola Matovič; predprodaja vstopnic v Avdio Video Centru v Novi Gorici in eno uro pred pričetkom.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA S SLOVENSKIM UČNIM JEZIKOM V GORICI prireja dneve odprtih vrat za starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. razred osnovne šole: v osnovni šoli Abram v Pevmi danes, 25. januarja, ob 8.30

SVEŽE NOVICE PUŠČAJO SLED.
NAJPREJ NA PRSTIH.

Franc Starec, tiskar

Primorski dnevnik. Iz naših v vaše roke.

NAROČNIŠKA
AKCIJA 2012

Zaupajte nam. Potrdite naročnino za leto 2012.

Naročnina ostaja nespremenjena: **215,00 evrov**, kar pomeni,
da vas bo vsak izvod časopisa stal le **0,70 evra!**
Če še niste naročeni, naročite se čimprej.

Dostava na dom Primorskega dnevnika je za vse naročnike brezplačna!
Brezplačno boste tudi objavljali neposlovna sporočila in čestitke.
Vsi novi in stari naročniki pa bodo prejeli knjigo "**Spomini na leto 1945**"
darilo Zadruge Primorski dnevnik.

Znižano naročnino za leto 2012 se lahko plača do 31.1.2012:

z nakazilom na enega od sledečih tekočih računov na ime PRAE srl - DZP doo:

› na pošti na račun Št. 11943347

› Pri naslednjih bančnih zavodih:

Banca Antonveneta Trst, ag. 8	št. računa: IT44 V 05040 02208 000001136670
Banca di Cividale - Kmečka banka sedež v Gorici	št. računa: IT48 E 05484 12401 001570404860
Banca di Cividale - Kmečka banka - podružnica Trst	št. računa: IT80 O 05484 02200 004570422289
Nova Ljubljanska banka - podružnica Trst	št. računa: IT56 P 03018 02200 010570002197
Zadružna banka Doberdob in Sovodnje	št. računa: IT34 R 08532 64560 000000019102
Zadružna kraška banka	št. računa: IT71 C 08928 02200 010000010730

na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici

O NAŠEM TRENUTKU

Urgentna terapija za inertnost države

ACE MERMOLJA

Vlada Maria Montija deluje tako politično kot taktično z jasnimi cilji in s kratkimi vmesnimi postajami. Tudi vsebinsko je dosledna liberalni misli, ki se prilagaja sodobnim potrebam in krizi. Mnogi vladni ukrepi boljjo in vzbujujo odpore, večina Italijanov pa vidi v vladi dovolj gotovo roko, ki bi lahko popeljala državo iz sedanje krize. Javnomenjske raziskave kažejo, kako vzbuja Montijeva vlada dovolj širok konsenz, posamezni posegi pa vrsto odlokov: oboje koraka nekako vštric, kar je zanimiv pojav in dokaz moje trditve o kritičnem zaupanju.

Monti in njegovi sodelavci so zastavili dokaj obširen program, ki je razdeljen na več poglavij, skuša pa uveljavljati neko celostno vizijo. S posameznimi ukrepi se lahko strinjam ali ne, ni pa možno trditi, da vlada nekaj menca, da ne odloča in da ni sposobna povleči tveganjih potec, na kar so nas navadile premože italijanske vlade. Monti dela intenzivno doma in v prav tako vneto spletu diplomatskih vezi po Evropi.

Vladnim strokovnjakom (beseda je le delno primerna) je nekaj povsem jasno: Italija ne živi in ne odloča o sebi samo sama. Skratka, ni več nacionalni otok sredi evropskega in širše svetovnega otočja. Evropske države so ena na drugo priklenjene, nato pa so povezane v globalno mrežo. Del italijanske usode se neusmiljeno odloča na teh relacijah.

Obenem Monti dobro ve, da Evropa ni nekaj dovršenega in da je v njej izrazita težnja, da bi močnejše države, z Nemčijo na čelu, pogojevale šibkejše z vsiljevanjem (pre)strogih receptov za izhod iz krize. Dejansko se za temi recepti skriva volja močnejših, da se zavarujejo pred okužbo bolehnih. To ni ravno tista Evropa, ki so jo sanjali njeni ustavnitelji, a vendarle je, ima skupno valuto, tržišča in še marsikaj. Ker pa je treba načela subsidiarnosti še le dograditi, je Montiju in njegovi vlasti jasno, da si mora Italija najprej pomagati sama in še v čistem plašču korakati proti bruseljskim palačam.

Ukrepi, ki jih vlada sprejema in predлага v hitrem tempu razburajo tako politične sile v parlamentu kot posamezne kategorije delavcev, cehe itd. To lahko dnevno opazujemo. Parlament je odločilen in nemiren. Severna liga je ubrala pot ostre opozicije. Di Pietro napad z levega krila. Berlusconijeva PDL doživlja vladni aktivizem z mnogimi notranjimi krki. Bersanihev DS bo imela težave s sindikati, predvsem z CGIL, čeprav je ubrala pot odločne podpore Montiju. Casiniev Tretji pol je še izrazitejši usmerjen v Montijev smer, čeprav ima v parlamentu manjše število glasov.

Obstajajo torej vsi pogoji, da Monti pade, če se ena od dveh velikih strank za to odloči. Kriza, mednarodna vpetost države, realna nezmožnost strank, da bi danes sestavile koalicijo, ki bi izvedla široko paleto ukrepov parodskalno utrjujejo Montija sorazmerno s tem, koliko in kako hitro njegova vlada dela in odloča. Ne smemo zanikati niti osnovne odgovornosti, ki veleva največjim strankam, naj ne vržejo v morje ladijskega motorja prav sredi nevih-

te. Brodolom ladje Costa Concordia je za Italijo dovolj.

V Italiji se vse lahko zgodi, državljan pa lahko gledamo neko resnično operativno vlado, kot bi jo kazalo imeti po vsakih volitvah in to ne glede, če se z njenim delom strinjam. Veljalo bi jo imeti na vseh ravneh.

Zgornje besede sem zapisal tudi zato, ker me je v pisjanju spodbudila kriza škedenjske železarne. Ko sva o tem govorila z ženo, mi je povedala, da je pred več kot štiridesetimi leti prof. Avgust Černigoj vozil višje razrede učiteljišča gledat železarno. Slednja je pravi spomenik kovinske industrije, ki je v določenem obdobju navdahnil Černigoja in druge umetnike. Pomislil sem, da bi veljalo železarno bonificirati, prečistiti in namestiti v njej muzej dela.

Žal ni tako. Železarna še deluje, še enkrat je zašla v krizo in na stotine delavcev tvega brezposelnost. O krizi železarne, o tem, da onesnažuje itd. sem slišal in tudi pisal, ko sem bil še novinar na Primorskem. Pred leti si je moj sošed oddahnil, ko je šel v pokoj, saj je zanj to pomenilo, da bo imel končno redno plačo in da ne bo dalje živel med delom in dopolnilno blagajno. O neperspektivnosti železarne je govoril nekdajni tržaški župan Illy itd. Nič bistvenega se ni premaknilo in danes smo ponovno v istem ledemem primežu.

Družba Lucchini, ki je po eni izmed kriz prevzela železni objekt, je hudo zadolžena in z večstotinimi delavci dejansko izsiljuje državo, naj še enkrat reši družbo dolgov, s tem pa delavce pred usodno dopolnilno blagajno. Kruta igra z glavami ljudmi ponovno dokazuje tragično inertnost Italije.

Dvomim, da družabniki družbe Lucchini kaj tvegajo iz lastnega žepa. Delavci zaskrbljeni zahtevajo rešitev, ki bi lahko v muzejski tovarni le začasnata, saj bi morali obratit zapreti čez nekaj let. Zato ne razumem, kaj lahko počne s takšno tovarno morebitnemu kupcu. Predstavljam si le špekulacijo pred in med kupčijo in nato zaprtje.

Resnica je preprosta: minevala so leta, minevala so desetletja in dejansko niso ne politika, ne podjetniki, ne banke in ne financerji znali najti alternativo za škedenjsko železarno. Inertnost je bila v državi, v Deželi FJK in seveda v samem Trstu, ki enostavno ne proizvaja več idej. To, da je vse nemogoče, ni res. Družba Danieli iz Butrija je uspela na globalnem trgu. Tržaška železarna je navdahnila Černigoja, nato pa se očitno nihče ni pretirano zmenil za to, da več kot stoltna struktura ni sposobna inovacije in dela. Z ladjedelnico, z železarno, s pristaniščem in z drugimi obrati je Trstu uspelo živeti tako, da je barrant za državne subvencije. Ta čas je minil.

Tržaški primer pa je utrdil moje prepričanje, da je Montijev prisilni marš edina terapija, ki lahko predrami Italijo. Rešitve ne bodo zvezljavne in edine možne, nedvomno pa smo pred optipljivim poskusom, da ne bo čez kak mesec vsa Italija ena sama železarna v Škednju ali ladja zarača v otok Giglio.

aktivno pri ukreplih za preprečevanje škode,« je prepričan Andrej Andoljšek iz Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije. »Pravilnik o odvzemlu volkov iz narave se sprejema, odškodnine se izplačujejo, varovanje pa stoji.« Zato v projektu Slowolf priporočajo, da rejci svoje živali ščitijo z visokimi elektro-ograjami in pastirskimi psi. »Pri tem pa je potrebnata pomoč države, ki naj ograje in pse donira, da ne bi bilo celotno breme na ramenih rejcev,« še pravi Černe. »Tako bodo tudi stroški za državo manjši.« Dosej so v okviru projekta razdelili pet kompletov mrež, visokih 1,7 me-

ODPRTA TRIBUNA

Knjiga in dokumentarec »Un onomasticidio di Stato«

Po knjigi »Un onomasticidio di Stato« je nastal še istoimenski dokumentarni film. Poitaljančevanje priimkov, ki je bilo ena od oblik »etničnega čiščenja«, do danes še ni bilo strokovno podrobno raziskano in še vedno ni zbrano vse gradivo, ki bi omogočilo resno oceno obsega tega pojava, pa tudi postopanja pri izvajanjiju tega početja. Po knjigi Paola Parovela iz leta 1985 prispeva k poznavanju tega barbarskega pojava med Italijani še knjiga Mira Tassija iz leta 2011 in zdaj bo prispeval tudi dokumentarni film.

O obsegu tega pojava pa imamo še vedno le približne ocene ali ugibanja in menda nobene knjige v slovenskem jeziku. Odloke o poitaljančevanju so nekega dne prenehali objavljati v uradnem listu, baje zaradi velikega števila odlokov. Toda v arhivih prefektur bi moralno obstajati bogato gradivo, ki bi moralno biti po sedemdesetih letih dostopno, ker po tolikih letih zapadejo vsi predpisi o varstvu osebnih podatkov.

Pisanje v zvezi z dokumentarnim filmom je v nekaterih trditvah vprašljivo. Predvsem je v bistvu zgrešena trditev, da je film »prikaz zgodbe, ki ni bila nasilna in ni bila krvava«. Zgodba je bila nasilna z dveh vidikov: ker so bili odloki izdani večinoma po službeni dolžnosti na osnovi lažne teze, da gre za vračanje priimkov iz virnega oblika, in seveda nikogar niso vprašali ali se strinjajo, da mu spremenijo priimek. Pri poitaljančenju priimka na prošnjo pa vemo, da so bile prošnje velikokrat izsiljene. Kdor ni zaprosil za poitaljančenje ni dobil dovoljenja za odprtje kake gospodarske dejavnosti (trgovina, mesnica, gostilna itd) in ni bil sprejet v javno službo (občinsko, pokrajinsko, državno, poslošarsko, železničarsko itd).

Kaj se je godilo človeku, ki se je upiral poitaljančenju priimka nam pove zgodba Josipa Cibica, rojenega na Proseku 13. septembra 1873. Zaradi upiranja poitaljančenju priimka je bil 13. decembra 1931 arretiran in 21. decembra je prefekturna komisija sklenila, da ga konfinirajo za dobo dveh let. Najprej je bil poslan v Morano Calabro v pokrajini Cosenza, 694 m nadmorske višine. Občina je takrat štela 5.182 prebivalcev. Nato je bil premeščen v Bocchigliero še južneje v pokrajini Cosenza, 882 m nadmorske višine in takrat 3.596 prebivalcev. Ker je bil premeščen v manjši kraj in više v hribih, je mogoče utemeljena domnevna, da je bil premeščen kazensko. Izpuščen je bil že 11. novembra 1932 zaradi praznovanja 10. obletnice fašističnega režima. Toda vpisan je bil v seznam oseb, ki so morale biti ob določenih priložnostih arretirane.

Ob konfinaciji je bil označen kot »manovale« in »slavofilo«. Ko so ga leta 1932 vpisali v osrednjo politično evidenco (Casellario politico centrale) je bil označen kot

»muratore« in »antifascista«. Izkazali so mu posebno pozornost in posebna »scheda personal« je vsebovala opis njegove dejavnosti. Na spletnem izvlečku iz navedene evidence piše, da je bil konfiniran, opomjenjen in ovaj zaradi žalitve predsednika vlade. V osrednji politični evidenci pa piše, da je bil 15. julija 1939 arretiran zaradi žalitve organov javne varnosti in obsojen na 8 mescev in 11 dni zapora. Aprila 1941, ob napadu na Jugoslavijo je bil na seznamu za internacijo, toda zaradi hitrega razpada Jugoslavije ni bil interniran. V navedeni evidenci je zabeležen še leta 1942.

Koliko je bilo še drugih mož, ki so bili preganjeni, ker so se upirali poitaljančenju priimka, bomo izvedeli, ko bomo natančno pregledali vso ohranjeno dokumentacijo o poitaljančenju priimkov. Zavajajoča je tudi trditev, da hrani Odsek za zgodovino »do 20 tisoč kartončkov o povrnitvi priimkov v prvotno obliko«. V resnici gre za kartončke s fotokopijami odlokov o poitaljančenju priimkov s spremembami v »plažno prvotno obliko«.

V samem filmu je povsem neumestna prisotnost »nacističnega komisarja«, ki leta 1927 še ni mogel obstajati, ker so nacisti prišli na oblast še 30. januarja 1933.

V knjigi »Pericolosi nelle contingenze belliche« iz leta 1987 piše, da je bil delež Slovanov iz Venezie Giulie med antifašističnimi preganjanci, v primerjavi s številom slovanskega prebivalstva, od leta 1926 do leta 1943 izredno velik. V knjigi »L'Italia al confine 1926-1943« (iz leta 1983) so navedeni poimensko vsi konfiniranci z osnovnimi osebnimi podatki in z razlogom za konfinacijo. Tudi v 19 zvezkih knjige »Antifascisti nel Casellario politico centrale« (iz let 1988-1995) mrgoli Slovanov, katerih del je že v knjigi o konfinirancih, toda v tej knjigi so podatki bogatejši.

Kljub vsej bogati dokumentaciji Slovenci na obeh straneh meje v vsem času od izida navedenih knjig še niso uspeli sestaviti in objaviti spodobnega seznama Slovencev, ki so v izredni meri prispevali k padcu fašizma in k zmagi v drugi svetovni vojni. Še več podatkov je v mapah osrednje politične evidence, ki je v izredno skopi obliku dostopna tudi na spletu, kjer je mogoče iskat po krajih rojstva ali bivanja, po poklicih, po »politični barvi« in seveda po priimkih.

Odsotnost izčrpne studije o poitaljančenju priimkov, tudi po drugi svetovni vojni, in majhno število prošenj za pridobitev izvirnega priimka (v smislu 7. člena zakona št. 38 z dne 23. februarja 2001) verjetno izpričuje obstoj psihoze, ki je vsaj nekoliko podobna »stockholmskemu sindromu«.

Samo Pahor

VOLKOVI - Največ škode povzročajo rejnikom drobnice - Učinkovit način zaščite visoke elektro-ograde in pastirski psi

V Sloveniji živi od 30 do 40 volkov

LJUBLJANA - Najvišja odškodnina zaradi napadov volka, ki jo je država lani izplačala rejcu, je znašala 88 tisoč evrov. Zadnjih nekaj let rejci v povprečju na leto prijavijo od 400 do 600 škodnih primerov, država pa v povprečju izplača od 250 do 350.000 evrov odškodnin. Škode se večinoma pojavljajo pri istih rejcih (za leto 2009 je 42 odstotkov vsega denarja prejelo sedem rejcev), v zadnjih 15 letih pa je več kot 50 odstotkov škod nastalo le pri 25 rejcih. Zajak? »Ker so v rabi sistemi pašne rejce, ki ne zagotavljajo učinkovitega varovanja drobnice pred napadi volka. Postavljeni ograje živali nadzorujejo, ne pa tudi varujejo. Poleg tega višina odškodnin presega dejanske neposredne stroške napada. In ker se večina odškodnin izplača majhnemu številu rejcev, je jasno, da obstoječi sistem ne spodbuja aktivnega varovanja drobnice.« Podatki izhajajo iz brošure, izdane v okviru projekta Slowolf. Slowolf je štiriletni raziskovalni projekt, katerega namen je zagotoviti dolgoročni obstoj volka v Sloveniji. Njegov nosilec je skupina za ekologijo živali z Oddelka za biologijo Biotehniške fakultete v Ljubljani, zanj pa so evropski finančni mehanizem LIFE, ministrstvo za okolje in prostor ter ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano namenili 1,017 milijona evrov.

»Izplačevanje odškodnine kmetu ublaži trenutno škodo, a to ni dovolj,« meni Rok Černe iz Zavoda za gozdove Slovenije. Potrebno je izboljšati varovanje. »Ministrstvo za okolje in prostor ni dovolj

tra, in pet pastirskih psov, dva tornjaka in tri kraševce. »Morali smo se potruditi, da smo našli rejce, ki so bili pripravljeni sodelovati,« je povedal Černe, »nameščanje ograj terja dodatno delo, ki ga rejci sicer ne bi imeli.« Težava je predvsem v tem, da je treba mreže premikati. »Drži, ograje so premične, a premikati jih je treba. Druge poti ni,« je povedal Matej Vidrih z Biotehniške fakultete (BF). »Njihov namen je preprečiti vstop volka skozi ali pod ograjo. Ker pa volk lahko ograjo tudi spodkoplje, morajo rejci preverjati, da pod njom niso luknje. Poleg tega kraški teren ni raven. Je skalovit in prerasel z grmovjem. Ograja pa uspešno opravlja svojo nalogo le, če je napeta. Zato mora rejec odstraniti vse ovire in zasut luknje.« Kako pa se ta sistem obnese pri tropu, ki steje 200 ali 300 ovac, smo še vprašali Vidriha. »Odgovor ni enosten. Nadzor pri večjem tropu v smislu zapiranja in spuščanja je težji, zato iščemo rešitve v smeri razdelitve tropa na manjše skupine,« je pojasnil. Prvi rejci, pri katerem naj bi sistem preizkusili, bo Leon Frantič iz Senadol. Ograje naj bi postavljali v maju.

V okviru projekta Slowolf pa želijo volkove tudi prešteti. Raziskovalci priznavajo, da je težko natančno določiti, koliko volkov se giblje na določenem območju. »Trop volkov pokriva tudi 350 kvadratnih kilometrov velik teritorij, posamičen volk lahko prehodi tisoč kilometrov, v Slovenijo pa s Hrvaške redno prihaja pet tropov volkov,« je povedal Tomaz Skrbinšek z BF. »Ocenjujemo, da pri nas živi od

30 do 40 volkov, 18 pa jih prihaja s Hrvaške. Na območju Slavnika smo analizo DNK našli vzorce sedmih živali. Vsako smo ujeli večkrat. Lahko da smo se zmotili za eno živali, več pa zagotovo ne. Se je pa številčnost volkov na območju Slavnika in Brkinov v primerjavi z drugimi deli države (Kočevska, Notranjska) povečala. Štetje velja za eno sezono. Bomo pa volke šteli še dvakrat in skušali oceniti tudi število volkov, ki se bodo rodili ali poginili.« Vojko Lazar, ki predseduje kozinski Lovski družini Videž, pravi, da je volkov več. »To lovci ugotavljamo glede na poklano divjad in škodo na drobnici. Ponekod je namreč lovščice skoraj prazno. Zato mislim, da je na območju Slavnika, Istre in Vremščice vsaj 30 volkov. Moram še opozoriti, da so volka videli že v Hrapeljah, v Ocizli pa so volkovi na dvorišču raztrgali psa, privezanega na verigo.« Gibanje volkov spremljajo s pomočjo GPS-GSM ovratnic in te so namestili štirim samcem. Poimenovali so jih Brin, Vojko, Slavc in Luka. Živil

NOGOMET - Samir Handanović najboljši vratar v Italiji

Slovenec prvič v idealni postavi A-lige

MILAN - Nogometni, trenerji, sodniki in novinarji so za najboljšega nogometaša italijanske lige v letu 2011 izbrali Šveda Zlatana Ibrahimovića, ki je tudi v tej sezoni eden ključnih mož Milana.

Več kot pet tisoč glasovalcev je za najboljšega trenerja izbralo stratega rdeče-črnih Massimiliana Allegrija. Na slavnostni podelitvi v ponedeljek zvečer je klub leta postal Udinese slovenskega reprezentanta, 27-letnega Samirja Handanovića, ki je bil izbran tudi za najboljšega vratarja lige.

»Skrivnost našega uspeha? Presenetili smo vse, tudi sami sebe. Naša skrivnost je v trenerju in v trdem delu,« je na podelitvi povedal elegantno oblečeni Handanović. Ni treba seveda posebej podarjati, da je to prvič, da se med najboljšimi znajde slovenski nogometni, Handanović pa si je s svojimi nastopi v minulem letu priznanje nedvomno tudi zaslужil.

Alessandro del Piero in Fabio Cannavaro sta prejela nagradi za uspešni karieri, komisija uglednih novinarjev pa je posebno nagrado podelila tudi selektorju Anglije Fabiu Capellu.

Glasovalci so sicer poleg Ibrahimoviča in Handanoviču največ glasov namenili še Antoniju Di Nataleju, Edinsonu Cavaniju, Kevinu Princeu Boatengu, Thiagu Motti in Claudiu Marchisiju (oba enako število glasov), Mareku Hamšiku, Pablu Armeru, Andrei Ranocchii in Alessandru Nesti (oba enako število glasov), Thiagu Silvi in Christianu Maggiu. To je tudi idealna postava italijanske lige.

Handanovič v akciji in med nagrajevanjem

ANSA

Da se je v njej znašel tudi veterani Antonio Di Natale, nikakor ne preseneča. Na podelitvi je popularni »Toto« priznal, da še vedno upa v vpklic v reprezentanco. »Nisem še razmišljal o počitnicah. Zame bi bila velika čast, če bi lahko nastopil na evropskem prvenstvu,« je med nagrajevanjem povedal Udinesev napadalec, ki je doslej v A-ligi dosegel prav toliko golov kot Ibrahimović.

Kritičen pa je bil selektor angleške reprezentance Fabio Capello. »V izboru je več tujcev kot Italijanov. Moramo delati več z mladimi,« je dejal Capello.

Juventus prvi polfinalist

TURIN - Juventus je prvi polfinalist državnega nogometnega pokala. V četrtfinalni tekmi je sinoči z glasdkim 3:0 odpravila Romo. Gole so dosegli Giaccherini, Del Piero (pravi evrogol) in Kjaer (avtogonal).

Danes: ob 17.30 Chievo - Siena (Raidue); ob 20.45 Milan - Lazio (Raidue)

BOJAN GULIČ »Samir bo dozorel pri tridesetih«

»Samir se je dobro vživel v italijanski A-ligi. Njegove vrline pridejo še bolj do izraza, ker igra pri zelo solidni ekipi, kot je Udinese. Ponosni smo, da imamo Slovenca med enajstimi najboljšimi v Italiji, ki je še vedno velenila svetovnega nogometa,« razmišlja Krasov trener vratarjev Bojan Gulič, ki hvale italijansko šolo vratarjev. »Zame je Buffon še vedno eden najboljših svetovnih vratarjev. Handanović se mu je zelo približal, četudi naj bi njegova najboljša leta šele prišla. Vratar dozori pri tridesetih letih. Šele takrat je pripravljen za top klube. Zradi tega ne smemo biti preveč evforični. Samir je potrežljiv človek in prepričan sem, da bo še naprej dobro treniral.«

Gulič je še dodal, da tudi Udinese razmišlja, kako bi največ iztrgal od Handanovičeve prodaje: »Kupili so ga za malo denarja, zdaj pa je njegova vrednost že nekaj milijonska. Tudi v Vidmu se bo do veselili, če jim bo uspelo odstopiti Handanoviča kakemu najbogatejšemu evropskemu klubu.«

Gulič je še obrazložil, zakaj ima Slovenija takoj dobrih vratarjev: »Začnimo pri osnovi: v Sloveniji imamo delovne igralce, ki dobro vedo, da brez visokih ambicij in trdega dela, ne bodo imeli nobene priložnosti za igranje na visoki ravni. Posebno pri vratarjih so delavnost, zagnost, disciplina in trma zelo pomembni elementi. Selekcija je velika. Naši igralci se z veliko lahko tudi privadijo novemu okolju. S pomočjo še boljših strokovnjakov v tujini pa še dodatno izpilio svoje znanje.« (jng)

TENIS Federer odigral 1000 tekem

MELBOURNE - Na odprttem tečnikem prvenstvu Avstralije v Melbournu so znani prvi polfinalisti. V ženskem delu turnirja sta se med najboljše štiri prebili branilka naslova Belgija Kim Clijsters in Belorusinja Viktorija Azarenka, pri moških pa sta se v polfinale prebila Švicar Roger Federer in Španec Rafael Nadal. Drugi nosilec Nadal je v četrtfinalu premagal sedmopostavljenega Čeha Tomaša Berdycha s 6:7 (5), 7:6 (6), 6:4 in 6:3, tretjepostavljeni Federer, ki s svojim četrtfinalnim tekmem ni imel veliko dela, pa 11. nosilca, Argentinca Juana Martina del Potra, s 6:4, 6:3 in 6:2. Federer - 31 let - je porušil še eno mejo. Proti del Potru je odigral svojo 1.000 tekmo med profesionalci. Vsaj toliko tekem je pred njim odigral le sedem tenisačev, to so Lendl, Vilas, Agassi, McEnroe, Edberg, Nastase in Connors, ki ima za sabo nedosegljivih 1427 dvobojev.

SCHLADMING - Avstrijec Marcel Hirscher je zmagovalec tekme svetovnega pokala alpskih smučarjev v domačem Schladmingu. Hirscher je za 22 stotink premagal Italijana Stefana Grossa, tretji je bil še en Avstrijec Mario Matt (+ 0,29). Do točk je z 18. mestom prišel tudi Mitja Valenčič (+ 2,01).

ROKOMETNO EP - Slovenska moška rokometna reprezentanca je v 2. krogu drugega dela (skupina II) evropskega prvenstva v Srbiji včeraj v Novem Sadu premagala Madžarsko z 32:30 (14:13), a se ne more več uvrstiti v polfinale. Slovenija se bo danes porverila s Španijo, tekma pa se bo začela ob 18.10. V polfinale so se že uvrstile reprezentance Španije, Hrvaške in Srbije.

NBA - Moštvo Houstona je v gosteh premagalo Minnesota s 107:92, slovenski košarkar Goran Dragić je k zmagbi Houstona proti Minnesota (107:92) v 23 minutah prispeval 14 točk, po tri podaje in ukradene žoge in dva skoka.

ALPSKO SMUČANJE - Odvetnik Damijan Terpin o sporu med Smučarsko zvezo in Tino Maze

»Izpolnili smo vse obveznosti«

V slovenski javnosti odmeva spor med Smučarsko zvezo Slovenije (SZS) in najboljšo slovensko smučarko Tino Maze. Od odvetnika ekipe Team to aMaze Damijana Terpina, ki od konca lanske sezone sodeluje z ekipo redno, smo hoteli izvedeti, kaj se je zgodilo in ali bo spor rešen.

Kaj vas je najbolj zmotilo?

Osebne žalitve do Tine Maze, ki jih je izrekel predsednik SZS Tomaž Lovše (npr. »Če bi imela v glavi 10 odstotkov tistega, kar ima Majdičeva ...« je po petekovi tiskovni konferenci dejal Tomaž Lovše, op. a.).

In kaj zahtevate?

Javno opravilo in 60 % nagrad za lansko sezono. To so pogoji, da bi zvezzo še komunicirali.

Predsednik pravi, da je že plačal 80.000 evrov, ostalega pa ne bo plačal, dokler se ne bo Mazejeva primerno obnašala in korektно izpolnila obveznosti do sponzorjev SZS.

To pa je laž. Izpolnili smo vse obveznosti.

Lovše pravi, da je na zvezi fascikel z vsemi krštvami. Omenja zgodbo s Citroenom, če da je zbežala s snežnico spota.

Pri Citroenu smo posneli samo skupinski spot, ne pa individualnega, saj ima Mazejeva pogodbo s konkurenčno firmo Avto Jarc. Če se zdaj Citroen jezi, da te ga nismo posneli, je to problem Lovšeta, ker je obljubljal stvari, ki jih ne more.

Navedel je tudi težave pri snežnici oglasa za Hervis.

To si je izmisnil. Smučarska zveza ni bila v stanju skoordinirati termina snemanja z Mazejevo in Kostelicem. Potem je to opravil sam Massi in zadeva je bila zaključena, Hervis pa je bil zelo zadovoljen. Imam maila v pisarni, ki to potrjujejo.

Mazejevo nadalje obtožujejo, da je šla raje v Milano k Armaniju kot na prireditve ministrstva za notranje zadeve, kjer je zaposlena.

To je tudi laž. Modni defile ni bil na dan prireditve. Ko je bila prireditve, je treniral.

Vprašljivo je tudi, zakaj je predsednik Lovše tako reagiral ravno nekaj dni pred Zlato Lisico?

Ker je bedak.

Kdjaj se je začel ta spor?

Že v torek pred tekmo je njegova direktorica Barbara Kürner Čad v intervjuju za Dnevnik grobo žalila Massija in očrnila Tino, nato pa je Massi povrnil mene, naj odgovorim. V četrtkovem Dnevniku so res objavili moje pojasnilo, v katerem sem navedel argumente. Po petkovem tiskovni konferenci pa je Tina na novinarjevo vprašanje, kako komentira zadeve, ki jih je objavil Dnevnik, odvrvnila, da tega ne komentira in da samo pričakuje, da bo predsednik izpolnil obveznosti. Ko je to povedala, je Lovše reagiral, vstal in odšel na konec dvorane, kjer je za slovensko medijsko hišo bruhal obtožbe, zvečer pa je to ponovil v oddaji Odmevi.

Kaj želi predsednik doseči s takimi izjavami?

KROMA

To je treba njega vprašati. Mislim, da išče izgovore, da ne bi plačal nagrade.

Pa vendar je eden najbogatejših v Sloveniji.

Res, pa tudi pogodbo je podpisal.

So mogoče razlog sporov nejasna pravila znotraj zveze?

Pravila so jasna, problem je, da SZS ne zna komunicirati s sponzorji. Dogaja se, da sponzor pokliče na zvezo in določi termin za snemanje spota, zveza pa ne preveri, ali je Mazejeva sploh prosta. Tako nastajajo nesporazumi. Težava je v tem, da Lovše obljublja sponzorjem nekaj, kar je nevskladljivo, ker ne pozna situacije, dela po svoje in s tem zgago.

V sklopu ekipe Team to aMaze sta dve ravni sponzorjev: osebni Tinini in sponzorji smučarske zveze.

Tako je Mazejva lahko imala do pet osebnih sponzorjev. Le-ti pa so natisnjeni izključno na kombinezonu Massija in trenerja Magonija, saj Tina Maze nosi sicer dres reprezentance. Samo na glavi ima svoj sponzor, Milko.

Direktorica smučarske zveze pa je v intervjuju za Dnevnik očitala, da je Tina večkrat prekrila sponzorje SZS.

Po pogodbji mora zveza zagotoviti človeka, da tekmovalca v ciljni arenai uredi, prinese torej vsa oblačila, preden gre na pred kamero, saj so takrat trenerji še na progji. Za to je sicer lani skrbel Massi, ker tega letos pogodba ne določa, pa tega ne dela več. Zgodilo se je, da med ameriško turnejo ni bilo sodelavca zveze in Tina je šla pred kamero enkrat z zapeto budno, enkrat s šalom ... Ko so v Evropi določili nekoga, teh težav ni bilo več. Napaka pri dresu pa ni bila nemerna; nismo vedeli, da sta veleslalomski in slalomski dres različni. Ko smo to ugotovili, napači ne smo več ponovili.

Se strinjate, da je Tina vsekakor bolj pozorna na osebne sponzorje kot na tiste od zveze?

V čem? Tina ima edini osebni sponzor samo na glavi. To je Milko. Pa še to: Tina je naredila več od tistega, kar piše v pogodbi. Navedeno je, da mora posneti največ tri reklamne akcije, ona jih je več kot tri, pa še krivijo jo.

Kot ste omenili na začetku pričakujete torej opravičilo in poravnavo vseh obveznosti, vaše in Massijevo opravičilo pa istočasno zahteva tudi predsednik Lovše, ki si želi tudi po-

ravnavo vseh obveznosti do sponzorjev. Kako boste torej to rešili?

Mi že vse spoštujevemo in ne vem, zakaj se morava opravičiti, saj tega predsednika ni povedal. Če sem gresil, se mu bom opravičil.

Kako pa odgovarjate na izjave, da je predsednik prejel od Massija fašistoidne SMS-jih in mail?

Tega si sam ne bi nikoli drznil poslati. Kar sta si osebno dopisovala z Massijem, ne vem. Predsednik mora razumeti, da je s svojim provokativnim obnašanjem spravil ob živce Massija, ki je v dolochenem trenutku celo rekel, da bo nehal, posledično je to hotela storiti tudi Tina. In to zdaj, ampak v času pogajanj. Z zvezo smo se pogajali od marca do avgusta, s tem da je obveljal sklep, ki smo ga določili že marca. Ni bilo potrebno torej čakati štiri mesece. Skratka, če ga je Massi kdaj poslal k vragu, je naredil tudi prav.

Najbrž ves spor negativno vpliva tudi na Mazejevo.

Seveda. Vse doživlja zelo slabo, katastrofalno. Uničili so jo osebni napadi. Je razočarana, kvare se njena športna zgodba, ki pa je čista, kristalna in navdušujoča za vse. Massi je tudi javno zaprosil, naj jih pustijo pri miru. Sami prav zato nismo ničesar komentirali ali pa se pritoževali.

Ali so taki nesporazumi normalni med privatnimi ekipami in zvezami?

Veliko vrhunskih smučarjev ima svoje ekipe, razlika pa je v tem, da ostale zvezde znajo upravljati z vrhunskim smučarjem, slovenska pa očitno ne.

Veronica Sossa

NAŠI OSKARJI 2011 - Podelitev na Opčinah

Prišli so vsi, upamo, da so bili zadovoljni

več fotografij na www.primorski.eu

Kontovelski »maestro« Aljoša Starc ni mogel izbrati boljšega glasbenega uvoda, zvočna kulisa Hudsonova vega filma Vangelis - Chariots Of Fire je bila kot nalašč namenjena »Našim oskarjem« Primorskega dnevnika 2011 ter dobitnikom priznanja ZSŠDI za službo na športnem področju. Diploma, plakete in knjige s(m)o podelili sinoči v dvorani Zadružne kraške banke na Opčinah. Uvodoma sta v imenu obeh bančnih zavodov, gostiteljice Zadružne kraške banke in Zadružne banke Dobrodoš Sovodnje, pozdravila predsednika Sergija Stancih in Dario Peric. Pred polno dvorano, prisotni so bili odborniki in predsedniki številnih društva (ne samo košarkarkih, nogometnih in odbojkarskih), trenerji ter predstavniki javnih in družbenih ustanov, je večer (organizatorja sta bila Primorski dnevnik in Združenje slovenskih športnih društev v Italiji) vodil novinar Peter Verč, ki je hudomošno zdal in na originalen način predstavil naše mladinske ter članske košarkarske, nogometne in odbojkarske oskarje, ki - kot je poudaril naš športni urednik Aleksander Koren - so namenjeni v Italiji rojenim slovensko govorečim igralcem, ki so v sončnem letu 2011 igrali pri ekipah naših društev. »Najboljše imenujemo že deset let, po zaslugu ZSŠDI pa jih nagrajujemo prvič,« je še povedal Koren, ki se je spomnil dveh sodelavcev, ki poleg članov redakcije, že od vsega začetka sodelujejo pri tej pobudi: to sta novinarja Tjaša Gruden in Niko Štokelj. Do upokojenja

jitve pa je pri njej sodeloval tudi naš nekdanji kolega Branko Lakovič.

Verč je najprej »obdelal« nekoliko bolj sramežljive in redkobesedne mladinske oskarje. Pred občinstvom so se zvrstili košarkar Matija Batich, nogometničar Luca Carli ter odbojkar Matija Komjanc. Priznanje odbojkarice Katherine Pučnik, ki zdaj igra in živi v Trentu, je dvignil oče Gorazd. Po kraješem posegu predsednika ZSŠDI Jureta Kuferšina, ki je pohvalil način nagrajevanja - mlajši igralci in starejši športni delavci - ter zaželel, da bi nagrajevanje postalo tradicionalno, so pred mikrofon stopili nagrajeni ZSŠDI, ki so prejeli priznanja za zasluge na športnem področju. Goričanka Marta Visintin (SPDG), nekdanji predsednik Sirene Livio Pertot in trenerka Kontovela Tania Cerne so malo za šalo in tudi bolj resno odgovarjali na Verčeva vprašanja. Zad-

nji del večera, z daljšim pogovorom s prvočasnimi, je bil namenjen članskim oskarjem. Zvrstili so se košarkarji Miko Madonia (3.), Daniel Batich (2.), Borut Ban (1.), nogometničar Jar Martini (3.), Daniel Tomizza (2.), Alen Carli (1.), odbojkarji Filip Hlede (3.), David Cettolo (2.), Ambrož Peterlin (1.) ter odbojkarica Staška Cvelbar (3.). Neža Kapun (2.) in Sabrina Bukavec (1.). Nagrade so podeljevali tudi odbojkar Sloge Tabor Gregor Jerončič, nogometničar Michele Leghissa, nekdanji odbojkarica Tjaša Gruden, odbojkar Aleš Feri in košarkar Mauro Simonič, ki so bili leta 2002 dobitniki našega prvega oskarja.

Po koncu večera so si prisotni lahko ogledali še razstavo vseh časopisnih strani naših oskarjev, od leta 2002 pa vse do danes. Vse strani Primorskega dnevnika lahko dobite v formatu PDF na naši spletni strani www.primorski.eu. (jng)

KOŠARKA - Promocijska liga na Goriškem

Spet uspešni

Po izenačeni igri druga zaporedna zmaga Doma - Abrami je zrelo vodil igro

Dom - Olimpia 60:57 (18:15, 24:26, 40:42)

Dom: Vencina 2, Fabrissin 2, Bernetič 15, Zavadlav M. 2, Cej 9, Abrami 19, Dellisanti 9, Collenzi 2, Graziani 11, Čotar, Ambrosi, Zavadlav G. PON: Dellisanti. 3T: Cej in Abrami 1. Trener: Jan Zavrtanik.

Domovci so nanizali drugo zaporedno zmago v promocijski ligi. Tokrat je v Kulturnem domu po izredno izenačeni tekmi padla peterka Olimpie. Kot smo povedali, je bila tekma dopadljiva in vseskozi izenačena, saj sta se ekipi stalno izmenjavali v vodstvu. Po lepem začetku domačih, ko sta v napadu kraljevala predvsem Abrami in Bernetič, so v drugi četrtini gostje prevzeli vajeti igre v svoje roke in odslili na odmor z rahlo prednostjo. Izredno izenačena je bila tudi tretja četrtina, ki se je zaključila z delnim izidom 16:16. Vse se je torej odločalo v zadnji četrtini, ki so jo Domovci začeli odlično. Trojica Dellisanti-Abrami-Cej je namreč poskrbela za rahlo vodstvo Doma, nasprotniki pa so takoj reagirali. Ko je manjkalo šest sekund do konca tekme so sodniki kaznovali prepočasno izvedbo Domovega stranskega outa in nasprotniku dodelili žogo za mrebitno izenačenje. Po zaslugi dobre Domove obrambe pa gostom ni uspelo priti do meta, tako da so se Zavrtanikovi varovanci lahko veselili nove zmag. Tokrat gre omeniti odlično igro Abramija, ki klub mladih letom (letnik 1994), je zrelo vodil ekipo in z odlično obrambo ter uspešnim napadom (19 točk) prispeval levji delež k zmagi. (av)

UNDER 19 MOŠKI - DRŽAVNO PRVENSTVO

Odliten nastop Jadrana ZKB

Codroipo - Jadran Zadružna kraška banka 74:63 (19:12, 40:29, 49:46)

Jadran: Batich 24, Floridan 16, Tritta 14, Valič, Majovski, Ridolfi 2, Longo, Žerjal, Valentinuz, Zhok, Škerl 7, trener Andrea Mura. PON: Batich in Škerl.

Codroipo je tehnično in telesno objektivno da-leč najmočnejša ekipa prvenstva, jadranovci pa so se mu - tako kot že na prvi tekmi - upirali sijajno in bi ga skoraj presenetili. Ob uvodnem sodniškem metu je zgledalo, da pripadata postavi dvema različnima storašnima kategorijama, saj imajo Furlani v peterki tri postavne dvometreške, za nameček pa je pri naših manjkal Niko Daneu. Hitrost in dinamična igra Jadranovih igralcev pa nasprotnikom ne ležita, saj so gostje v igri 1:1 redno izigravali domačo obrambo. Po izenačenem začetku so sicer gostitelji ob koncu prve četrtine uspešno podajali žogo pod koš in povedli z 19:10. Murovi varovanci pa se niso dali in so se stalno hrabro borili, tretjo četrtino so celo dobili z 9:17. Še pet minut pred koncem je Jadran tako zaostajal za štiri točke in zapravil lahko polaganje izpod koša, na drugi strani pa je Codroipo izkoristil met za tri točke in se odlepil. Do konca gostje sicer niso popustili, vendar zmaga je ostala doma. Nastop mladih jadranovcev pa je bil nadvse priznajan in res pohvale vreden.

Ostali izid: Falconstar - Roraigrande 79:65.

NOGOMET - Statistike

Stotič za Juventino, Mladost in Primorje

V nedeljo so trije nogometniški odigrali stoto tekmo v dresu ekip naših društev (statistični podatki Bruna Rupla na spletni strani www.slo-sport.org). Pri Mladosti je proti Chiavoli stotič stopil na igrišče **Martin Baigor (na sliki)**, 30-letnik doma iz Jamelj. Martin je debitiral v članski ekipe že v sezoni 1999/00, ko ga je takratni trener Gianni Germi poslal na igrišče kot 18-letnega mladeniča 14.11.1999 na tekmi 1. AL Zaule - Mladost (3:1). Martin je takrat zamenjal Kristjana Gorjana. V tej sezoni je Martin odigral le 4 tekme, v naslednjih sezoni pa sta na trenerski klopi sedela Paolo Brugnolo, katerega je 20.11.2000 zamenjal Ennio Tonel, je Martin igral vedno v 1. AL 15 tekem. V naslednjih treh sezoniach je Martin poskusil nogometno srečo pri raznih klubih na Goriškem in se vrnil k Mladosti v sezoni 2004/05, ko so Doberdobci nastopali v 3. AL in igral 8 tekem. Skupno je Martin dosegel 11 golov.

Jubilejni nastop je imel tudi 30-letni vratar Juventine **Giovanni Furios**, ki je krstni nastop pri Juventini naredil 4. 11. 2006, na tekmi elitne lige proti Tricesimu. Furios je skupno pobral iz svoje mreže 98 golov. Edino izključitev je doživel 20. 9. 2009 na tekmi Gemones - Juventina 2:0.

V Miljah je v dresu Primorja odigral stoto tekmo še **Davide Colasurino**, ki igra pri ekipi proškega društva od sezone 2006/07. Prvo tekmo v rdečo-rumenem dresu je odigral 28. 1. 2007, ko ga je takratni trener Andrea Massai poslal na igrišče na tekmi 1. AL Primorje - Villesse 1:3.

NAŠI OSKARJI Tudi tri priznanja ZSŠDI

Na sinočnji slovesnosti na Opčinah je Združenje slovenskih športnih društev v Italiji podelilo tradicionalna priznanja ZSŠDI. Prejeli so jih dolgoletni predsednik TPK Sirena Livio Pertot, prof. Marta Vizintin in odbojkarska trenerka Tania Cerne.

SPORTNI DELAVCI

Livio Pertot

Krmilo Tržaškega pomorskega kluba Sirena je Livio Pertot prevzel sodelovanje v razmerno še zelo mlad in vendar se je moral takoj znati in zelo odločno in z veliko mero strokovnosti se je moral soočati s celo vrsto projek-

tov, ki so nastali že prej, ali pa jih je bilo treba še razviti in uresničiti. Z veliko vremena, pridnosti in znanjem se je v dolgih dvajsetih letih predsedovanja klubu znal zagristi v vsak sproti nastajajoči problem in znal je viti v tem v barkovljanski košček slovenskega morja in objektom ob njem pečat nečesa lepega in »našega«. S temovnega vidika se je povzpel z jadralko Arianno Bogatec do olimpijskega nastopa in priznanje, ki mu ga danes izročamo, je skromna nagrada za velik doprinos, ki ga je znal posredovati v razvoj slovenskega športa v Italiji.

Marta Vizintin

Mirno lahko postavimo trditev, da je Marta Vizintin danes ena ne-pogrešljivih strokovnih osebnosti v slovenskem goriškem smučarskem ambientu. V goriške športne dinamike se je vključila zelo zgodaj, šport jo je popolnoma prevzel, tako da je tudi za svojo profesionalno pot izbrala šolsko okolje kot pedagog športne vzgoje. V odboru Slovenskega planinskega društva Goriča izstopa kot odlična organizatorka cele vrste s snegom povezanih pobud in jo lahko imamo za pravo golinlo silo in »dušo« smučarske dejavnosti. Vseskozi je v svojih pogledih in organizacijskih prijetih premična, zelo odločna in vedno išče poti, ki bi pobude, katerim stoji ob strani, bile najboljše možne, predvsem pa odmevine in v ponos društva, kateremu pripada.

TRENER

Tania Cerne

Tania Cerne spada sicer v mlajšo generacijo naših odbojkarskih trenerjev in vendar je njen prehodna pot na tem področju že kar dolga, predvsem pa uspešna. V dolgih letih posredovanja večinom svojim ekipam je v delo vložila veliko strokovne priprave, vztrajnosti, načelnosti, pokončnosti in trdnega zaverovanja v to kar dela. Vzgojila je kar nekaj generacij Kontovelenov deklet in s svojimi ekipami je segla po celi vrsti pokrajinskih in državnih uveljavljivih. Tudi danes je nadomestljivi člen med našimi odbojkarskimi pedagogi in znova in znova načrtuje nove poti za mlade igralke, ki iščejo svojo pot in uveljavitev v odbojkarskih arenah.

NAŠE MLADINSKE EKIPE V STAREJŠIH KATEGORIJAH

Heterogeni »palčki«

Domovci so homogena skupina

KROMA

TRENER

Eriberto Dellisatni

Eriberto Dellisanti, 50 let, je trenersko pot začel na koncu 80. let, potem ko je igranje opustil leto 1982 po poškodbi kolenskih vez. Najprej je treniral pri UGG, nato pri Ederi v Gorici, Vilešu, nazadnje pa pri Romansu (v sezoni 1999/2000), vselej sicer v nižjih ligah, promocijski ali D-ligi. Sledila je dveletna pavza, preden je leta 2002 naključno postal pomožni trener članske ekipe Jadran: »Takrat je Jadran treniral Bosini, ki je bil pomožni trener, ko sem jaz igral v Gorici v A2-ligi. Predstavil sem se, on pa me je kar povabil na parket.« Tako se je začela Jadranova zgodba, ki se je končala pred letošnjo sezono, ko je Dellisanti sprejel Domovo ponudbo. Mladinske ekipe je vodil že v začetku devetdesetih let in še pred sedmimi leti, ko je s Colenzinijem treniral Jadran U21.

DOM U17

Luca Antonello	1996	184	krilo
Mario Antonello	1997	178	branilec
Jaš Bensa	1996	179	play/bran.
Alberto Bogar	1995	185	krilo/cen.
Omar Franzoni	1996	175	play
Michele Gaggioli	1996	178	play/bran.
Edoardo Matiussi	1995	180	krilo/cen.
Giacomo Osso	1996	178	branilec
Stefano Peteani	1996	177	branilec
Nicola Primožič	1996	176	bran./krilo
Andrea Ruchini	1996	176	krilo
Justrin Termini	1996	185	krilo/bran.
Luca Zera	1996	177	bran./krilo

Trener: Eriberto Dellisanti
Pomožni trener: Jan Zavrtanik

Pri goriškem Domu nastopa na deželnici ravnini ena sama ekipa. To so sedemnajstletniki, ki igrajo v deželnem prvenstvu U17. Dvanajst igralcev trenira štirikrat tedensko pod vodstvom trenerja Eriberta Dellisantija in pomožnega trenerja Jana Zavrtanika; domače tekme igrajo ob sobotah v goriškem Kulturnem domu.

Ekipo označuje trener z več predvnik. Je »mlada«, saj glavnina igralcev bo v tem prvenstvu igrala še naslednje leto. Je »heterogen«: nekateri igrajo košarko že od minibasketa, drugi pa so se ekipi pridružili šele letos. Med njimi je na primer tudi Alberto Bogar, ki je hoščarki pristopil iz baseballa in hitro napreduje. Ekipo sestavljajo večinoma domovci, igralci Ardite, ki so že lani igrali pri Domu, so tam ostali, Luca Antonello pa se je vrnil »domov« (lani je igral pri Arditi). »Če se pošalim, pravim, da smo palčki, saj smo v primerjavi z ostalimi precej nizki. Pri nas visokih igralcev ni, kvečemu bi bili lahko naši najvišji visoka krila. Prav zato moramo tudi prilagajati igro, saj nimamo pravih centrov,« pojasnil Dellisanti. Treningi so usmerjeni v učenje osnovnih elementov košarke, ki jih morajo nekatere še usvojiti.

Trije igralci – Luca Antonello, Jaš Bensa in Justin Termini – trenirajo včasih tudi s prvo ekipo (predvsem pred začetkom prvenstva U17), Termini pa je tudi dočakal krstni nastop in dosegel dve točki v promocijski ligi. Prav on je tudi kapetan ekipe: »Je tehnično eden najboljših in je perspektiven, vsekakor pa so ga za kapetana izvolili sami soigralci,« je še dodal trener, ki je kot veseljaka v ekipi navdel Stefana Peteanija: »Nasploh je skupina zelo povezana. Nimamo glob ali kakršnih koli drugih kazni, če na tekmah dosodijo tehnične napake ali druge prekrške. Edino pravilo je, da v teh primerih igralec, ki so mu dosodili napako, prinese na trening pijačo in prigrizek.« Jedro ekipe redno trenira, dva do tri igralci pa so večkrat odsotni: »Vsekakor nikoli jih na treningu ni bilo manj kot osem,« je še povedal Dellisanti, ki je trenersko vlogo prevzel potem, ko je bil devet let pomožni trener članske ekipe Jadran.

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

- 18.40** Čezmejna TV: Primorska kronika
20.20 Čezmejna TV: Risanka »Hrček Miha - Lisica Mica in štoklja Helena
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Čezmejna TV: Dnevnik Slo 1

6.45 Aktualno: Unomattina **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik **11.05** Aktualno: Occhio alla spesa **12.00** Aktualno: La prova del cuoco **13.30** Dnevnik, gospodarstvo in Focus **14.10** Aktualno: Verdetto finale **15.15** Aktualno: La vita in diretta **17.00** Dnevnik in Parlament **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik **20.30** Nogomet: Tim Cup, četrt finale, prenos **23.05** Dnevnik - kratke vesti **23.10** Aktualno: Porta a porta **0.45** Dnevnik, Focus in vremenska napoved **1.20** Aktualno: Sottovoce

6.30 Risanke: Cartoon flakes **9.35** Nan.: Zorro **10.00** Aktualno: Tg2punto.it **11.00** Variete: I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** 1.35 Aktualno: L'Italia sul Dnevi **16.30** Nan.: Desperate Housewives - I segreti di Wisteria Lane **17.20** Dnevnik - kratke vesti **17.25** Nogomet: Siena - Chievo, Tim Cup, četrt finale, prenos **18.15** Dnevnik in športne vesti **18.45** Nan.: Numb3rs **19.35** Nan.: Squadra speciale Cobra 11 **20.30** Dnevnik **21.05** Dok.: La Storia siamo noi **23.10** Dnevnik **23.25** Reportaža: Tracce **0.50** Dnevnik Parlament **1.00** Nan.: E.R. - Medici in prima linea

6.00 Dnevnik in Il caffé di Corradino Minoe **7.00** Aktualno: Tgr Buongiorno Italia **7.30** Aktualno: Tgr Buongiorno Regione **8.00** Aktualno: Agorà **10.00** Aktualno: La Storia siamo noi **11.00** Aktualno: Apprezzare **12.00** Dnevnik, športne vesti, vremenska napoved in rubrike **12.45** Aktualno: Le storie - Diario italiano **13.10** Nad.: La strada per la felicità **14.00** Deželni dnevnik in vremenska napoved **14.20** Dnevnik **14.50** Tgr Leonardo **15.00** Dnevnik L.I.S.

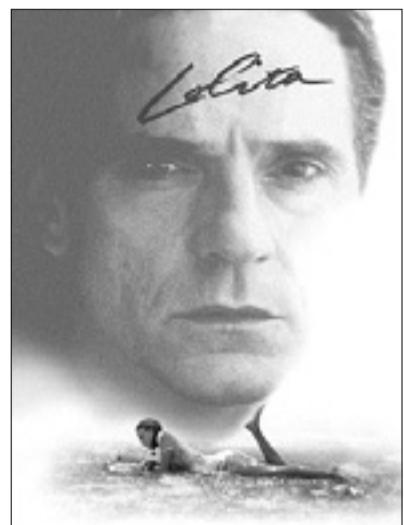

15.05 Nan.: Lassie **15.55** Dok.: Cose dell'altro Geo **17.40** Dok.: Geo & Geo **19.00** Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.15** Kratkometaža: Per ridere insieme con Stanlio e Ollio (kom., ZDA, i. S. Laurel, O. Hardy) **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Aktualno: Chi l'ha visto? **23.15** Variete: Glob Spread **0.00** Nočni in deželni dnevnik **1.05** Dok.: Gate C

7.25 Nan.: Nash Bridges **8.20** Nan.: Hunter **9.40** Nan.: RIS Roma - Delitti imperfetti **10.50** Aktualno: Benessere - Il ritratto della salute **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.00** Nan.: Un detective in corsia **13.00** Nan.: La signora in giallo **13.50** Aktualno: Il Tribuna-

le di Forum **15.10** Nan.: Hamburg Distretto 21 **16.15** Nad.: Sentieri **16.40** Film: Può succedere anche a te (kom., ZDA, '94, r. A. Bergman) **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nan.: Walker Texas Ranger **21.10** Film: I due superpiedi quasi piatti (kom., It., '7, r. E.B. Clucher, i. T. Hill, B. Spencer)

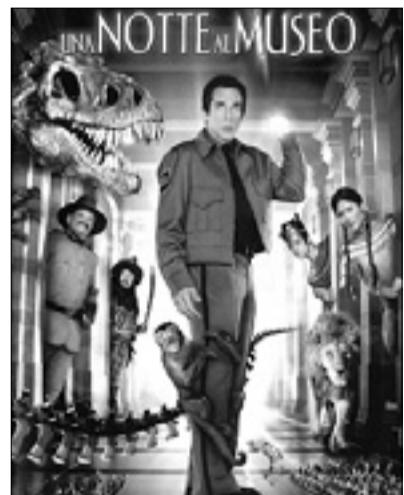
23.45 Film: Lolita (dram., ZDA, '97, r. J. Irons, M. Griffith) **1.30** Nočni dnevnik

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.00** Dnevnik **8.40** Aktualno: La telefonata di Belpietro **8.50** Aktualno: Mattino Cinque **10.05** Resnič. show: Grande Fratello 12 **10.10** Dnevnik **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: CentoVetrine **14.45** Variete: Uomini e donne **16.15** Talent show: Amici **16.55** Aktualno: Pomeriggio Cinque **18.05** Dnevnik - kratke vesti **18.45** Kviz: The Money Drop (v. G. Scotti) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.30** 2.00 Variete: Striscia la notizia **21.10** Nan.: Il tredecimale apostolo - Il prescelto (i. C. Gioè, C. Pandolfi) **23.30** Aktualno: Matrix **1.30** Nočni dnevnik in vremenska napoved

7.00 Risanke **8.40** Nan.: Una mamma per amica **10.35** Nan.: Everwood **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** 19.50 Risanke: Simpsonovi **14.35** Risanke: Dragon Ball Z **15.00** Risanke: Dragon Ball **15.30** Nan.: Camera Café **16.20** Nan.: The Middle **16.45** Nan.: La vita secondo Jim **17.45** Kviz: Trasformat (v. E. Paip) **18.30** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.20** Nan.: Provaci ancora Gary **20.20** Nan.: CSI - Scena del crimine

21.10 Film: Una notte al museo (kom., ZDA, '06, r. S. Levy, i. B. Stiller, R. Williams) **23.25** Film: Derby in famiglia (kom., ZDA, '05, r. J. Dylan) **1.15** Nočni dnevnik **1.30** Nan.: The Shield

7.00 Dnevnik **7.30** 16.00 Dok.: Piccola grande Italia **8.00** 13.55 Dok.: Italia da scoprire **8.30** Dnevnik **9.05** Šport: Ski magazine **9.30** Nan.: Maria Maria **10.35** Film: L'ultima carrozella (kom., It., '43, r. M. Mattoli, i. A. Magnani, L. Gazzolo) **12.30** Aktualno: Mukko Pallino **12.55** Dok.: Le perle d'Istria **13.30** Dnevnik **15.30** Dok.: Borgo Italia **16.30** Dnevnik **16.55** Risanke **19.00** 22.40 Aktualno: Rotocalco ADNKronos **19.30** Venerdi dnevnik **20.00** Aktualno: L'ora corta **20.30** Deželni dnevnik **20.50** Film: Slammed (kom., r. B.T. Jones, i. J. O'Hurley, P. Overall) **23.02** Nočni dnevnik **23.22** Film: La muta di Portici (dram., It., '52, r. G. Ansoldi, i. D. Duranti, P. Carlini)

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** Euronews **14.30** Zoot - Ciak Junior **15.00** Dok. odd.: Tremiti **15.30** Potopisi **16.00** Biker Explorer **16.30** Glasb. odd.: Boben **17.30** Vsedanes - Vzgoja in izobraževanje **18.00** Med valovi **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorskna kronika

6.55 9.05, 10.10, 11.35 Tv prodaja **7.25** 17.25 Nad.: Zmagoslavje ljubezni **8.15** 14.30 Nad.: Pola **9.20** Vzgoja po pasje (resnič. serija) **9.45** Zvezdniška preobrazba (resnič. serija)

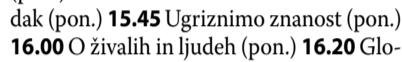
La 7

6.00 Dnevnik, vremenska napoved, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** Aktualno: Coffee Break **11.10** Aktualno: L'aria che tira **12.30** Variete: I menù di Benedetta **13.30** Dnevnik **14.05** Film: Solo quando rido (kom., ZDA, '81, r. G. Jordan, i. M. Mason, K. McNichol) **16.15** Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi **17.30** Nan.: Lispettore Barnaby **19.20** 1.30 Show: G'Day **20.00** Dnevnik **20.30** 2.05 Aktualno: Otto e mezzo **21.10** Reportage: Gli intoccabili (v. G. Nuzzi) **23.00** Film: Abandon - Misteriosi omicidi (dram., ZDA, '03, r. S. Gaghan, i. K. Holmes, B. Bratt) **0.50** Dnevnik

Slovenija 1

6.05 Kultura, Odmevi (pon.) **7.00** Dobro jutro **10.10** Ris. nan.: Marči Hlaček **10.30** Ris.: Fifi in Cvetličniki **10.45** Ribič Pepe (otr. nan.) **11.05** Otr. odd.: Zlatko Zakladko (pon.) **11.20** Nan.: Pustolovčine (pon.) **12.00** Poročila **12.05** Mednarodna obzorja (pon.) **13.00** Poročila, športne vesti in vremenska napoved **13.30** Tednik (pon.) **14.20** Duhovni utrip (pon.) **14.35** Črno-beli časi (pon.) **15.00** Poročila **15.10** Mostovi - Hidak (pon.) **15.45** Ugrizimo znanost (pon.) **16.00** O živalih in ljudeh (pon.) **16.20** Globus (pon.) **17.00** Novice, kronika, športne vesti in vremenska napoved **17.25** 23.35 Turbulenca **17.55** Nan.: Anica **18.25** Risanke **18.55** Dnevnik, kronika, športne vesti in vremenska napoved **19.00** Film: Enkrat **21.25** Kratki igr. film: Moški (pon.) **22.00** Odmevi, kultura, športne vesti in vremenska napoved **23.05** Prava ideja! **0.05** Nad.: Zdravnični dnevnik **0.55** Dnevnik, kronika, športne vesti in vremenska napoved (pon.)

Slovenija 2

7.00 Infokanal **7.45** Otroški infokanal **8.30** 0.05 Zabavni infokanal **11.30** Dobro jutro (pon.) **14.30** Dok. serija: Z Bruceom Parryjem po Amazoniji (pon.) **16.05** Ugani, kdo pride na večerjo? (pon.) **17.25** Mostovi - Hidak (pon.) **18.00** Mednarodna obzorja (pon.) **19.00** Infokanal **19.30** Otroški infokanal **20.30** 0.05 Zabavni infokanal **21.30** Dobro jutro (pon.) **22.00** Odmevi, kultura, športne vesti in vremenska napoved **23.00** Film: Enkrat **21.25** Kratki igr. film: Moški (pon.) **22.00** Odmevi, kultura, športne vesti in vremenska napoved **23.05** Prava ideja! **0.05** Nad.: Zdravnični dnevnik **0.55** Dnevnik, kronika, športne vesti in vremenska napoved (pon.)

Slovenija 3

6.00 19.55 Sporočamo **8.30** Poročila Tvs1 **10.00** Odbor za finance, prenos **12.00** Globus (pon.) **13.30** Poročila Tvs1 **14.00** Izbor iz državnega zborna **15.15** Utrip (pon.) **17.25** Poročila Tvs1 **17.50** Kronika **19.00** Tv dnevnik - z znakovnim jezikom **20.00** Aktualno **20.30** Kontaktna oddaja **21.30** Žarišče **22.00** Odkrito (pon.)

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** Euronews **14.30** Zoot - Ciak Junior **15.00** Dok. odd.: Tremiti **15.30** Potopisi **16.00** Biker Explorer **16.30** Glasb. odd.: Boben **17.30** Vsedanes - Vzgoja in izobraževanje **18.00** Med valovi **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorskna kronika

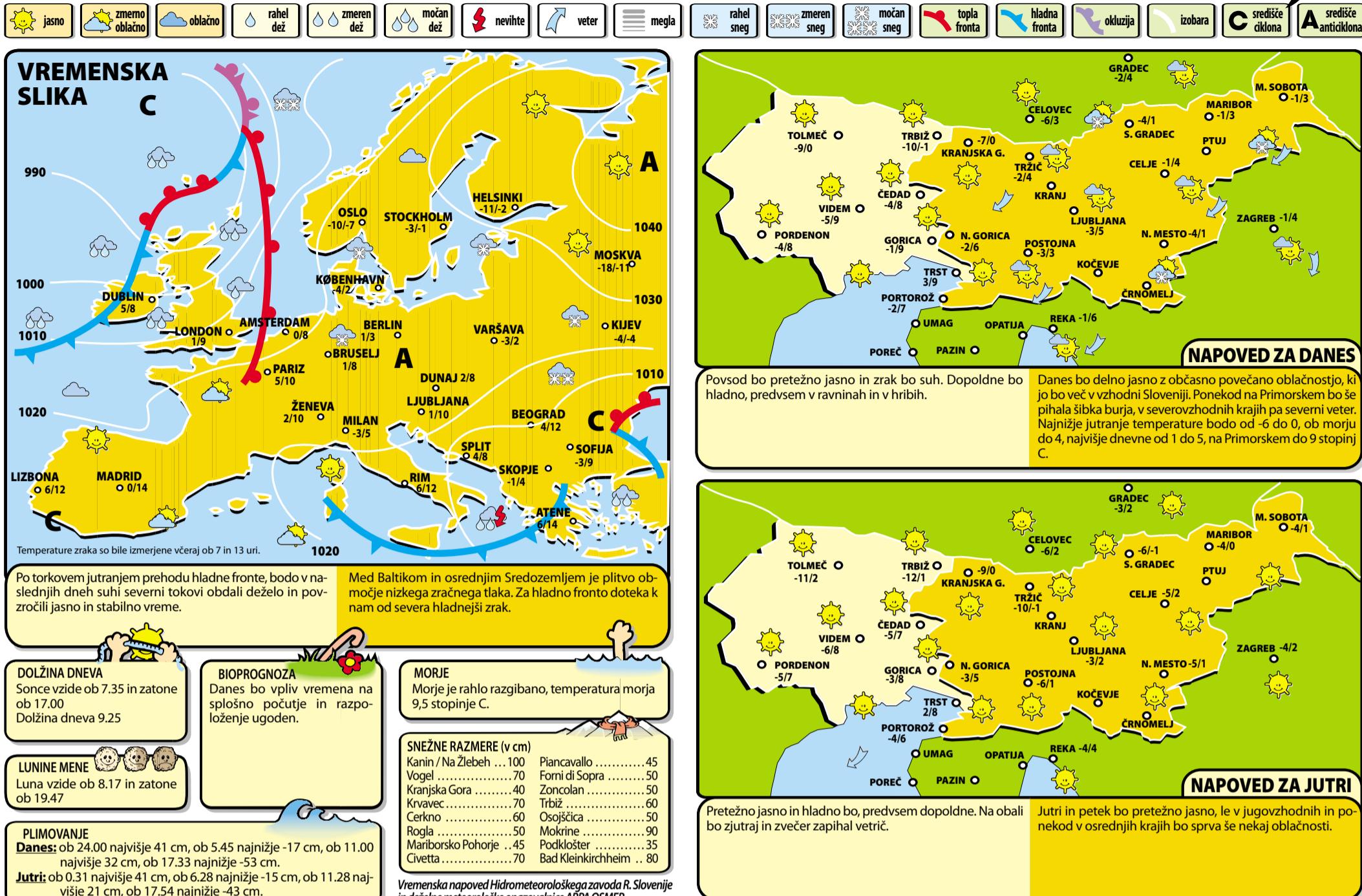
6.55 9.05, 10.10, 11.35 Tv prodaja **7.25** 17.25 Nad.: Zmagoslavje ljubezni **8.15** 14.30 Nad.: Pola **9.20** Vzgoja po pasje (resnič. serija) **9.45** Zvezdniška preobrazba (resnič. serija)

10.40 Prenova z Debbie Travis (dok. se-rija) **12.05** Čista hiša (resnič. serija) **13.00** 24 UR, Novice **14.00** Jamie - obroki v pol ure (kuh. serija) **15.25** Nad.: Moji dve ljubezni **16.20** 17.10 Nad.: Eva Luna **17.00** 24 UR popoldne, Novice **18.20** Ljubezen skozi že-lodec **18.55** 24UR vreme, Vremenska napoved **19.00** 24UR, Novice **20.00** Film: Vi-harna noč (ZDA/Avstral.) **21.55** 24UR zvečer, Novice **22.25** Nan.: Policijska družina **23.20** Nan.: Zvit in prebrisani **0.15** Nan.: Ne-varna igra **1.05** 24UR (pon.) **2.05** Nočna pa-norama

tro!: 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Kulturne prireditve; 9.15, 17.45 Na Val na šport; 9.35, 16.05 Popevki tedna; 10.00 Avtomobilsko prometne minute; 11.35 Obvestila; 12.00 Kje pa vas čevelj žuli; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturnice; 14.20, 17.35 Obvestila; 15.03 RS napovede; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.45 Odbita do bita; 17.15 Evropa ose-bno; 17.30 Novice; 18.00 Hip hop/R'n'B; 18.50 Napoved večernih sporedov; 19.00 Dnevnik; 19.30 Ne zamudite; 20.00 Od-pri termin; 21.00 V sredo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Na piedestal.

SLOVENIJA 3

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 00.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jugranja kronika; 7.25 Glasbeni jugranja; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.

Je bolje zbirati nove ali žigosane znamke?

Ni filatelist, ki bi si prej ali slej ne postavil vprašanja: ali je bolje zbirati nove ali žigosane znamke, oziroma ali več veljajo nove ali žigosane znamke? Najprej je treba za nezbiralce povedati, da so nove znamke tiste, ki jih kupimo na pošti ali v filatelični trgovini, žigosane pa tiste, ki so potovale in na katere so od tisnili poštni žig.

Žigosanje znamk na pismih, dopisnicah, razglednicah in paketih je zelo stara praksa, saj sega v obdobje kmalu po izumu prve znamke leta 1840 v Angliji. Zato, da ne bi ljudje odlepili znamk s pošiljk in jih spet uporabili, so se v Londonu odločili, da bodo uporabljene znamke »zaznamovali«. Najprej so uporabili le črtkane ali pikaste žige, kasneje so poštne žige opremili tudi z imenom kraja in pošte ter datumom žigosanja. Zato so moralni tudi spremeniti barvo prve znamke, ki je, kot znano, veljala en penny in bila tiskana v črni barvi (black penny). Spremenili so jo v rožnati penny, da

Postijon

je bilo žigosanje jasno vidno.

Prvi filatelisti še niso kupovali znamk na pošti in so zato zbirali samo žigosane znamke. Od začetka je tudi veljalo mnenje, da znamka ni popolna, če nima žiga, ker je samo žig dokazoval, da je znamka res služila svojemu namenu in da je potovala.

Stvari so se spremenile, ko so države začele izdajati vedno več znamk in so se pojavili na trgu prvi sezname, ki so se kasneje preimenovali v kataloge. Filatelisti so želeli imeti te znamke čimprej in trgovci niso mogli čakati nekaj mesecev na žigosane znamke. Tako se je po sili razmer uveljavilo nakupovanje nežigosanih znamk.

Kot vemo, je znamka državna vrednotnica, podobno kot denar. V nekaterih kriznih obdobjih so ljudje lahko plačevali svoje nakupe tudi z znamkami. Zato imajo nove in tudi žigosane znamke svojo trajno vrednost, ki vsako leto rase. Označena je v katalogih in sicer ločeno za nove in žigosane znamke.

Paviloma bi zato morale več veljati nove znamke, saj so žigosane že opravile svojo nalogu za prenaranjanje pošte in zato niso več uporabne. Vendar so se prve anomalije pojavile že takoj ob začetku filatelije. Italija (leta 1861) in Nemčija (leta 1872) sta na primer nastali iz raznih grofij, kneževin in malih državic, ki so imele svoje znamke. Po združitvi

so izdali nove znamke in ostale so velike količine neprodanih znamk. Pokupili so jih trgovci in raznibralci. Tako se je kmalu znašlo na trgu več novih kot žigosanih znamk. Ker ceno starih znamk določa trg in ker je bilo in je večje povpraševanje po žigosanih znamkah, je še danes njihova vrednost višja, kot je vrednost novih znamk. Vendar je treba upoštevati, da več veljajo tiste znamke, na katerih so žigi jasni, čitljivi in morda s kakšno posebnostjo.

Kot zanimivost lahko navedemo še primer italijanskih znamk, ki so izšle med obema vojnoma za poštno službo v kolonijah. Velika večina teh znamk sploh ni prišla v tiste kraje, zato so znamke s čitljivimi žigi iz kolonij v Afriki veliko več vredne kot po nove. Lep primer so recimo žigosane znamke iz Cirenaike, katerih vrednost je danes dvanajstkrat večja od nežigosanih. (Slika 1)

Bruno Počkaj

Božanska komedija

V četrtek, 19. januarja, je bila v Pokrajinskem muzeju v Kopru otvoritev svojevrstne razstave z naslovom Božanska komedija v tematski filateliji. Razstavo je pripravil Center za tematsko filatelijo v Italiji (CIFT). Iz Rima sta prišla predsednik Luciano Calenda in tajnik Alviero Batistini. Pri razstavi je sodelovala tudi Skupnost italijanske manjšine. Poleg Vlaste Beltram iz Koprskega muzeja in Luciana Calende sta na otvoritvi spregovorila še Valentina Petaros Jeromela, odlična poznavalka Danteja, in za italijansko manjšino Mario Steffe'. Za tržaški poštni muzej je bila pri-

venski poštni muzej Estera Cerar in za hrvaško pošto Andreja Zavorovič. Na razstavi bosta s slikami in dokumenti prikazani vloga in razvoj ženske med poštнимi uslužbeniki v stoletju, ki je za nami. Pregled bo prikazoval prve telegrafistke, ki so svoj službeni čas preživele oblecene v modne predpasnike ob telegrafskeih aparatih, tajnice po uradih, uslužbenke pri poštnih okencih in pismone.

V prvih letih so v Italiji sprejemali v službo le neporočena dekleata. Po letu 1909 so ženske na pošti dosegle, da se lahko poročijo vsaj pri 28. letu. Potem so se delovne razmere počasi izboljšale in v službo so sprejemali vedno več žensk. Danes jih je uslužbenih na italijanski pošti 78.000 ali 52 % vseh nastavljenih, 8.000 jih tudi vodi poštne urade, ki jih je v Italiji okrog 14.000.

Razstava bo odprtta do 25. februarja, vsak teden od torka do petka od 10.00 do 12.00 in od 13.00 do 16.00 ter v soboto od 9.00 do 13.00.

Ob tej priložnosti je koprski filatelični klub izdal spominsko osebno znamko z Dantejevim portretom in dve razglednici: na prvi, ki so jo rabili tudi za maksimum kartico (Slika 2), je Dantejev portret koprskoga slikarja Bartolomea Giannellija (1824-1894), na drugi pa stara risba Dantevega peklenskega stozca.

Razstava bo odprtta do 25. februarja, vsak teden od torka do petka od 10.00 do 12.00 in od 13.00 do 16.00 ter v soboto od 9.00 do 13.00.

Ob tej priložnosti je koprski filatelični klub izdal spominsko osebno znamko z Dantejevim portretom in dve razglednici: na prvi, ki so jo rabili tudi za maksimum kartico (Slika 2), je Dantejev portret koprskoga slikarja Bartolomea Giannellija (1824-1894), na drugi pa stara risba Dantevega peklenskega stozca.

Razstava bo odprtta do 25. februarja, vsak teden od torka do petka od 10.00 do 12.00 in od 13.00 do 16.00 ter v soboto od 9.00 do 13.00.

Ob tej priložnosti je koprski filatelični klub izdal spominsko osebno znamko z Dantejevim portretom in dve razglednici: na prvi, ki so jo rabili tudi za maksimum kartico (Slika 2), je Dantejev portret koprskoga slikarja Bartolomea Giannellija (1824-1894), na drugi pa stara risba Dantevega peklenskega stozca.

Razstava bo odprtta do 25. februarja, vsak teden od torka do petka od 10.00 do 12.00 in od 13.00 do 16.00 ter v soboto od 9.00 do 13.00.

Ob tej priložnosti je koprski filatelični klub izdal spominsko osebno znamko z Dantejevim portretom in dve razglednici: na prvi, ki so jo rabili tudi za maksimum kartico (Slika 2), je Dantejev portret koprskoga slikarja Bartolomea Giannellija (1824-1894), na drugi pa stara risba Dantevega peklenskega stozca.

Razstava bo odprtta do 25. februarja, vsak teden od torka do petka od 10.00 do 12.00 in od 13.00 do 16.00 ter v soboto od 9.00 do 13.00.

Ob tej priložnosti je koprski filatelični klub izdal spominsko osebno znamko z Dantejevim portretom in dve razglednici: na prvi, ki so jo rabili tudi za maksimum kartico (Slika 2), je Dantejev portret koprskoga slikarja Bartolomea Giannellija (1824-1894), na drugi pa stara risba Dantevega peklenskega stozca.

Razstava bo odprtta do 25. februarja, vsak teden od torka do petka od 10.00 do 12.00 in od 13.00 do 16.00 ter v soboto od 9.00 do 13.00.

Ob tej priložnosti je koprski filatelični klub izdal spominsko osebno znamko z Dantejevim portretom in dve razglednici: na prvi, ki so jo rabili tudi za maksimum kartico (Slika 2), je Dantejev portret koprskoga slikarja Bartolomea Giannellija (1824-1894), na drugi pa stara risba Dantevega peklenskega stozca.

Razstava bo odprtta do 25. februarja, vsak teden od torka do petka od 10.00 do 12.00 in od 13.00 do 16.00 ter v soboto od 9.00 do 13.00.

Ob tej priložnosti je koprski filatelični klub izdal spominsko osebno znamko z Dantejevim portretom in dve razglednici: na prvi, ki so jo rabili tudi za maksimum kartico (Slika 2), je Dantejev portret koprskoga slikarja Bartolomea Giannellija (1824-1894), na drugi pa stara risba Dantevega peklenskega stozca.

Razstava bo odprtta do 25. februarja, vsak teden od torka do petka od 10.00 do 12.00 in od 13.00 do 16.00 ter v soboto od 9.00 do 13.00.

Ob tej priložnosti je koprski filatelični klub izdal spominsko osebno znamko z Dantejevim portretom in dve razglednici: na prvi, ki so jo rabili tudi za maksimum kartico (Slika 2), je Dantejev portret koprskoga slikarja Bartolomea Giannellija (1824-1894), na drugi pa stara risba Dantevega peklenskega stozca.

Razstava bo odprtta do 25. februarja, vsak teden od torka do petka od 10.00 do 12.00 in od 13.00 do 16.00 ter v soboto od 9.00 do 13.00.

Ob tej priložnosti je koprski filatelični klub izdal spominsko osebno znamko z Dantejevim portretom in dve razglednici: na prvi, ki so jo rabili tudi za maksimum kartico (Slika 2), je Dantejev portret koprskoga slikarja Bartolomea Giannellija (1824-1894), na drugi pa stara risba Dantevega peklenskega stozca.

Razstava bo odprtta do 25. februarja, vsak teden od torka do petka od 10.00 do 12.00 in od 13.00 do 16.00 ter v soboto od 9.00 do 13.00.

Ob tej priložnosti je koprski filatelični klub izdal spominsko osebno znamko z Dantejevim portretom in dve razglednici: na prvi, ki so jo rabili tudi za maksimum kartico (Slika 2), je Dantejev portret koprskoga slikarja Bartolomea Giannellija (1824-1894), na drugi pa stara risba Dantevega peklenskega stozca.

Razstava bo odprtta do 25. februarja, vsak teden od torka do petka od 10.00 do 12.00 in od 13.00 do 16.00 ter v soboto od 9.00 do 13.00.

Ob tej priložnosti je koprski filatelični klub izdal spominsko osebno znamko z Dantejevim portretom in dve razglednici: na prvi, ki so jo rabili tudi za maksimum kartico (Slika 2), je Dantejev portret koprskoga slikarja Bartolomea Giannellija (1824-1894), na drugi pa stara risba Dantevega peklenskega stozca.

Razstava bo odprtta do 25. februarja, vsak teden od torka do petka od 10.00 do 12.00 in od 13.00 do 16.00 ter v soboto od 9.00 do 13.00.

Ob tej priložnosti je koprski filatelični klub izdal spominsko osebno znamko z Dantejevim portretom in dve razglednici: na prvi, ki so jo rabili tudi za maksimum kartico (Slika 2), je Dantejev portret koprskoga slikarja Bartolomea Giannellija (1824-1894), na drugi pa stara risba Dantevega peklenskega stozca.

Razstava bo odprtta do 25. februarja, vsak teden od torka do petka od 10.00 do 12.00 in od 13.00 do 16.00 ter v soboto od 9.00 do 13.00.

Ob tej priložnosti je koprski filatelični klub izdal spominsko osebno znamko z Dantejevim portretom in dve razglednici: na prvi, ki so jo rabili tudi za maksimum kartico (Slika 2), je Dantejev portret koprskoga slikarja Bartolomea Giannellija (1824-1894), na drugi pa stara risba Dantevega peklenskega stozca.

Razstava bo odprtta do 25. februarja, vsak teden od torka do petka od 10.00 do 12.00 in od 13.00 do 16.00 ter v soboto od 9.00 do 13.00.

Ob tej priložnosti je koprski filatelični klub izdal spominsko osebno znamko z Dantejevim portretom in dve razglednici: na prvi, ki so jo rabili tudi za maksimum kartico (Slika 2), je Dantejev portret koprskoga slikarja Bartolomea Giannellija (1824-1894), na drugi pa stara risba Dantevega peklenskega stozca.

Razstava bo odprtta do 25. februarja, vsak teden od torka do petka od 10.00 do 12.00 in od 13.00 do 16.00 ter v soboto od 9.00 do 13.00.

Ob tej priložnosti je koprski filatelični klub izdal spominsko osebno znamko z Dantejevim portretom in dve razglednici: na prvi, ki so jo rabili tudi za maksimum kartico (Slika 2), je Dantejev portret koprskoga slikarja Bartolomea Giannellija (1824-1894), na drugi pa stara risba Dantevega peklenskega stozca.

Razstava bo odprtta do 25. februarja, vsak teden od torka do petka od 10.00 do 12.00 in od 13.00 do 16.00 ter v soboto od 9.00 do 13.00.

Ob tej priložnosti je koprski filatelični klub izdal spominsko osebno znamko z Dantejevim portretom in dve razglednici: na prvi, ki so jo rabili tudi za maksimum kartico (Slika 2), je Dantejev portret koprskoga slikarja Bartolomea Giannellija (1824-1894), na drugi pa stara risba Dantevega peklenskega stozca.